Samenvatting uit de verslagen van het Driehoeksoverleg
n.b.: dossiers van 2004 en eerder zijn vernietigd.

Gemeente Utrecht

Driehoeksoverleg 24 januari 2005
Mondelinge toelichting door de districtschef over de gewenste keuze voor preventief fouilleren op de Amsterdamsestraatweg dan wel Zandpad

Driehoeksoverleg 23 mei 2005
Afspraak dat de politie gegevens levert op basis waarvan de locatie voor preventief fouilleren zal worden bepaald.

Driehoeksoverleg 6 juni 2005
Overzicht vuurwapenincidenten (bijlage 4, niet aangetroffen)

Conclusies Driehoeksoverleg 22 juni 2005
De feitelijke situatie geeft geen aanleiding tot het houden van nog een actie. Besluit: pas op de plaats maken en na de vakantieperiode een principiële keuze over het gebruik van het instrument maken.

Conclusies Driehoeksoverleg 9 mei 2005
Beroep tegen de uitspraak van de Voorzieningrechter * is aangetekend; in afwachting van verdere ontwikkelingen zullen geen nieuwe gebiedsaanwijzingen volgen.
* kennelijk Rechtbank reg. nr. 05/565 VV en SBR 05/783 van 20 april voorlopige voorziening tegen aanwijzing Amsterdamsestraatweg

Driehoeksoverleg 20 juni 2005
Overzicht wapenincidenten 2004 en deel 2005, bijlage

Driehoeksoverleg 28 november 2005
Evaluatie naar raad wordt opgesteld. Analyse wordt verdiept door per gebied te benoemen om welke soort delicten het is gegaan. Bekijken of het gebied niet te groot is.

Driehoeksoverleg 16 januari 2006
Driehoek stemt in met het voorgenomen besluit het gebied Binnenstad en Lombok aan te wijzen van 15 januari 2006 tot 15 juli 2006

Driehoeksoverleg 19 oktober 2006
Notitie met betrekking tot de ontwikkeling van het Stationsgebied met bijbehorende bouwactiviteiten en de risico's maken.
(noot: die notitie is tot op heden niet gemaakt)

Driehoeksoverleg 6 november 2006
De burgemeesters van de G4 gaan overleggen over een reactie naar de minister van Justitie op het ontwerp-besluit Opsporing Terroristische Misdrijven.

Driehoeksoverleg 15 januari 2007
Besproken wordt de aanwijzing van het stationsgebied als bedoeld (en opgenomen) in het Besluit Opsporing Terroristische Misdrijven. De districtschef geeft een toelichting op de gevolgen.

Gemeente Utrecht

Aanwijzingsbesluit ex artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht (Veiligheidsrisicogebieden) voor het gebied Amsterdamsestraatweg en omgeving

Nr. 03.6667 OVB

De Burgemeester van Utrecht;

gelezen het advies van 14 januari 2003 van de districtschef Paardenveld, mede namens de districtschefs van de districten Marco Polo, Utrecht-Noord en Tolsteeg;

gelet op het overleg in de stadsdriehoek van 3 februari 2003 met de officier van justitie en de districtschef Paardenveld over genoemd advies;

gelezen het nadere advies van 27 februari 2003 van de districtschef Paardenveld, mede namens de districtschefs van de districten Marco Polo, Utrecht-Noord en Tolsteeg;

gelet op het overleg in de stadsdriehoek van 6 maart 2003 met de officier van justitie en de districtschef Paardenveld over genoemd advies;

gelezen de notitie geactualiseerde stand van zaken op de Amsterdamsestraatweg en omgeving d.d. 17 april 2003;

gelet op het overleg in de stadsdriehoek van 25 april 2003 over genoemde geactualiseerde situatie Amsterdamsestraatweg en omgeving;

overwegende:
- dat in bovengenoemde adviezen feiten en omstandigheden worden beschreven waaruit blijkt dat in het gebied Amsterdamsestraatweg e.o.– dat wordt begrensd door de Sint Josephlaan, Marnixlaan, Royaards van den Hamkade, Laan van Engelswier, Nieuwe Pijlsweerdstraat, Kerkweg, Kruisweg, Herenweg, Singelstraat, Weerdsingel WZ, Daalsetunnel en de spoorlijn Utrecht-Amsterdam (genoemde straten maken deel uit van het gebied)– sprake is van verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van (vuur)wapens, dan wel van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan;
- dat zij de beweegredenen die staan beschreven in genoemde adviezen tot de hare maakt en dat deze als herhaald en ingelast dienen te worden beschouwd in dit besluit;
- het bezit en gebruik van (vuur)wapens groot gevaar oplevert voor de openbare orde en rechtsorde;
- dat de dringende maatschappelijke behoefte bestaat om tegen bezit en gebruik van (vuur)wapens op te treden;
- dat het wenselijk is dat de officier van justitie in staat wordt gesteld om in het bewuste gebied de controlebevoegdheden als bedoeld in de artikelen 50, 51 en 52 van de Wet wapens en munitie te doen gelasten;
- dat de belangen van openbare orde en veiligheid, het voorkomen van incidenten en van het plegen van strafbare feiten en de bescherming van de gezondheid in het onderhavige geval zwaarder wegen dan het individuele belang van de burgers (bescherming van de persoonlijke levenssfeer);
- dat de duur van de aanwijzing en de omvang van het gebied proportioneel moet zijn in relatie tot het beoogde legitieme doel;
- dat het uitoefenen van voornoemde controlebevoegdheden in het bewuste gebied een onderdeel is van een breder handhavingsbeleid ter vergroting van leefbaarheid en veiligheid;
- dat de verwachting bestaat dat een aanwijzing van dit gebied voor een periode van drie maanden noodzakelijk zal zijn om het risico van (vuur)wapenbezit en -gebruik terug te kunnen dringen;

Gemeente Utrecht

gelet op het bepaalde in artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht (Gemeenteblad van Utrecht 2001, nr. 5, zoals nadien gewijzigd) en artikel 151b van de Gemeentewet;

Besluit:

1. het gebied dat wordt begrensd door de Sint Josephlaan, Marnixlaan, Royaards van den Hamkade, Laan van Engelswier, Nieuwe Pijlsweerdstraat, Kerkweg, Kruisweg, Herenweg, Singelstraat, Weerdsingel WZ, Daalsetunnel en de spoorlijn Utrecht-Amsterdam (genoemde straten maken deel uit van het gebied) aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied als bedoeld in artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht;

2. te bepalen dat dit besluit in werking treedt op 15 mei 2003 en geldig is tot 15 augustus 2003.

Utrecht, 9 mei 2003.

De Burgemeester van Utrecht,

mr A.H. Brouwer-Korf

03.014612

Gemeente Utrecht

Aanwijzingsbesluit ex artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht (Veiligheidsrisicogebieden) voor het gebied Amsterdamsestraatweg en omgeving

Nr. 03.14612 OVB

De Burgemeester van Utrecht;

gelezen het advies van 14 januari 2003 van de districtschef Paardenveld, mede namens de districtschefs van de districten Marco Polo, Utrecht-Noord en Tolsteeg;

gelet op het overleg in de stadsdriehoek van 3 februari 2003 met de officier van justitie en de districtschef Paardenveld over genoemd advies;

gelezen het nadere advies van 27 februari 2003 van de districtschef Paardenveld, mede namens de districtschefs van de districten Marco Polo, Utrecht-Noord en Tolsteeg;

gelet op het overleg in de stadsdriehoek van 6 maart 2003 met de officier van justitie en de districtschef Paardenveld over genoemd advies;

gelezen de notitie geactualiseerde stand van zaken op de Amsterdamsestraatweg en omgeving d.d. 17 april 2003;

gelet op het overleg in de stadsdriehoek van 25 april 2003 over genoemde geactualiseerde situatie Amsterdamsestraatweg en omgeving;

gelet op de tot 1 september 2003 geactualiseerde cijfers van incidenten op de Amsterdamsestraatweg en omgeving;

gelezen de evaluatie Preventief fouilleren Amsterdamsestraatweg Utrecht, 15 mei 2003 tot 15 augustus 2003;

gelet op het overleg in de stadsdriehoek van 22 september 2003 over genoemde evaluatie;

gelet op

overwegende:
- dat in bovengenoemde adviezen feiten en omstandigheden worden beschreven waaruit blijkt dat in het gebied Amsterdamsestraatweg e.o.– dat wordt begrensd door de Sint Josephlaan, Marnixlaan, Royaards van den Hamkade, Laan van Engelswier, Nieuwe Pijlsweerdstraat, Kerkweg, Kruisweg, Herenweg, Singelstraat, Weerdsingel WZ, Daalsetunnel en de spoorlijn Utrecht-Amsterdam (genoemde straten maken deel uit van het gebied)– sprake is van verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van (vuur)wapens, dan wel van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan;
- dat zij de beweegredenen die staan beschreven in genoemde adviezen tot de hare maakt en dat deze als herhaald en ingelast dienen te worden beschouwd in dit besluit;
- het bezit en gebruik van (vuur)wapens groot gevaar oplevert voor de openbare orde en rechtsorde;
- dat de dringende maatschappelijke behoefte bestaat om tegen bezit en gebruik van (vuur)wapens op te treden;
- dat het wenselijk is dat de officier van justitie in staat wordt gesteld om in het bewuste gebied de controlebevoegdheden als bedoeld in de artikelen 50, 51 en 52 van de Wet wapens en munitie te doen gelasten;
- dat de belangen van openbare orde en veiligheid, het voorkomen van incidenten en van het plegen van strafbare feiten en de bescherming van de gezondheid in het onderhavige geval zwaarder wegen dan het individuele belang van de burgers (bescherming van de persoonlijke levenssfeer);

- dat de duur van de aanwijzing en de omvang van het gebied proportioneel moet zijn in relatie tot het beoogde legitieme doel;
- dat het uitoefenen van voornoemde controlebevoegdheden in het bewuste gebied een onderdeel is van een breder handhavingsbeleid ter vergroting van leefbaarheid en veiligheid;
- dat de verwachting bestaat dat een aanwijzing van dit gebied voor een periode van drie maanden noodzakelijk zal zijn om het risico van (vuur)wapenbezit en -gebruik terug te kunnen dringen;

gelet op het bepaalde in artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht (Gemeenteblad van Utrecht 2001, nr. 5, zoals nadien gewijzigd) en artikel 151b van de Gemeentewet;

Besluit:

1. het gebied dat wordt begrensd door de Sint Josephlaan, Marnixlaan, Royaards van den Hamkade, Laan van Engelswier, Nieuwe Pijlsweerdstraat, Kerkweg, Kruisweg, Herenweg, Singelstraat, Weerdsingel WZ, Daalsetunnel en de spoorlijn Utrecht-Amsterdam (genoemde straten maken deel uit van het gebied) aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied als bedoeld in artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht;

2. te bepalen dat dit besluit in werking treedt op 1 november 2003 en geldig is tot 1 februari 2004.

Utrecht, 21 oktober 2003.

De Burgemeester van Utrecht,

mr A.H. Brouwer-Korf

04.003870

Gemeente Utrecht

Nr. 04. 3870 OVB

Aanwijzingsbesluit ex artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht (Veiligheidsrisicogebieden) voor het gebied Lombok.

De Burgemeester van Utrecht;

gelet op de adviezen van de districtschef Paardenveld, mede namens de districtschefs van de districten Marco Polo, Utrecht-Noord en Tolsteeg en op het geregelde overleg in de stadsdriehoek, dat heeft geleid tot eerdere aanwijzingen van veiligheidsrisicogebieden in Utrecht;

gelet op de notitie "Tussentijds overzicht resultaten tweede aanwijzing preventief fouilleren, alsmede stand van zaken Lombok" d.d. februari 2004 van de districtschef Paardenveld, mede namens de districtschefs van de districten Marco Polo, Utrecht-Noord en Tolsteeg;

gelet op het overleg in de stadsdriehoek van 16 februari 2004;

overwegende:
- dat in bovengenoemde notitie feiten en omstandigheden worden beschreven, waaruit blijkt dat in het gebied Lombok – dat wordt begrensd door de Vleutenseweg, Daalsetunnel tot de spoorbaan, de spoorbaan tot de Van Sijpesteijntunnel, de Van Sijpesteijntunnel, Van Sijpesteijnkade, Westplein, Leidsekade, de Leidsche Rijn tot de Abel Tasmanbrug en de Billitonkade (de genoemde straten inclusief de gehele Van Sijpesteijntunnel maken deel uit van het gebied)– sprake is van verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van (vuur)wapens, dan wel van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan;
- dat zij de beweegredenen die staan beschreven in genoemde adviezen tot de hare maakt en dat deze als herhaald en ingelast dienen te worden beschouwd in dit besluit;
- het bezit en gebruik van (vuur)wapens groot gevaar oplevert voor de openbare orde en rechtsorde;
- dat de dringende maatschappelijke behoefte bestaat om tegen bezit en gebruik van (vuur)wapens op te treden;
- dat het wenselijk is dat de officier van justitie in staat wordt gesteld om in het bewuste gebied de controlebevoegdheden als bedoeld in de artikelen 50, 51 en 52 van de Wet wapens en munitie te doen gelasten;
- dat de belangen van openbare orde en veiligheid, het voorkomen van incidenten en van het plegen van strafbare feiten en de bescherming van de gezondheid in het onderhavige geval zwaarder wegen dan het individuele belang van de burgers (bescherming van de persoonlijke levenssfeer);
- dat de duur van de aanwijzing en de omvang van het gebied proportioneel moet zijn in relatie tot het beoogde legitieme doel;
- dat het uitoefenen van voornoemde controlebevoegdheden in het bewuste gebied een onderdeel is van een breder handhavingsbeleid ter vergroting van leefbaarheid en veiligheid;
- dat de verwachting bestaat dat een aanwijzing van dit gebied voor een periode van drie maanden noodzakelijk zal zijn om het risico van (vuur)wapenbezit en -gebruik terug te kunnen dringen;

gelet op het bepaalde in artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht (Gemeenteblad van Utrecht 2001, nr. 5, zoals nadien gewijzigd) en artikel 151b van de Gemeentewet;

Besluit:

1. het Lombok – dat wordt begrensd door de Vleutenseweg, Daalsetunnel tot de spoorbaan, de spoorbaan tot de Van Sijpesteijntunnel, de Van Sijpesteijntunnel, Van Sijpesteijnkade, Westplein, Leidsekade, de Leidsche Rijn tot de Abel Tasmanbrug en de Billitonkade (de genoemde straten inclusief de gehele Van Sijpesteijntunnel maken deel uit van het gebied)–gebied aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied als bedoeld in artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht;

2. te bepalen dat dit besluit in werking treedt op 1 april 2004 en geldig is tot 1 juli 2004.

Utrecht, 15 maart 2004.

De Burgemeester van Utrecht,

mr A.H. Brouwer-Korf

doc. 2 uur

Gemeente Utrecht

04.003868

Nr. 04.3868 OVB

Aanwijzingsbesluit ex artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht (Veiligheidsrisicogebieden) voor het gebied Amsterdamsestraatweg en omgeving

De Burgemeester van Utrecht;

gelet op de adviezen van de districtschef Paardenveld, mede namens de districtschefs van de districten Marco Polo, Utrecht-Noord en Tolsteeg en op het geregelde overleg in de stadsdriehoek, dat heeft geleid tot eerdere aanwijzingen van het gebied Amsterdamsestraatweg e.o. als veiligheidsrisicogebied;

gelet op de notitie "Tussentijds overzicht resultaten tweede aanwijzing preventief fouilleren, alsmede stand van zaken Lombok" d.d. februari 2004 van de districtschef Paardenveld, mede namens de districtschefs van de districten Marco Polo, Utrecht-Noord en Tolsteeg;

gelet op het overleg in de stadsdriehoek van 16 februari 2004;

overwegende:
- dat in bovengenoemde adviezen feiten en omstandigheden worden beschreven, waaruit blijkt dat in het gebied Amsterdamsestraatweg e.o.– dat wordt begrensd door de Sint Josephlaan, Marnixlaan, Royaards van den Hamkade, Laan van Engelswier, Nieuwe Pijlsweerdstraat, Kerkweg, Kruisweg, Herenweg, Singelstraat, Weerdsingel WZ, Daalsetunnel en de spoorlijn Utrecht-Amsterdam (genoemde straten maken deel uit van het gebied)– sprake is van verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van (vuur)wapens, dan wel van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan;
- dat zij de beweegredenen die staan beschreven in genoemde adviezen tot de hare maakt en dat deze als herhaald en ingelast dienen te worden beschouwd in dit besluit;
- het bezit en gebruik van (vuur)wapens groot gevaar oplevert voor de openbare orde en rechtsorde;
- dat de dringende maatschappelijke behoefte bestaat om tegen bezit en gebruik van (vuur)wapens op te treden;
- dat het wenselijk is dat de officier van justitie in staat wordt gesteld om in het bewuste gebied de controlebevoegdheden als bedoeld in de artikelen 50, 51 en 52 van de Wet wapens en munitie te doen gelasten;
- dat de belangen van openbare orde en veiligheid, het voorkomen van incidenten en van het plegen van strafbare feiten en de bescherming van de gezondheid in het onderhavige geval zwaarder wegen dan het individuele belang van de burgers (bescherming van de persoonlijke levenssfeer);
- dat de duur van de aanwijzing en de omvang van het gebied proportioneel moet zijn in relatie tot het beoogde legitieme doel;
- dat het uitoefenen van voornoemde controlebevoegdheden in het bewuste gebied een onderdeel is van een breder handhavingsbeleid ter vergroting van leefbaarheid en veiligheid;
- dat de verwachting bestaat dat een aanwijzing van dit gebied voor een periode van drie maanden noodzakelijk zal zijn om het risico van (vuur)wapenbezit en -gebruik terug te kunnen dringen;

gelet op het bepaalde in artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht (Gemeenteblad van Utrecht 2001, nr. 5, zoals nadien gewijzigd) en artikel 151b van de Gemeentewet;

Besluit:

1. het gebied dat wordt begrensd door de Sint Josephlaan, Marnixlaan, Royaards van den Hamkade, Laan van Engelswier, Nieuwe Pijlsweerdstraat, Kerkweg, Kruisweg, Herenweg, Singelstraat, Weerdsingel WZ, Daalsetunnel en de spoorlijn Utrecht-Amsterdam (genoemde straten maken deel uit van het gebied) aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied als bedoeld in artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht;

2. te bepalen dat dit besluit in werking treedt op 1 april 2004 en geldig is tot 1 juli 2004.

Utrecht, 15 maart 2004.

De Burgemeester van Utrecht,

mr A.H. Brouwer-Korf

04.003869

Gemeente Utrecht

Nr. 04.3869 OVB

Aanwijzingsbesluit ex artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht (Veiligheidsrisicogebieden) voor het gebied Binnenstad/Hoog Catharijne/ Stationsgebied.

De Burgemeester van Utrecht;

gelet op de adviezen van de districtschef Paardenveld, mede namens de districtschefs van de districten Marco Polo, Utrecht-Noord en Tolsteeg en op het geregelde overleg in de stadsdriehoek, dat heeft geleid tot eerdere aanwijzing van het gebied Binnenstad/Hoog Catharijne/Stationsgebied als veiligheidsrisicogebied;

gelet op de notitie "Tussentijds overzicht resultaten tweede aanwijzing preventief fouilleren, alsmede stand van zaken Lombok" d.d. februari 2004 van de districtschef Paardenveld, mede namens de districtschefs van de districten Marco Polo, Utrecht-Noord en Tolsteeg

gelet op het overleg in de stadsdriehoek van 16 februari 2004;

overwegende:
- dat in bovengenoemde adviezen feiten en omstandigheden worden beschreven waaruit blijkt dat in het gebied binnenstad, Hoog Catharijne en Stationsgebied – dat wordt begrensd door de Stationshal, Stationsplein, Leidseveer, Lange Koestraat, St. Jacobstraat, Jacobskerkhof, Jacobijnenstraat, Breedstraat, Begijnestraat, Wittevrouwenstraat, Lucasbolwerk, Nobelstraat, Drift, Keistraat, Achter Sint Pieter, Pausdam, Nieuwegracht (oostelijke zijde), Hamburgerstraat, Haverstraat, Springweg, Walsteeg, Catharijnesingel en Moreelsepark (de genoemde straten maken deel uit van het gebied)– sprake is van verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van (vuur)wapens, dan wel van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan;
- dat zij de beweegredenen die staan beschreven in genoemde adviezen tot de hare maakt en dat deze als herhaald en ingelast dienen te worden beschouwd in dit besluit;
- het bezit en gebruik van (vuur)wapens groot gevaar oplevert voor de openbare orde en rechtsorde;
- dat de dringende maatschappelijke behoefte bestaat om tegen bezit en gebruik van (vuur)wapens op te treden;
- dat het wenselijk is dat de officier van justitie in staat wordt gesteld om in het bewuste gebied de controlebevoegdheden als bedoeld in de artikelen 50, 51 en 52 van de Wet wapens en munitie te doen gelasten;
- dat de belangen van openbare orde en veiligheid, het voorkomen van incidenten en van het plegen van strafbare feiten en de bescherming van de gezondheid in het onderhavige geval zwaarder wegen dan het individuele belang van de burgers (bescherming van de persoonlijke levenssfeer);
- dat de duur van de aanwijzing en de omvang van het gebied proportioneel moet zijn in relatie tot het beoogde legitieme doel;
- dat het uitoefenen van voornoemde controlebevoegdheden in het bewuste gebied een onderdeel is van een breder handhavingsbeleid ter vergroting van leefbaarheid en veiligheid;
- dat de verwachting bestaat dat een aanwijzing van dit gebied voor een periode van drie maanden noodzakelijk zal zijn om het risico van (vuur)wapenbezit en -gebruik terug te kunnen dringen;

gelet op het bepaalde in artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht (Gemeenteblad van Utrecht 2001, nr. 5, zoals nadien gewijzigd) en artikel 151b van de Gemeentewet;

Besluit:

1. het gebied binnenstad, Hoog Catharijne en Stationsgebied, dat wordt begrensd door de Stationshal, Stationsplein, Leidseveer, Lange Koestraat, St. Jacobstraat, Jacobskerkhof,

Jacobijnenstraat, Breedstraat, Begijnestraat, Wittevrouwenstraat, Lucasbolwerk, Nobelstraat, Drift, Keistraat, Achter Sint Pieter, Pausdam, Nieuwegracht (oostelijke zijde), Hamburgerstraat, Haverstraat, Springweg, Walsteeg, Catharijnesingel en Moreelsepark (de genoemde straten maken deel uit van het gebied) aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied als bedoeld in artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht;

2. te bepalen dat dit besluit in werking treedt op 1 april 2004 en geldig is tot 1 juli 2004.

Utrecht, 15 maart 2004.

De Burgemeester van Utrecht,

mr A.H. Brouwer-Korf

03.014613

Gemeente Utrecht

Aanwijzingsbesluit ex artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht (Veiligheidsrisicogebieden) voor het gebied Binnenstad/Hoog Catharijne/ Stationsgebied.

Nr. 03.14613 OVB

De Burgemeester van Utrecht;

gelezen het advies van 14 januari 2003 van de districtschef Paardenveld, mede namens de districtschefs van de districten Marco Polo, Utrecht-Noord en Tolsteeg;

gelet op het overleg in de stadsdriehoek van 3 februari 2003 met de officier van justitie en de districtschef Paardenveld over genoemd advies;

gelezen het nadere advies van 27 februari 2003 van de districtschef Paardenveld, mede namens de districtschefs van de districten Marco Polo, Utrecht-Noord en Tolsteeg;

gelet op het overleg in de stadsdriehoek van 6 maart 2003 met de officier van justitie en de districtschef Paardenveld over genoemd advies;

gelet op de tot 1 september 2003 geactualiseerde cijfers van incidenten in de binnenstad, Hoog Catharijne en Stationsgebied;

gelezen de evaluatie Preventief fouilleren Amsterdamsestraatweg Utrecht, 15 mei 2003 tot 15 augustus 2003;

gelet op het overleg in de stadsdriehoek van 22 september 2003 over genoemde evaluatie;

overwegende:
- dat in bovengenoemde adviezen feiten en omstandigheden worden beschreven waaruit blijkt dat in het gebied binnenstad, Hoog Catharijne en Stationsgebied – dat wordt begrensd door de Stationshal, Stationsplein, Leidseveer, Lange Koestraat, St. Jacobstraat, Jacobskerkhof, Jacobijnenstraat, Breedstraat, Begijnestraat, Wittevrouwenstraat, Lucasbolwerk, Nobelstraat, Drift, Keistraat, Achter Sint Pieter, Pausdam, Nieuwegracht (oostelijke zijde), Hamburgerstraat, Haverstraat, Springweg, Walsteeg, Catharijnesingel en Moreelsepark (de genoemde straten maken deel uit van het gebied)– sprake is van verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van (vuur)wapens, dan wel van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan;
- dat zij de beweegredenen die staan beschreven in genoemde adviezen tot de hare maakt en dat deze als herhaald en ingelast dienen te worden beschouwd in dit besluit;
- het bezit en gebruik van (vuur)wapens groot gevaar oplevert voor de openbare orde en rechtsorde;
- dat de dringende maatschappelijke behoefte bestaat om tegen bezit en gebruik van (vuur)wapens op te treden;
- dat het wenselijk is dat de officier van justitie in staat wordt gesteld om in het bewuste gebied de controlebevoegdheden als bedoeld in de artikelen 50, 51 en 52 van de Wet wapens en munitie te doen gelasten;
- dat de belangen van openbare orde en veiligheid, het voorkomen van incidenten en van het plegen van strafbare feiten en de bescherming van de gezondheid in het onderhavige geval zwaarder wegen dan het individuele belang van de burgers (bescherming van de persoonlijke levenssfeer);
- dat de duur van de aanwijzing en de omvang van het gebied proportioneel moet zijn in relatie tot het beoogde legitieme doel;
- dat het uitoefenen van voornoemde controlebevoegdheden in het bewuste gebied een onderdeel is van een breder handhavingsbeleid ter vergroting van leefbaarheid en veiligheid;

- dat de verwachting bestaat dat een aanwijzing van dit gebied voor een periode van drie maanden noodzakelijk zal zijn om het risico van (vuur)wapenbezit en -gebruik terug te kunnen dringen;

gelet op het bepaalde in artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht (Gemeenteblad van Utrecht 2001, nr. 5, zoals nadien gewijzigd) en artikel 151b van de Gemeentewet;

Besluit:

1. 1. het gebied binnenstad, Hoog Catharijne en Stationsgebied ~~Amsterdamsestraatweg e.o.~~ dat wordt begrensd door de Stationshal, Stationsplein, Leidseveer, Lange Koestraat, St. jacobstraat, Jacobskerkhof, Jacobijnenstraat, Breedstraat, Begijnestraat, Wittevrouwenstraat, Lucasbolwerk, Nobelstraat, Drift, Keistraat, Achter Sint Pieter, Pausdam, Nieuwegracht (oostelijke zijde), Hamburgerstraat, Haverstraat, Springweg, Walsteeg, Catharijnesingel en Moreelsepark (de genoemde straten maken deel uit van het gebied) aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied als bedoeld in artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht;

2. te bepalen dat dit besluit in werking treedt op 1 november 2003 en geldig is tot 1 februari 2004.

Utrecht, 21 oktober 2003.

De Burgemeester van Utrecht,

mr A.H. Brouwer-Korf

Doc. Zaken

04.020745

Gemeente Utrecht

Nr. 04.020745 OOV

Aanwijzingsbesluit ex artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht (Veiligheidsrisicogebieden) voor het gebied Amsterdamsestraatweg en omgeving

De Burgemeester van Utrecht;

gelet op de adviezen van de districtschef Paardenveld, mede namens de districtschefs van de districten Marco Polo, Utrecht-Noord en Tolsteeg en op het geregelde overleg in de stadsdriehoek, dat heeft geleid tot eerdere aanwijzingen van het gebied Amsterdamsestraatweg e.o. als veiligheidsrisicogebied;

gelet op de evaluatienotitie preventief fouilleren in de periode 1 november 2003 tot en met 15 mei 2004 d.d. juni 2004 van de districtschef Paardenveld, mede namens de districtschefs van de districten Marco Polo, Utrecht-Noord en Tolsteeg;

gelet op het overleg in de stadsdriehoek van 13 september 2004;

overwegende:
- dat in het gebied Amsterdamsestraatweg e.o.– dat wordt begrensd door de Sint Josephlaan, Marnixlaan, Royaards van den Hamkade, Laan van Engelswier, Nieuwe Pijlsweerdstraat, Kerkweg, Kruisweg, Herenweg, Singelstraat, Weerdsingel WZ, Daalsetunnel en de spoorlijn Utrecht-Amsterdam (genoemde straten maken deel uit van het gebied)– sprake is van verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van (vuur)wapens, dan wel van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan;
- dat zij de beweegredenen die staan beschreven in genoemde adviezen tot de hare maakt en dat deze als herhaald en ingelast dienen te worden beschouwd in dit besluit;
- het bezit en gebruik van (vuur)wapens groot gevaar oplevert voor de openbare orde en rechtsorde;
- dat de dringende maatschappelijke behoefte bestaat om tegen bezit en gebruik van (vuur)wapens op te treden;
- dat het wenselijk is dat de officier van justitie in staat wordt gesteld om in het bewuste gebied de controlebevoegdheden als bedoeld in de artikelen 50, 51 en 52 van de Wet wapens en munitie te doen gelasten;
- dat de belangen van openbare orde en veiligheid, het voorkomen van incidenten en van het plegen van strafbare feiten en de bescherming van de gezondheid in het onderhavige geval zwaarder wegen dan het individuele belang van de burgers (bescherming van de persoonlijke levenssfeer);
- dat de duur van de aanwijzing en de omvang van het gebied proportioneel moet zijn in relatie tot het beoogde legitieme doel;
- dat het uitoefenen van voornoemde controlebevoegdheden in het bewuste gebied een onderdeel is van een breder handhavingsbeleid ter vergroting van leefbaarheid en veiligheid;
- dat de verwachting bestaat dat een aanwijzing van dit gebied voor een periode van zes maanden noodzakelijk zal zijn om het risico van (vuur)wapenbezit en -gebruik terug te kunnen dringen;

gelet op het bepaalde in artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht (Gemeenteblad van Utrecht 2001, nr. 5, zoals nadien gewijzigd) en artikel 151b van de Gemeentewet;

Besluit:

1. het gebied dat wordt begrensd door de Sint Josephlaan, Marnixlaan, Royaards van den Hamkade, Laan van Engelswier, Nieuwe Pijlsweerdstraat, Kerkweg, Kruisweg, Herenweg, Singelstraat, Weerdsingel WZ, Daalsetunnel en de spoorlijn Utrecht-Amsterdam (genoemde straten maken deel uit van het gebied) aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied als bedoeld in artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht;

2. te bepalen dat dit besluit in werking treedt op 1 februari 2005 en geldig is tot 1 augustus 2005.

Utrecht, 3 januari 2005.

De Burgemeester van Utrecht,

mr A.H. Brouwer-Korf

Doc. Laden

Gemeente Utrecht

04.020746

Nr. 04.020746 OOV

Aanwijzingsbesluit ex artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht (Veiligheidsrisicogebieden) voor het gebied Binnenstad/Hoog Catharijne/ Stationsgebied.

De Burgemeester van Utrecht;

gelet op de adviezen van de districtschef Paardenveld, mede namens de districtschefs van de districten Marco Polo, Utrecht-Noord en Tolsteeg en op het geregelde overleg in de stadsdriehoek, dat heeft geleid tot eerdere aanwijzing van het gebied Binnenstad/Hoog Catharijne/Stationsgebied als veiligheidsrisicogebied;

gelet op de evaluatienotitie preventief fouilleren in de periode 1 november 2003 tot en met 15 mei 2004 d.d. juni 2004 van de districtschef Paardenveld, mede namens de districtschefs van de districten Marco Polo, Utrecht-Noord en Tolsteeg;

gelet op het overleg in de stadsdriehoek van 13 september 2004;

overwegende:
- dat in het gebied binnenstad, Hoog Catharijne en Stationsgebied – dat wordt begrensd door de Stationshal, Stationsplein, Leidseveer, Lange Koestraat, St. Jacobstraat, Jacobskerkhof, Jacobijnenstraat, Breedstraat, Begijnestraat, Wittevrouwenstraat, Lucasbolwerk, Nobelstraat, Drift, Keistraat, Achter Sint Pieter, Pausdam, Nieuwegracht (oostelijke zijde), Hamburgerstraat, Haverstraat, Springweg, Walsteeg, Catharijnesingel en Moreelsepark (de genoemde straten maken deel uit van het gebied)– sprake is van verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van (vuur)wapens, dan wel van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan;
- dat zij de beweegredenen die staan beschreven in genoemde adviezen tot de hare maakt en dat deze als herhaald en ingelast dienen te worden beschouwd in dit besluit;
- het bezit en gebruik van (vuur)wapens groot gevaar oplevert voor de openbare orde en rechtsorde;
- dat de dringende maatschappelijke behoefte bestaat om tegen bezit en gebruik van (vuur)wapens op te treden;
- dat het wenselijk is dat de officier van justitie in staat wordt gesteld om in het bewuste gebied de controlebevoegdheden als bedoeld in de artikelen 50, 51 en 52 van de Wet wapens en munitie te doen gelasten;
- dat de belangen van openbare orde en veiligheid, het voorkomen van incidenten en van het plegen van strafbare feiten en de bescherming van de gezondheid in het onderhavige geval zwaarder wegen dan het individuele belang van de burgers (bescherming van de persoonlijke levenssfeer);
- dat de duur van de aanwijzing en de omvang van het gebied proportioneel moet zijn in relatie tot het beoogde legitieme doel;
- dat het uitoefenen van voornoemde controlebevoegdheden in het bewuste gebied een onderdeel is van een breder handhavingsbeleid ter vergroting van leefbaarheid en veiligheid;
- dat de verwachting bestaat dat een aanwijzing van dit gebied voor een periode van zes maanden noodzakelijk zal zijn om het risico van (vuur)wapenbezit en -gebruik terug te kunnen dringen;

gelet op het bepaalde in artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht (Gemeenteblad van Utrecht 2001, nr. 5, zoals nadien gewijzigd) en artikel 151b van de Gemeentewet;

Besluit:

1. het gebied binnenstad, Hoog Catharijne en Stationsgebied, dat wordt begrensd door de Stationshal, Stationsplein, Leidseveer, Lange Koestraat, St. Jacobstraat, Jacobskerkhof, Jacobijnenstraat, Breedstraat, Begijnestraat, Wittevrouwenstraat, Lucasbolwerk, Nobelstraat, Drift, Keistraat, Achter Sint Pieter, Pausdam, Nieuwegracht (oostelijke zijde), Hamburgerstraat, Haverstraat, Springweg, Walsteeg, Catharijnesingel en Moreelsepark (de genoemde straten maken deel uit van het gebied) aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied als bedoeld in artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht;

2. te bepalen dat dit besluit in werking treedt op 1 februari 2005 en geldig is tot 1 augustus 2005.

Utrecht, 3 januari 2005.

De Burgemeester van Utrecht,

mr A.H. Brouwer-Korf

Doc. Taken

Gemeente Utrecht

04.020747

Nr. 04.020747 OOV

Aanwijzingsbesluit ex artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht (Veiligheidsrisicogebieden) voor het gebied Lombok.

De Burgemeester van Utrecht;

gelet op de adviezen van de districtschef Paardenveld, mede namens de districtschefs van de districten Marco Polo, Utrecht-Noord en Tolsteeg en op het geregelde overleg in de stadsdriehoek, dat heeft geleid tot eerdere aanwijzingen van veiligheidsrisicogebieden in Utrecht;

gelet op de evaluatienotitie preventief fouilleren in de periode 1 november 2003 tot en met 15 mei 2004 d.d. juni 2004 van de districtschef Paardenveld, mede namens de districtschefs van de districten Marco Polo, Utrecht-Noord en Tolsteeg;

gelet op het overleg in de stadsdriehoek van 13 september 2004;

overwegende:
- dat in het gebied Lombok – dat wordt begrensd door de Vleutenseweg, Daalsetunnel tot de spoorbaan, de spoorbaan tot de Van Sijpesteijntunnel, de Van Sijpesteijntunnel, Van Sijpesteijnkade, Westplein, Leidsekade, de Leidsche Rijn tot de Abel Tasmanbrug en de Billitonkade (de genoemde straten inclusief de gehele Van Sijpesteijntunnel maken deel uit van het gebied)– sprake is van verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van (vuur)wapens, dan wel van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan;
- dat zij de beweegredenen die staan beschreven in genoemde adviezen tot de hare maakt en dat deze als herhaald en ingelast dienen te worden beschouwd in dit besluit;
- het bezit en gebruik van (vuur)wapens groot gevaar oplevert voor de openbare orde en rechtsorde;
- dat de dringende maatschappelijke behoefte bestaat om tegen bezit en gebruik van (vuur)wapens op te treden;
- dat het wenselijk is dat de officier van justitie in staat wordt gesteld om in het bewuste gebied de controlebevoegdheden als bedoeld in de artikelen 50, 51 en 52 van de Wet wapens en munitie te doen gelasten;
- dat de belangen van openbare orde en veiligheid, het voorkomen van incidenten en van het plegen van strafbare feiten en de bescherming van de gezondheid in het onderhavige geval zwaarder wegen dan het individuele belang van de burgers (bescherming van de persoonlijke levenssfeer);
- dat de duur van de aanwijzing en de omvang van het gebied proportioneel moet zijn in relatie tot het beoogde legitieme doel;
- dat het uitoefenen van voornoemde controlebevoegdheden in het bewuste gebied een onderdeel is van een breder handhavingsbeleid ter vergroting van leefbaarheid en veiligheid;
- dat de verwachting bestaat dat een aanwijzing van dit gebied voor een periode van zes maanden noodzakelijk zal zijn om het risico van (vuur)wapenbezit en -gebruik terug te kunnen dringen;

gelet op het bepaalde in artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht (Gemeenteblad van Utrecht 2001, nr. 5, zoals nadien gewijzigd) en artikel 151b van de Gemeentewet;

Besluit:

1. het gebied Lombok – dat wordt begrensd door de Vleutenseweg, Daalsetunnel tot de spoorbaan, de spoorbaan tot de Van Sijpesteijntunnel, de Van Sijpesteijntunnel, Van Sijpesteijnkade, Westplein, Leidsekade, de Leidsche Rijn tot de Abel Tasmanbrug en de Billitonkade (de genoemde straten inclusief de gehele Van Sijpesteijntunnel maken deel uit

van het gebied)– aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied als bedoeld in artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht;

2. te bepalen dat dit besluit in werking treedt op 1 februari 2005 en geldig is tot 1 augustus 2005.

Utrecht, 3 januari 2005.

De Burgemeester van Utrecht,

mr A.H. Brouwer-Korf

Gemeente Utrecht

Nr. 06.022059 OOV

Aanwijzingsbesluit ex artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht (Veiligheidsrisicogebieden) voor het gebied Binnenstad/Hoog Catharijne/ Stationsgebied en Lombok.

De Burgemeester van Utrecht;

gelet op de adviezen van de districtschef Paardenveld, mede namens de districtschefs van de districten Marco Polo, Utrecht-Noord en Tolsteeg en op het geregelde overleg in de stadsdriehoek, die hebben geleid tot eerdere aanwijzing van de gebieden Binnenstad/Hoog Catharijne/Stationsgebied en Lombok als veiligheidsrisicogebied;

gelet op het overleg in de stadsdriehoek van 28 november 2005 en 16 januari 2006;

- overwegende, dat in het gebied, dat wordt begrensd door de Vleutenseweg, Wolf en Dekenplein, Daalsetunnel tot de spoorbaan, de spoorbaan tot Leidseveer, Leidseveer, Catharijnekade, Paardenveld, Nieuwekade, Van Asch van Wijckskade, Plompetorengracht, Drift, Keistraat, Achter Sint Pieter, Voetiusstraat, Domplein, Servetstraat, Lijnmarkt, Haverstraat, Springweg, Walsteeg, Catharijnesingel, Moreelsepark, Stationsplein, Stationshal, Van Sijpesteijntunnel, Van Sijpesteijnkade, Westplein, Damstraat, Kanaalstraat en de Billitonkade (de genoemde straten inclusief de gehele Van Sijpesteijntunnel maken deel uit van het gebied), sprake is van verstoring van de openbare orde door de aanwezigheid van (vuur)wapens, dan wel van ernstige vrees voor het ontstaan daarvan;
- dat zij de beweegredenen die staan beschreven in genoemde adviezen tot de hare maakt en dat deze als herhaald en ingelast dienen te worden beschouwd in dit besluit;
- het bezit en gebruik van (vuur)wapens groot gevaar oplevert voor de openbare orde en rechtsorde;
- dat de dringende maatschappelijke behoefte bestaat om tegen bezit en gebruik van (vuur)wapens op te treden;
- dat het wenselijk is dat de officier van justitie in staat wordt gesteld om in het bewuste gebied de controlebevoegdheden als bedoeld in de artikelen 50, 51 en 52 van de Wet wapens en munitie te doen gelasten;
- dat de belangen van openbare orde en veiligheid, het voorkomen van incidenten en van het plegen van strafbare feiten en de bescherming van de gezondheid in het onderhavige geval zwaarder wegen dan het individuele belang van de burgers (bescherming van de persoonlijke levenssfeer);
- dat de duur van de aanwijzing en de omvang van het gebied proportioneel moet zijn in relatie tot het beoogde legitieme doel;
- dat het uitoefenen van voornoemde controlebevoegdheden in het bewuste gebied een onderdeel is van een breder handhavingsbeleid ter vergroting van leefbaarheid en veiligheid;
- dat de verwachting bestaat dat een aanwijzing van dit gebied voor een periode van zes maanden noodzakelijk zal zijn om het risico van (vuur)wapenbezit en -gebruik terug te kunnen dringen;

gelet op het bepaalde in artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht (Gemeenteblad van Utrecht 2001, nr. 5, zoals nadien gewijzigd) en artikel 151b van de Gemeentewet;

Besluit:

1. het gebied dat wordt begrensd door de Vleutenseweg, Wolf en Dekenplein, Daalsetunnel tot de spoorbaan, de spoorbaan tot Leidseveer, Leidseveer, Catharijnekade, Paardenveld, Nieuwekade, Van Asch van Wijckskade, Plompetorengracht, Drift, Keistraat, Achter Sint Pieter, Voetiusstraat, Domplein, Servetstraat, Lijnmarkt, Haverstraat, Springweg, Walsteeg,

Catharijnesingel, Moreelsepark, Stationsplein, Stationshal, Van Sijpesteijntunnel, Van Sijpesteijnkade, Westplein, Damstraat, Kanaalstraat en de Billitonkade (de genoemde straten inclusief de gehele Van Sijpesteijntunnel maken deel uit van het gebied) aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied als bedoeld in artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht;

2. te bepalen dat dit besluit in werking treedt op 1 maart 2006 en geldig is tot 1 september 2006.

Utrecht, 17 februari 2006.

De Burgemeester van Utrecht,

mr A.H. Brouwer-Korf

Gemeente Utrecht

Aanwijzing Boerhaveplein en omgeving als veiligheidsrisicogebied

(artikel 151, eerste lid van de Gemeentewet Juncto artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht)

De burgemeester van Utrecht,

dat zich de nacht van 12 op 13 maart 2007 ernstige ongeregeldheden in de wijk Ondiep hebben voorgedaan;

dat gegronde vrees bestaat dat zich opnieuw (ernstige) ongeregeldheden in dat gebied zullen voordoen;

Overwegende, dat het met het oog op deze omstandigheden strikt noodzakelijk is het hierna genoemde gebied tot het elders in dit besluit genoemde tijdstip aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied waardoor de officier van justitie de bevoegdheden, bedoeld in de artikelen 50, derde lid, 51, derde lid, en 52, derde lid, van de Wet wapens en munitie kan toepassen;

gelet op het overleg dat hedenmiddag is gevoerd met de officier van justitie in het kader van het overleg bedoeld in artikel 14 van de Politiewet 1993;

gelet op artikel 151, eerste lid van de Gemeentewet juncto artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht;

Besluit:

1. het gebied dat wordt begrensd door de Marnixlaan, Laan van Chartroise, Omloop, Ahornstraat en Royaerds van den Hamkade aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied[1];
2. te bepalen dat deze aanwijzing van kracht is vanaf nu tot 18 maart 2007 te 24.00 uur;
3. een afschrift van deze gebiedsaanwijzing terstond ter kennis te brengen van de officier van justitie en de gemeenteraad;
4. deze gebiedsaanwijzing bekend te maken door: publicatie aan de gevel van het stadhuis, en/of op een andere geschikte wijze

Utrecht, 13 maart 2007 te 15.10 uur,

De burgemeester van Utrecht,

Mr. A.H. Brouwer-Korf

[1] De straten die deel uitmaken van de begrenzing behoren wèl tot het aangewezen gebied, voor zover zij ten opzichte van dat gebied belendend zijn.

Gemeente Utrecht

Aanwijzing Boerhaveplein en omgeving als veiligheidsrisicogebied

(artikel 151, eerste lid van de Gemeentewet juncto artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht)

De burgemeester van Utrecht,

dat zich de nacht van 12 op 13 maart 2007 ernstige ongeregeldheden in de wijk Ondiep hebben voorgedaan;

dat gegronde vrees bestaat dat zich opnieuw (ernstige) ongeregeldheden in dat gebied zullen voordoen;

Overwegende, dat het met het oog op deze omstandigheden strikt noodzakelijk is het hierna genoemde gebied tot het elders in dit besluit genoemde tijdstip aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied waardoor de officier van justitie de bevoegdheden, bedoeld in de artikelen 50, derde lid, 51, derde lid, en 52, derde lid, van de Wet wapens en munitie kan toepassen;

gelet op het overleg dat hedenmiddag is gevoerd met de officier van justitie in het kader van het overleg bedoeld in artikel 14 van de Politiewet 1993;

gelet op artikel 151, eerste lid van de Gemeentewet juncto artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht;

Besluit:

1. het gebied dat wordt begrensd door de Marnixlaan, De Vecht, de spoorlijn Hilversum-Utrecht en de Amsterdamsestraatweg aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied[1];
2. te bepalen dat deze aanwijzing van kracht is vanaf nu tot 18 maart 2007 te 24.00 uur;
3. een afschrift van deze gebiedsaanwijzing terstond ter kennis te brengen van de officier van justitie en de gemeenteraad;
4. deze gebiedsaanwijzing bekend te maken door: publicatie aan de gevel van het stadhuis, en/of op een andere geschikte wijze

Utrecht, 13 maart 2007 te 18.00 uur,

De burgemeester van Utrecht,

Mr. A.H. Brouwer-Korf

[1] De straten die deel uitmaken van de begrenzing behoren wèl tot het aangewezen gebied, voor zover zij ten opzichte van dat gebied belendend zijn.

Gemeente Utrecht

Aanwijzing Boerhaveplein en omgeving als veiligheidsrisicogebied

(artikel 151, eerste lid van de Gemeentewet juncto artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht)

De burgemeester van Utrecht,

overwegende, dat zich ernstige ongeregeldheden in de wijk Ondiep hebben voorgedaan;

dat gegronde vrees bestaat dat zich opnieuw (ernstige) ongeregeldheden in dat gebied zullen voordoen;

dat het beperken van de toegang tot de wijk ertoe heeft geleid dat zich ook elders in de stad ongeregeldheden hebben voorgedaan;

dat hij bij besluit van 13 maart 2007 te 18.00 uur een Veiligheidsrisicogebied heeft aangewezen dat bestaat uit het afgesloten gebied en een omringend gebied;

dat het met het oog op deze omstandigheden strikt noodzakelijk is het hierna genoemde gebied tot het elders in dit besluit genoemde gebied uit te breiden waardoor de officier van justitie ook daar de bevoegdheden, bedoeld in de artikelen 50, derde lid, 51, derde lid, en 52, derde lid, van de Wet wapens en munitie kan toepassen;

gelet op het overleg dat hedenmiddag is gevoerd met de officier van justitie in het kader van het overleg bedoeld in artikel 14 van de Politiewet 1993;

gelet op artikel 151, eerste lid van de Gemeentewet juncto artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht;

Besluit:

1. het gebied dat wordt begrensd door de rivier de Vecht, de spoorlijn Utrecht–Hilversum, de spoorlijn Utrecht–Amsterdam, Het Amsterdam–Rijnkanaal; de Berlagestraat en de Heukelomlaan[1];
2. te bepalen dat deze aanwijzing van kracht is vanaf nu tot 18 maart 2007 te 24.00 uur;
3. een afschrift van deze gebiedsaanwijzing terstond ter kennis te brengen van de officier van justitie en de gemeenteraad;
4. deze gebiedsaanwijzing bekend te maken door: publicatie aan de gevel van het stadhuis, en/of op een andere geschikte wijze;
5. het besluit tot aanwijzing van een veiligheidsrisicogebied van 13 maart 2007 te 18.00 uur in te trekken.

Utrecht, 15 maart 2007 te 15.50 uur,

De burgemeester van Utrecht,

Mr. A.H. Brouwer–Korf

[1] De straten die deel uitmaken van de begrenzing behoren wèl tot het aangewezen gebied, voor zover zij ten opzichte van dat gebied belendend zijn.

Gemeente Utrecht

Aanwijzing gebied Stadion Galgenwaard en omgeving als veiligheidsrisico-gebied

(artikel 151, eerste lid van de Gemeentewet juncto artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht)

De burgemeester van Utrecht,

Overwegende,

dat zich op 12 en 13 maart 2007 ernstige ongeregeldheden in de wijk Ondiep en daarbuiten hebben voorgedaan;

dat gegronde vrees bestaat dat zich opnieuw (ernstige) ongeregeldheden in de gemeente Utrecht zullen voordoen;

dat gegronde vrees bestaat dat die ongeregeldheden zich in de omgeving van het stadion Galgenwaard afspelen, rondom de voetbalwedstrijd FC Utrecht - Vitesse op 18 maart 2007;

Overwegende,
dat het met het oog op deze omstandigheden strikt noodzakelijk is het hierna genoemde gebied tot het elders in dit besluit genoemde tijdstip aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied waardoor de officier van justitie de bevoegdheden, bedoeld in de artikelen 50, derde lid, 51, derde lid, en 52, derde lid, van de Wet wapens en munitie kan toepassen;

gelet op het overleg dat op 17 maart 2007 is gevoerd met de officier van justitie in het kader van het overleg bedoeld in artikel 14 van de Politiewet 1993;

gelet op artikel 151, eerste lid van de Gemeentewet juncto artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht;

Besluit:

1. het gebied rondom Stadion Galgenwaard, omsloten door de Herculeslaan, de waterloop Kromme Rijn, de Waterlinieweg en de aanvoerroutes de Weg tot de Wetenschap (tot de kruising met de Weg naar Rhijnauwen), de Stadionlaan en de Laan van Maarschalkerweerd aan te wijzen als risico-veiligheidsgebied;

2. te bepalen dat deze aanwijzing van kracht is vanaf 18 maart 2007 10.00 uur tot dezelfde dag 24.00 uur;

3. deze gebiedsaanwijzing bekend te maken door publicatie aan de gevel van het stadhuis, en/of op een andere geschikte wijze

Utrecht, 17 maart 2007 te 17.30 uur,

De burgemeester van Utrecht,

Mr. A.H. Brouwer-Korf

Gemeente Utrecht

Aanwijzing treinstations Lunetten met omgeving en Zuilen met omgeving (in aanbouw) tot veiligheidsrisico-gebieden

(artikel 151, eerste lid van de Gemeentewet juncto artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht)

De burgemeester van Utrecht,

Overwegende,

dat zich op 12 en 13 maart 2007 ernstige ongeregeldheden in de wijk Ondiep en daarbuiten hebben voorgedaan;

dat gegronde vrees bestaat dat zich opnieuw (ernstige) ongeregeldheden in de gemeente Utrecht zullen voordoen;

dat gegronde vrees bestaat dat die ongeregeldheden zich op of in de omgeving van de treinstations Lunetten en Zuilen (in aanbouw) kunnen afspelen rondom het reizigersvervoer dat t.b.v. betaald voetbalwedstrijden op zondag 18 maart 2007 de stad Utrecht aandoet;

Overwegende,
dat het met het oog op deze omstandigheden strikt noodzakelijk is de hierna genoemde gebieden tot het elders in dit besluit genoemde tijdstip aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied waardoor de officier van justitie de bevoegdheden, bedoeld in de artikelen 50, derde lid, 51, derde lid, en 52, derde lid, van de Wet wapens en munitie kan toepassen;

gelet op het overleg dat op 17 maart 2007 is gevoerd met de officier van justitie in het kader van het overleg bedoeld in artikel 14 van de Politiewet 1993;

gelet op artikel 151, eerste lid van de Gemeentewet juncto artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht;

Besluit:
1. het treinstation Zuilen (in aanbouw), inclusief straat- en spoorniveau, tot en met de uiteinde van de perrons, inclusief bijbehorende tunnel(s) met toegangen, aan te wijzen als risoco-veiligheidsgebied;
2. het treinstation Lunetten, inclusief straat- en spoorniveau, tot en met de uiteinde van de perrons, inclusief bijbehorende tunnel(s) met toegangen, aan te wijzen als risico-veiligheidsgebied;
2. te bepalen dat deze aanwijzing van kracht is vanaf nu tot 18 maart 2007 te 24.00 uur
3 deze gebiedsaanwijzing bekend te maken door: publicatie aan de gevel van het stadhuis, en/of op een andere geschikte wijze

Utrecht, 18 maart 2007 te 8.40 uur,

De burgemeester van Utrecht,

Mr. A.H. Brouwer-Korf

Gemeente Utrecht

Aanwijzing Stationsgebied en omgeving als veiligheidsrisico-gebied

(artikel 151, eerste lid van de Gemeentewet juncto artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht)

De burgemeester van Utrecht,

Overwegende,

dat zich op 12 en 13 maart 2007 ernstige ongeregeldheden in de wijk Ondiep en daarbuiten hebben voorgedaan;

dat bij de ongeregeldheden personen waren betrokken die niet in de gemeente Utrecht woonachtig zijn;

dat gegronde vrees bestaat dat zich opnieuw (ernstige) ongeregeldheden in de gemeente Utrecht zullen voordoen;

dat daarbij naar verwachting opnieuw personen betrokken zijn die niet in de gemeente Utrecht woonachtig zijn;

dat dergelijke personen mogelijk per trein naar dan wel door Utrecht reizen in het kader van betaald voetbalwedstrijden;

Overwegende,
dat het met het oog op deze omstandigheden strikt noodzakelijk is het hierna genoemde gebied tot het elders in dit besluit genoemde tijdstip aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied waardoor de officier van justitie de bevoegdheden, bedoeld in de artikelen 50, derde lid, 51, derde lid, en 52, derde lid, van de Wet wapens en munitie kan toepassen;

gelet op het overleg dat op 17 maart 2007 is gevoerd met de officier van justitie in het kader van het overleg bedoeld in artikel 14 van de Politiewet 1993;

gelet op artikel 151, eerste lid van de Gemeentewet juncto artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht;

Besluit:

1. het gebied, inclusief straat- spoorniveau, tot en met het uiteinde van de perrons, inclusief de Noordertunnel, de Zuidertunnel (met toegangen), de Jaarbeurstraverse (tussen Stationshal en Jaarbeursplein, met toegangen), de traverse tussen Hoog Catharijne en Stationshal, de Stationshal, het Stationsplateau (het 'taxiplatform'), het Stationsplein en begrensd door:

- de volledige bebouwing van het Muziekcentrum Vredenburg en van Hoog Catharijne inclusief de traverses over de Catharijnebaan, inclusief de Stationsdwarsstraat, de Stationsstraat, de Westerstraat en de Spoorstraat
- Moreelsepark
- Stationsplein
- Mineurslaan, inclusief rijweg en voetpaden
- met toevoeging van het Jaarbeursplein voor zover dat gelegen is tussen Beatrixgebouw, Croeselaan (niet inbegrepen) en parkeergarage;
- achterzijde bebouwing Van Sijpesteijnkade
- de Van Sijpesteijntunnel (inclusief de tunnel en de verbindingen naar de Noordertunnel)

2. te bepalen dat deze aanwijzing van kracht is vanaf nu tot 18 maart 2007 te 24.00 uur
3 deze gebiedsaanwijzing bekend te maken door: publicatie aan de gevel van het stadhuis, en/of op een andere geschikte wijze

Utrecht, 18 maart 2007 te 8.40 uur,

De burgemeester van Utrecht,

Mr. A.H. Brouwer-Korf

Burgemeester van Utrecht

Postadres: Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Bezoekadres: Korte Minrebroederstraat 2, Utrecht
Telefoon: 030 - 286 10 00
Fax: 030 - 286 12 24
Internet: www.utrecht.nl

AAN
de leden van de commissie Bestuur
en Veiligheid

04.004153

Doorkiesnummer:	286 10 36	Datum:	17 maart 2004
E-mail:	Burgemeester@Utrecht.nl	Ons kenmerk:	04.4153 OVB
Bijlage(n):	geen	Onderwerp:	voortgang preventief fouilleren
Uw kenmerk:			
Uw brief van:		Verzonden:	17 maart 2004

Bij antwoord datum, ons kenmerk en onderwerp vermelden

Geachte dames en heren,

Inleiding.
In de periode 1 november 2003 - 1 februari 2004 heb ik voor de 2e keer gebruik gemaakt van mijn bevoegdheid op grond van de APV om gebieden aan te wijzen waar de politie preventief fouilleren acties kan uitvoeren.
In genoemde periode zijn acties uitgevoerd op de Amsterdamsestraatweg en in de Binnenstad.

Resultaten.
Ten aanzien van preventief fouilleren zijn de volgende doelstellingen geformuleerd:
1. De primaire doelstelling is dat er een afname gerealiseerd wordt van het aantal (vuur) wapengerelateerde incidenten in aangewezen gebieden;
2. De secundaire doelstellingen zijn:
   * een positieve invloed van het gevoel van veiligheid in de gebieden
   * door preventie tegengaan van illegaal (vuur)wapenbezit
   * opsporing van (vuur)wapens, wapencriminaliteit en ander wapengeweld
   * voorkoming van verstoring van de openbare orde.

Bij het beschrijven van de resultaten is gekeken naar:
1. De fysieke opbrengst van acties en
2. Het incidentenpatroon.

De fysieke opbrengst van de acties
In totaal zijn er tijdens de acties 8 verboden steekwapens, 6 verboden slagwapens en drie overige Wet Wapens en Munitie-zaken in beslag genomen. Verder is van 53 potentiële wapens afstand gedaan, zoals knuppels, messen, pepperspray, traangas en een dartpijl.

Hoewel op zich de fysieke opbrengst aan de lage kant blijft is deze hoger dan tijdens de eerste drie maanden fouilleren op de Amsterdamsestraatweg en omgeving. Dat geldt ook als alleen naar de Amsterdamsestraatweg wordt gekeken.

Het incidentenpatroon.
Primaire doelstelling van het preventief fouilleren is zoals gezegd het realiseren van een afname van het aantal (vuur)wapengerelateerde incidenten in een aangewezen gebied.

Politiecijfers geven het volgende beeld:

- ten opzichte van het voorgaande jaar is in 2003 in beide veiligheidsrisicogebieden sprake van een afname van het aantal (vuur) wapengerelateerde incidenten.
- In het veiligheidsrisicogebied Amsterdamsestraatweg en omgeving is sprake van een afname van 23% (27 incidenten in 2003, t.o.v. 35 in 2002). In de Binnenstad/HC/stationsgebied valt een afname waar te nemen van 10% (139 t.o.v. 154) en in de hele stad ligt dit percentage op 4,3% (698 incidenten, versus 729 vorig jaar).
- Als alleen wordt gekeken naar de maanden waarin de laatste acties werden gehouden (november 2003 tot februari 2004, vergeleken met dezelfde periode een jaar eerder), dan blijkt dat er in die periode juist sprake is van een toename van het aantal (vuur)wapengerelateerde incidenten. Deze toename is in de veiligheidsrisicogebieden wel minder sterk dan in de hele stad. Namelijk 11% op de Amsterdamsestraatweg e.o., 11% in de Binnenstad/HC/ stationsgebied en 25% in de hele stad.
- Ook in het voortschrijdend maandgemiddelde komt tot uiting dat in de veiligheidsrisicogebieden en in de stad als geheel de afname van het aantal (vuur)wapengerelateerde incidenten aan het eind van het jaar afvlakt en wisselvalliger wordt.

Lombok
In oktober 2003 is in de driehoek bekeken of de kop van Lombok (WBS gebied 275) ook als veiligheidsrisicogebied aangewezen zou moeten worden. Omdat het cijfermatig beeld op dat moment geen directe aanleiding gaf is toen besloten de cijfers nogmaals te bekijken in het begin van 2004.
Hoewel de meeste wapengerelateerde feiten in de kop van Lombok plaatsvinden, blijkt een substantieel deel van deze feiten ook plaats te vinden in het aangesloten gebied (WBS gebied 277)tot aan de Billitonkade (namelijk 35%).
In totaal waren in 2003 in dit deel van Lombok 31 wapengerelateerde feiten. In het gebied Amsterdamsestraatweg e.o. waren in 2003 in totaal 27 wapengerelateerde incidenten.
Ten aanzien van de overige delicten (drugs- en geweldsgerelateerd) kan geconstateerd worden dat er in dit deel van Lombok sprake is van een sterke toename ten opzichte van het voorgaande jaar. De stijging is vooral in de kop van Lombok waar te nemen. Opvallend is dat ruim 83% van deze feiten plaats vond in de kop van Lombok. In 2003 waren in dit deel van Lombok in totaal 200 drugs- en geweldsgerelateerde incidenten. In de Amsterdamsestraatweg en omgeving waren dat er 106.

Conclusie t.a.v. Lombok:
Hoewel in Lombok sprake is van een brede problematiek die ook om een brede aanpak vraagt, kan het instrument van preventief fouilleren een nuttige aanvulling zijn.

Besluitvorming driehoek.
Graag informeer ik u over de besluitvorming in de driehoek naar aanleiding van de resultaten van de afgelopen periode preventief fouilleren:

1. Het gebied Binnenstad/HC/Stationsgebied wordt nogmaals aangewezen als veiligheidsrisicogebied
2. Het gebied Amsterdamsestraatweg e.o. wordt nogmaals aangewezen als veiligheidsrisicogebied
3. Het gebied de Kop van Lombok (gebied 275 en 277), inclusief de van Sijpesteijnkade en de Van Sijpesteijntunnel wordt aangewezen als veiligheidsrisicogebied
4. De aanwijzingen worden gedaan voor de periode 1 april 2004 tot 1 juli 2004
5. Er zullen maximaal 3 gebieden tegelijkertijd als veiligheidsrisicogebied aangewezen worden.
6. In juni 2004 zal een evaluatie worden gemaakt van de acties preventief fouilleren vanaf mei 2003. In juli 2004 zal een overzicht van de resultaten van de 3 laatste aanwijzingen worden opgemaakt.

Tenslotte
Uiteraard zal ik u te zijner tijd informeren over de resultaten van de gehouden evaluatie en van de in de periode 1 april 2004 tot 1 juli 2004 gehouden fouilleeracties.

Hoogachtend,
De Burgemeester van Utrecht,
mr. A.H. Brouwer-Korf.

commissie bespreken informeren

Gemeente Utrecht

Nummer:
Toestel: 030 - 286 10 36
Onderwerp: evaluatie preventief fouilleren

Datum: 5 november 2004
Bijlagen: Bijgevoegd

☒ In de leeskamer ter inzage.
☐ In de leeskamer ter inzage in het vak voor geheime stukken.
x Voor de leden bijgevoegd.

Geachte dames en heren,

Inleiding
Sinds 15 mei 2003 zijn er in Utrecht acties preventief fouilleren uitgevoerd.
Het is goed om terug te kijken naar de wijze van uitvoering van deze acties en naar effecten en om te bepalen hoe er in de toekomst mee om te gaan.

De politie heeft over de periode 1 november 2003 tot en met 15 mei 2004 een evaluatie gemaakt.
Het evaluatierapport kan gezien worden als verantwoording van de politie aan het bevoegd gezag met betrekking tot het instrument preventief fouilleren. Daarnaast heeft Onderzoeksbureau Beke een straatonderzoek in Lombok gehouden naar de ervaringen van personen die worden gefouilleerd.
Beide documenten zijn bijgevoegd.

Effect van preventief fouilleren.
Het blijft moeilijk om iets te zeggen over de effectiviteit van het instrument preventief fouilleren. Het instrument tracht het dragen van een wapen in het veiligheidsrisicogebied te ontmoedigen. Of het instrument daar werkelijk aan bijdraagt, is moeilijk aan te tonen.
Wel kan gesteld worden dat de acties preventief fouilleren een aantal direct tastbare resultaten heeft opgeleverd. Er is een aantal wapens in beslag genomen en er zijn mensen aangehouden en / of geverbaliseerd voor strafbare feiten. Hoewel er geen vuurwapens in beslag zijn genomen, zijn er wel diverse andere wapens door de politie in beslag genomen

Voor sommigen zullen de opbrengsten van de acties tot nu toe tegenvallen. Anderen zullen er juist gerust door gesteld worden. De vraag is of het aantreffen van relatief weinig wapens bij dergelijke acties betekent dat het wapenbezit meevalt, of dat de wapens thuis worden gelaten.
Een vergelijking kan hierbij gemaakt worden met alcoholcontroles. Als er tijdens alcoholcontroles weinig automobilisten betrapt worden, betekent dit niet dat alcoholcontroles geen zin hebben. Het feit dat dergelijke acties door de politie worden uitgevoerd kan voor mensen een reden zijn om niet met alcohol achter het stuur te gaan zitten. Dit is het kenmerk van preventieve acties.

Kijkend naar andere steden c.q. politieregio's waar preventief gefouilleerd wordt, blijkt men het ook daar lastig te vinden om uitspraken te doen over de effectiviteit van het instrument. Een uitzondering hierop vormt Amsterdam. In een Amsterdams evaluatierapport van mei 2004 wordt geconcludeerd, dat sinds de introductie van preventief fouilleren in de twee daar aangewezen veiligheidsrisicogebieden het aantal incidenten waarbij wapens worden gebruikt met 10% gedaald is. Hierbij kan dan wel de kanttekening geplaatst worden of de afname enkel te danken is aan preventief fouilleren of dat er ook andere oorzaken voor aan te dragen zijn.

Door het Ministerie van Justitie is een (tussen)evaluatie uitgevoerd naar de toepassing van en de ervaringen met het instrument preventief fouilleren in de periode september 2002 tot september 2003 in de steden Utrecht, Rotterdam, Amsterdam, Den Helder, Haarlemmermeer, Heerlen en Maastricht.
Eén van de conclusies is dat in alle onderzochte gemeenten de *toepassing* van preventief fouilleren op een

Aan: de commissie voor Bestuur en Veiligheid

aantal punten verschilt.

Verschillen zijn te zien inzake:
- de grootte van de veiligheidsrisicogebieden,
- de periode van de aanwijzing van het veiligheidsrisicogebied (verschilt van 2 maanden tot een jaar),
- de werkwijze bij het preventief fouilleren (handmatig / hand-detectoren),
- het al dan niet afgeven van een toelichtende folder of brief aan de gefouilleerde,
- de frequentie van de acties,
- de methoden die worden gehanteerd (gebiedsafsluiting, statische voertuigcontrole, dynamische voertuigcontrole etc.).

Ten aanzien van de vraag of preventief fouilleren wel / niet bijdraagt aan een afname van het wapengeweld, wordt ook in deze rapportage gesteld dat dat lastig te bepalen is, omdat het repressief en het preventief karakter van het instrument elkaar wederzijds positief en negatief beïnvloeden.
Verder wordt opgemerkt dat preventief fouilleren vaak onderdeel uitmaakt van een pakket aan maatregelen om de veiligheid te verbeteren, waardoor het moeilijk is om de effectiviteit van het instrument preventief fouilleren op zichzelf te meten.
Wel bestaat over het algemeen de indruk dat de veiligheidsgevoelens van de burger worden versterkt door preventief fouilleren.

Conclusie
De daadwerkelijke opbrengsten van preventief fouilleren zijn op zich niet zo groot. De reacties van het publiek zijn wel positief. Het veiligheidsgevoel van het publiek lijkt positief te worden beïnvloed door de acties.
De politie heeft het afgelopen jaar een efficiëntere werkwijze ontwikkeld voor de uitvoering van acties..

Beslissing driehoek
De driehoek heeft besloten om door te gaan met acties preventief fouilleren. Het preventieve karakter van de acties zal benadrukt worden. Er worden geen andere gebieden aangewezen, dan de gebieden die reeds eerder zijn aangewezen. Dit zijn de Amsterdamsestraatweg e.o., Binnenstad/Stationsgebied en Lombok.
Na de bespreking in de raadscommissie ben ik voornemens genoemde drie gebieden voor de duur van 6 maanden aan te wijzen ten behoeve van acties preventief fouilleren..

Hoogachtend,
De Burgemeester van Utrecht,
mr A.H. Brouwer-Korf

Preventief fouilleren

Amsterdamsestraatweg en Binnenstad / HC / Stationsgbied
Periode: 1 november 2003 tot 1 februari 2004

Amsterdamsestraatweg, Binnenstad / HC / stationsgebied en Kop van Lombok
Periode: 1 april 2004 tot 15 mei 2004

Evaluatie

Juni 2004

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Aanleiding en voorbereiding op preventief fouilleren	4
3.	Doelstelling van de controles	5
4.	Uitvoering: ervaringen in de verschillende veiligheidsrisicogebieden	6
4.1	Amsterdamsestraatweg en omgeving	6
4.2	Binnenstad / Hoog Catharijne / Stationsgebied	7
4.3	Kop van Lombok	7
4.4	Algemene opmerkingen t.a.v. de uitvoering	8
5.	Resultaten en effecten	9
5.1	Opbrengst van de acties	9
5.2	Het incidentenpatroon	10
5.3	Reacties van het publiek	13
5.4	Conclusies m.b.t. resultaten en effecten	13
6.	Landelijke evaluatie preventief fouilleren	15

1. Inleiding

In de gemeente Utrecht is in 2003 voor het eerst gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot preventief fouilleren. Het gebied Amsterdamsestraatweg en omgeving is door de Burgermeester voor de periode van 15 mei 2003 tot 15 augustus 2003 aangewezen als veiligheidsrisicogebied, waar de politie – onder bepaalde voorwaarden – de bevoegdheid had tot preventief fouilleren.
Deze eerste praktische ervaringen zijn in een tussenrapportage van september 2003 beschreven. Met name richtte deze rapportage zich op de voorbereiding, uitvoering, doelstelling, resultaten en het praktische vervolg van preventief fouilleren in Utrecht.
Mede op basis van deze rapportage zijn door de Burgemeester, naast de Amsterdamsestraatweg en omgeving, nog twee veiligheidsrisicogebieden aangewezen. Voor de periode 1 november 2003 tot 1 februari 2004 was dat het gebied Binnenstad / Hoog Catharijne / Stationsgebied. Voor de periode 1 april tot 1 juli 2004 is hier het gebied Kop van Lombok bijgekomen.

De voor u liggende evaluatie richt zich op de ervaringen met preventief fouilleren over de periode 1 november 2003 tot en met 15 mei 2004. Binnen deze periode vallen dus twee periodes van aanwijzing, waarvan er één nog loopt.

De evaluatie is mono-disciplinair, namelijk alleen door de politie opgesteld. Het document kan gezien worden als verantwoording van de politie aan het bevoegd gezag met betrekking tot het instrument preventief fouilleren.

De opbouw van de notitie is als volgt: eerst wordt de aanleiding en de voorbereiding van het preventief fouilleren beschreven, daarna de doelstelling van preventief fouilleren in Utrecht. Vervolgens worden de ervaringen met betrekking tot de uitvoering in de verschillende veiligheidsrisicogebieden beschreven. Daarna volgen de resultaten en effecten van de acties en de (eventuele) conclusies die daaruit getrokken kunnen worden. Tot slot wordt kort stil gestaan bij de landelijke evaluatie preventief fouilleren.

2. Aanleiding en voorbereiding preventief fouilleren

In September 2002 is een wettelijke regeling van kracht geworden die het mogelijk maakt dat in de gemeentelijke verordening aan de Burgemeester de bevoegdheid wordt toegekend om bij verstoring van de openbare orde door aanwezigheid van wapens, dan wel bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, een gebied, een zogenaamd veiligheidsrisicogebied, aan te wijzen waarin ruimere bevoegdheden gelden.
Het gaat dan om bevoegdheden om binnen het aangewezen gebied personen aan de kleding te onderzoeken, vervoermiddelen te onderzoeken en te vorderen dat verpakkingen die men bij zich draagt worden geopend. De bevoegdheid strekt zich uit tot 'voor publiek toegankelijke gebouwen en daarbij behorende erven, zoals bijvoorbeeld horecagelegenheden.

Een veiligheidsrisicogebied wordt gekenmerkt door:

1. Een hoog risico op geweldsincidenten en dreigingen met (vuur)wapens. In het bijzonder kan hierbij gedacht worden aan concentraties van uitgaansgelegenheden die in avond en nacht uit een oogpunt van openbare orde en veiligheid een bijzondere gevaarzetting met zich meebrengen.
2. Ook kan gedacht worden aan grote (sport)manifestaties met een verhoogd risico op verstoring van de openbare orde en veiligheid en gebieden met voortdurende drugsoverlast (MvT Tweede Kamer der Staten-Generaal, vergaderjaar 1999-2000, 26 865 nr. 3, p.5).
3. Een in de openlucht gelegen gebied dat naar bestemming of vast gebruikt voor iedereen toegankelijk is. De publieke gedeelten van stations behoren daar ook toe (Tweede Kamer der Staten-Generaal, vergaderjaar 2000-2001, 26 865, nr. 7, p. 13).

De bevoegdheid om werkelijk over te gaan tot een algemeen onderzoek op wapens binnen een veiligheidsrisicogebied is voorbehouden aan de Officier van Justitie. Pas nadat de last is afgegeven kan door de politie worden overgegaan tot de operationele uitvoering.

In Utrecht heeft de gemeenteraad op 6 februari 2003 de 3e partiële wijziging van de APV vastgesteld, waarbij de Burgemeester de beschreven bevoegdheid heeft gekregen. Deze aanwijzing is op 19 februari 2003 gepubliceerd en op 28 februari 2003 in werking getreden.

Door de stedelijke Driehoek zijn, op basis van informatie van de politie, tot nu toe drie veiligheidsrisicogebieden aangewezen: de Amsterdamsestraatweg en omgeving, Binnenstad / Hoog Catharijne / Stationsgebied en de Kop van Lombok.

De politie heeft een algemeen draaiboek opgesteld voor de acties preventief fouilleren. Dit draaiboek is besproken en geaccordeerd in het stedelijke Driehoeksoverleg. Per actie wordt een kort operationeel draaiboek opgesteld.

3. Doelstelling van de controles

Primaire doelstelling van het preventief fouilleren in een veiligheidsrisicogebied is dat er een afname gerealiseerd wordt van het aantal (vuur)wapen gerelateerde incidenten in dat gebied.

Tevens gelden de volgende secundaire doelstellingen:

- Het in positieve zin beïnvloeden van onveiligheidsgevoelens van bewoners en gebruikers van het gebied.
- Het door preventie tegengaan van illegaal (vuur)wapenbezit.
- Het opsporen van (vuur)wapens.
- Het opsporen van vuurwapencriminaliteit en ander wapengeweld.
- Het voorkomen van verstoring van de openbare orde.

4. Uitvoering: ervaringen met preventief fouilleren in de verschillende veiligheidsrisicogebieden.

4.1 Amsterdamsestraatweg en omgeving[1]

De Amsterdamsestraatweg en omgeving is het eerste gebied dat door de Burgemeester is aangewezen als veiligheidsrisicogebied. Gedurende de eerste periode van aanwijzing, die liep van 15 mei 2003 tot 15 augustus 2003, zijn in dit gebied door de politie voor het eerst ervaringen opgedaan met betrekking tot preventief fouilleren.

De resultaten hiervan zijn in een tussenrapportage beschreven. De conclusies naar aanleiding van de eerste ervaringen waren met name:

- Een bescheiden inzet van personeel kan afdoende zijn voor de uitvoering van reguliere fouilleringsacties;
- In geval van reguliere fouilleringsacties lijkt het effectiever om korte acties te houden;
- De effectiviteit van de acties neemt vermoedelijk toe als de frequentie van de acties groter is;
- Het werken in fouilleringsgroepen werkt met drie personen beter dan met vier;
- Door diversiteit in de acties te realiseren wordt getracht maximaal effect te behalen met betrekking tot de preventieve werking (personen met wapens merken dat ze overal betrapt kunnen worden) en het aantreffen van wapens.

Bovenstaande conclusies zijn meegenomen bij de uitvoering van verdere preventief fouilleer acties in de verschillende veiligheidsrisicogebieden.

Algemeen:

Uit analyse blijkt dat de Amsterdamsestraatweg en omgeving een gebied is waar tamelijk veel wapengerelateerde incidenten plaatsvinden. Deze incidenten, die voor de helft op de Amsterdamsestraatweg gebeuren, vinden gedurende de hele week plaats in de late avond en nacht.

In de periode 1 november 2003 tot en met 15 mei 2004 hebben er op de Amsterdamsestraatweg en omgeving zeventien preventief fouilleeracties plaatsgevonden.

Toegepaste methodiek:

Binnen het veiligheidsrisicogebied is gebruik gemaakt van de volgende methoden: dynamische en statische voertuigcontrole, gebiedssurveillance en controle horecagelegenheden.

De acties preventief fouilleren in het veiligheidsrisicogebied Amsterdamsestraatweg en omgeving richten zich zoveel mogelijk op personen in en rond horecagelegenheden. De acties concentreren zich op de Amsterdamsestraatweg.

De acties worden steeds meer gecombineerd met een andere actie, zoals alcoholcontrole of autokraakcontrole. Na of voor een ander soort actie, vindt een korte prikactie preventief fouilleren plaats. Bij deze acties worden voorbijgangers, voertuigen en horecagelegenheden gecontroleerd. De acties die in samenwerking met collega's van district Marco Polo in de nanachten van het weekend worden uitgevoerd, zijn vooral gericht op voertuigcontrole. Gebleken is dat de meeste wapens in voertuigen worden aangetroffen.

---

[1] Het veiligheidsrisicogebied Amsterdamsestraatweg en omgeving beslaat het gebied binnen de volgende straten: 1e en 2e Daalse dijk, Abraham Kuijperstraat, Acaciastraat, Amsterdamsestraatweg (deels), Azaleastraat, Begoniastraat, Bemuurde Weerd WZ, Bethlehemweg, Beverstraat, Blokstraat, Boostraat, Bremstraat, Concordiastraat, Daalsetunnel, De Savornin Lohmanstraat, Dijkstraat, Distelstraat, Egelantierstraat, Geraniumstraat, Harpstraat, Herenweg, Heringastraat, Houtstraat, Kerkweg, Keucheniusstraat, Koolstraat, Kruisweg, Leliestraat, Mariendaalstraat, Marnixlaan, Mimosastraat, Nieuwe Pijlsweerdstraat, Oleanderstraat, Oppenheimplein, Otterstraat, Oude Daalstraat, Oudenoord, Plantage, Royaards van den Ham, Schutstraat, Seringstraat, Spijkerdwarsstraat, Spijkerstraat, Thorbeckelaan, Tiendstraat, Timmerstraat, Turfstraat, Weerdsingel WZ, Westerdijk, Wolfstraat, Zeedijk (WBS 311, 314, 315). Feitelijk gaat het dus om de kop van de Amsterdamsstraatweg.

4.2 Binnenstad / Hoog Catharijne / Stationsgebied[2]
Algemeen:
De Binnenstad omvat het uitgaansgebied en kenmerkt zich derhalve door concentraties van uitgaansgelegenheden die in de avond en nacht vanuit een oogpunt van openbare orde en veiligheid een bijzondere gevaarzetting met zich meebrengt. Incidenten vinden voornamelijk plaats in het weekend en in de nacht.

Het gebied Hoog Catharijne en het Stationsgebied wordt gekenmerkt door voortdurende drugsoverlast. Drugsgerelateerde incidenten met (vuur)wapens vinden overwegend daar plaats. Wat betreft de tijdstippen valt op dat incidenten zeven dagen per week, dag en nacht plaatsvinden.

In de periode 1 november 2003 tot en met 15 mei 2004 hebben in dit gebied zeven preventief fouilleeracties plaatsgevonden.

Toegepaste methodiek:
Binnen het veiligheidsrisicogebied is gebruik gemaakt van de methodes: gebiedssurveillance, statische voertuigcontrole en gebiedsafsluiting. Kenmerkend voor het gebied is dat er veel mensen op de been zijn. Bij gebiedsurveillance is het onmogelijk om iedereen te fouilleren. Mensen lopen gewoon langs en de personen die (om wat voor reden dan ook) niet gefouilleerd wensen te worden, kunnen zich omdraaien en weglopen. Effectiever is om een bepaald gebied af te sluiten en dan binnen het gebied iedereen te fouilleren. Op 15 januari 2004 heeft een dergelijke actie op Hoog Catharijne plaatsgevonden. In samenwerking met collega's van Spoorwegpolitie werd een gebied door politiepersoneel afgezet. Nadeel van deze methode is dat het veel capaciteit vereist, die niet altijd beschikbaar is.

4.3 *Kop van Lombok*[3]
Algemeen:
Het gebied kenmerkt zich door de volgende problemen: straatroof, uitgaansgeweld en drugsoverlast / criminaliteit.

In de periode 1 april tot en met 15 mei 2004 zijn er in het gebied vier fouilleringsacties geweest. De eerste actie was redelijk groot van opzet, zowel wat betreft de duur (3 uur) als de personele inzet (15 man). Deze actie had naast de operationele doelstellingen het secundaire doel om de controle-activiteiten bij een breed publiek bekend te maken. Het was namelijk de eerste keer dat er in het veiligheidsrisicogebied preventief gefouilleerd werd. De pers was uitgenodigd om bij de actie aanwezig te zijn.
Aan deze actie nam, met instemming van de gemeente, een onderzoeksteam van advies en onderzoeksgroep Beke deel. Door het onderzoeksteam is een straatenquête uitgevoerd waarmee onderzocht werd wat de attitudes ten aanzien van preventief fouilleren zijn van het publiek dat gefouilleerd werd. Op de resultaten van de enquête wordt later teruggekomen.

Toegepaste methodiek:
Gebruik gemaakt is van de volgende methodieken: dynamische en statische voertuigcontrole, gebiedssurveillance en controle van horecagelegenheden.
Op basis van ervaringen met preventief fouilleren in de gebieden Amsterdamsestraatweg en omgeving en Binnenstad / Hoog Catharijne / Stationsgebied, is gekozen voor een methodiek van korte 'prikacties'. Gebleken is dat de effectiviteit van een langdurige actie steeds minder wordt naarmate deze langer duurt omdat de actie snel bekend is binnen het gebied.
Omdat de preventief fouilleeracties een druk leggen op de politiecapaciteit, is ervoor gekozen om de acties in te bedden binnen de noodhulp / wijkpolitie in (bij voorkeur) de nachtdiensten van donderdag,

---

[2] Het veiligheidsrisicogebied Binnenstad / Hoog Catharijne / Stationsgebied beslaat het gebied binnen de volgende straten: Stationshal, Stationsplein, Leidscheveer, Lange Koestraat, St. Jacobstraat, Jacobskerhof, Jacobijnenstraat, Breedstraat, Begijnestraat, Wittevrouwenstraat, Lucasbolwerk, Nobelstraat, Drift, Keistraat, Achter Sint Pieter, Pausdam, Nieuwegracht (oostelijke zijde), Hamburgerstraat, Haverstraat, Springweg, Walsteeg, Catharijnesingel en Moreelsepark (WBS 010, 100, 101, 102, 103, 104, 109, 110).

[3] Het veiligheidsrisicogebied Kop van Lombok wordt begrensd door de volgende straten: Vleutenseweg, Daalsetunnel tot de spoorbaan, de spoorbaan tot de Van Sijpesteijntunnel, de Van Sijpesteijntunnel, Van Sijpesteijnkade, Westplein, Leidsche Rijn tot de Abel Tasmanbrug en de Billitonkade.

vrijdag en zaterdag. De uren waarin de noodhulp / wijkpolitie het relatief rustig heeft, worden gebruikt om een korte actie uit te voeren. Dit kost geen extra capaciteit omdat de actie plaatsvindt op een tijdstip waarop men even de handen vrij heeft. Bovendien is een preventief fouilleeractie verstoorbaar. De acties richten zich met name op het publiek dat uit de horecagelegenheden komt en zich in het gebied verplaatst.

4.4 Algemene opmerkingen t.a.v. de uitvoering

Frequentie

In vergelijking met de eerste controleperiode (15 mei 2003 tot 15 augustus 2003) kan gesteld worden dat de preventief fouilleeracties veel korter zijn en met minder politiecapaciteit worden uitgevoerd. De indruk bestaat dat als de acties met een grotere frequentie plaatsvinden, deze (in preventieve zin) effectiever zijn.

Zichtbaarheid

De acties worden door de politie geüniformeerd uitgevoerd. Om de zichtbaarheid te vergroten worden er gele hesjes gedragen.

Samenstelling teams

Bij de samenstelling van de koppels die de fouilleringen uitvoeren wordt rekening gehouden met de benaderingswijze van het publiek. Het team bestaat doorgaans uit drie personen waarbij de voorkeur in samenstelling uitgaat naar, in ieder geval, één vrouw, een ervaren collega en een relatief minder ervaren collega.

Communicatie

Door de politie wordt tijdens de actie duidelijk aan het publiek uitgelegd wat het doel van de actie is. Nadat de fouillering heeft plaatsgevonden, wordt een folder uitgereikt met meer tekst en uitleg en een verwijzing naar een website voor meer informatie. Op de folder die tijdens de eerste controleperiode werd uitgereikt waren wat op- en aanmerkingen. Besloten is daarop een andere folder te ontwikkelingen. Op de nieuwe folder staat de uitleg nu ook in het Engels opgenomen.

Inname wapens

Bij het aantreffen van een wapen , wordt een medewerker van Bijzondere Wetten van de politie ingeschakeld. De medewerker Bijzondere Wetten bepaalt welke categorie wapen het betreft en of het wapen onder de Wet Wapens en Munitie valt.
Omdat er soms onduidelijkheid bestaat over het strafbaar zijn van voorwerpen die niet genoemd zijn als wapen, maar als wapen kunnen worden gebruikt, is het aan te bevelen om bij de acties altijd een medewerker Bijzondere Wetten aanwezig te laten zijn.

A-selectiviteit

Het uitgangspunt is dat de acties preventief fouilleren a-selectief dienen plaats te vinden. Wat betreft de uitvoering, wordt er door de politie niet geheel a-selectief gefouilleerd. Kleine kinderen en oudere mensen worden doorgaans overgeslagen. Dit met name vanuit het oogpunt dat de kans erg klein is dat deze categorie een wapen bij zich draagt. Daarnaast speelt de beeldvorming een rol.
Vanuit de teams is de behoefte geuit om in bepaalde situaties te kunnen werken met selectiecriteria, teneinde het instrument effectiever te kunnen inzetten. Dit wordt thans niet toegestaan omdat bij het hanteren van selectiecriteria richting verdenking wordt gegaan. Indien er sprake is van verdenking is preventief fouilleren niet het juiste instrument om in te zetten.

5. Resultaten en effecten

Gekeken naar resultaten en effecten van de acties preventief fouilleren, kan naar drie zaken gekeken worden:

1. de concrete opbrengsten van de acties
2. het incidentenpatroon
3. reacties van burgers

Per item volgt een uitwerking.

5.1 Opbrengst van de acties

In onderstaande tabellen (tabel 1 en 2) staat voor de verschillende acties weergegeven wat de personele inzet was, hoeveel controles zijn uitgevoerd en wat de resultaten van de acties waren.

Tabel 1 Overzicht fysieke resultaten acties preventief fouilleren Amsterdamsestraatweg e.o en Binnenstad/HC/stationsgebied (nov. 2003 – feb. 2004)

	Amsterdamsestraatweg e.o.							Binnenstad/HC/stationsgebied					Gezamenlijk		
	15 nov	20 nov	28 nov	01 dec	18 dec	05 jan	23 jan	02 nov	28 nov	03 dec	29 dec	30 jan	10 dec	15 jan	**Totaal**
Inzet politie	16	13	20	12	16	14	11	28	24	23	24	12	28	21	**262**
Fouilleringen	160	218	143	114	72	152	143	589	475	241	253	142	699	635	**4.036**
Autocontroles	30	38	38	48	32	73	34	29	25	52	29	13	90	115	**646**
Horecazaken	1	3	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	2	1	**10**
Aanhoudingen	2	2	1	2	3	2	0	8	3	0	1	1	4	4	**33**
Aanhoudingen en/ of verbalen voor:															
Vuurwapens	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Steekwapens	1	--	--	--	1	--	--	--	3	--	--	--	2	1	**8**
Slagwapens	--	1	--	--	--	--	--	5	--	--	--	--	--	--	**6**
Traangas	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Wet Wapens Munitie divers	--	1	--	--	1	--	--	--	--	--	--	--	1	--	**3**
Opiumwet	--	--	--	1	2	--	--	--	--	--	--	--	1	--	**4**
Openstaande boete	--	1	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	**1**
Verzet/niet voldoen bevel of vordering	--	--	--	--	--	--	--	1	--	--	--	--	--	1	**2**
Overig	1	--	1	1	--	2	--	3	--	--	1	1	--	2	**12**[4]
Vrijwillige afstand (potentiële) wap.[5]	1	--	2	3	3	--	3	4	1	7	1	4	15	9	**53**[6]
Vrijwillige afstand drugs	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	1	--	**1**

In totaal zijn er tijdens de acties in de periode 1 november 2003 tot 1 februari 2004 op basis van de Wet Wapens en Munitie 8 steekwapens, 6 slagwapens en drie overige Wet Wapens en Munitie-zaken in beslag genomen. Verder is van 53 potentiële wapens afstand gedaan. In het kader van de opiumwet zijn 4 verbalen opgemaakt. Eén maal is afstand gedaan van een niet strafbare strafbare hoeveelheid drugs. Verder zijn er nog 2 verbalen en/of aanhoudingen geweest voor het niet voldoen aan bevel of vordering, 12 verbalen en/of aanhoudingen voor overige strafbare feiten en had één verdachte nog een openstaande boete.

[4] Het betreft hier verbalen en/of aanhoudingen voor wildplassen (2x), rijden onder invloed (3x), heling (3x), inbreker met werktuig, hinderlijk gedrag (3x).
[5] Het gaat om niet te verbaliseren en als wapen te gebruiken voorwerpen, zoals bepaalde messen of knuppels die niet onder de wet wapens en munitie vallen. Mensen worden gevraagd hiervan vrijwillig afstand te doen.
[6] Ingenomen zijn: diverse messen (33x), knuppels/houten stokken/golfclub (11x), bijltje (2x), schroevendraaier (1), traangas (2x), moersleutel (1), peperspray (1), flesopener (1) en een dart pijl (1).

Tabel 2 **Overzicht fysieke resultaten acties preventief fouilleren Amsterdamsestraatweg e.o, Binnenstad/HC/stationsgebied en Kop van Lombok (1 april 04 – 15 mei 04)**

	Amsterdamsestraatweg e.o.					Binnen-stad	Kop van Lombok	Gezamenlijk			
	8-apr	13-apr	17-apr	7-mei	13-mei	8-apr	10-apr	4-mei	19-apr	23-apr	Totaal
Inzet politie	10	48	6	8	15	9	15	7	5	13	**136**
Fouilleringen	60	124	141	--	95	181	203	24	12	106	**946**
Autocontroles	33	3	84	27	68	--	62	1	4	17	**266**
Horecazaken	--	7	--	5	1	--	--	--	--	2	**15**
Aanhoudingen	2	--	4	2	1	--	2	1	3	--	**15**
Aanhoudingen en/ of verbalen voor:											
Vuurwapens	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Steekwapens	--	--	--	--	--	--	1	--	--	--	**1**
Slagwapens	1	--	1	--	--	--	--	--	--	--	**2**
Traangas	1	--	--	--	--	--	--	--	--	--	**1**
Wet Wapens Munitie divers	--	--	--	1	1	--	--	1	1		**4**
Opiumwet	--	--	1	--	--	--	--	--	2	--	**3**
Openstaande boete	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Verzet/niet voldoen bevel of vordering	--	--	2	--	--	--	1	--	--	--	**3**
Overig[7]	--	--	--	1	--	--	--	--	--	--	**1**
Vrijwillige afstand (potentiële) wap[8]	5	--	--	1	8	--	12	9	1	1	**37[9]**
Vrijwillige afstand drugs	--	--	1	--	--	--	--	--	--	--	**1**

In totaal zijn er tijdens de acties in de periode 1 april 2004 tot en met 15 mei 2004 op basis van de Wet wapens en Munitie 1 steekwapen, 2 slagwapens, 1 busje traangas en vier overige Wet Wapens en Munitie-zaken in beslag genomen. Verder is van 37 potentiële wapens afstand gedaan. In het kader van de opiumwet zijn 3 verbalen opgemaakt. Eén maal is afstand gedaan van een niet strafbare hoeveelheid drugs. Verder zijn drie verbalen opgemaakt voor verzet / niet voldoen aan bevel of vordering en nog één voor een overig strafbaar feit.

5.2 Het incidentenpatroon

in tabel 3 is voor de drie veiligheidsrisicogebieden de ontwikkeling van het aantal (vuur)wapengerelateerde incidenten inzichtelijk gemaakt. In tabel 4 wordt de cijfermatige ontwikkeling van een aantal overige relevante (gewelds)incidenten weergegeven. Bij deze incidenten kan ook sprake zijn van wapengebruik, maar zij zeggen vooral ook iets over de context van het gebied.
Behalve de absolute aantallen, is in de tabel ook het voortschrijdend maandgemiddelde opgenomen. Dit cijfer toont het gemiddeld aantal incidenten over de laatste twaalf maanden. Door op deze wijze naar de cijfers te kijken worden eventuele seizoensinvloeden gecorrigeerd. Tussen haakjes staat achter het voortschrijdend maandgemiddelde de ontwikkeling in percentages weergegeven (met januari als ijkpunt). Verder is in de tabel een vergelijking opgenomen met de ontwikkeling van de (vuur)wapengerelateerde incidenten in de stad als geheel.

[7] Het betreft hier een verbaal / aanhouding voor belediging.
[8] Het gaat om niet te verbaliseren en als wapen te gebruiken voorwerpen, zoals bepaalde messen of knuppels die niet onder de wet wapens en munitie vallen. Mensen worden gevraagd hier vrijwillig afstand van te doen.
[9] Ingenomen zijn: diverse messen (31x), (houten) knuppels (4x), slagersmes (1), aansteker in de vorm van een pistooltje (1).

Tabel 3

Incidenten met (vuur)wapens[10]												
	ASW	Binnen stad	Lombok	Stad	ASW	Binnen stad	Lombok	Stad	ASW Voort-schrijdend maandgem.	Binnenstad Voort-schrijdend maandgem.	Lombok Voort-schrijdend maandgem.	Stad Voort-schrijdend maandgem.
	2002	2002	2002	2002	2003	2003	2003	2003	2003	2003	2003	2003
Januari	5	12	1	53	4	12	5	65	2,8 (100%)	12,8 (100%)	3,1 (100%)	61,8 (100%)
Februari	0	18	1	55	1	12	4	57	2,9 (104%)	12,3 (96%)	3,3 (106%)	61,9 (100%)
Maart	0	19	1	57	1	12	5	48	3,0 (107%)	11,8 (92%)	3,7 (119%)	61,2 (99%)
April	5	23	1	70	4	8	2	45	2,9 (104%)	10,5 (82%)	3,8 (123%)	59,1 (96%)
Mei	2	8	5	59	1	17	3	45	2,8 (100%)	11,3 (88%)	3,6 (116%)	57,9 (94%)
Juni	6	12	6	69	2	15	2	61	2,5 (89%)	11,5 (90%)	3,3 (106%)	57,3 (93%)
Juli	3	11	5	73	1	13	0	50	2,3 (82%)	11,7 (91%)	2,8 (90%)	55,3 (89%)
Augustus	2	16	2	54	3	8	0	62	2,4 (86%)	11 (86%)	2,7 (87%)	56 (91%)
September	2	10	4	77	2	11	1	62	2,4 (86%)	11,1 (87%)	2,4 (77%)	54,8 (89%)
Oktober	5	9	3	66	1	6	2	61	2,1 (75%)	10,8 (84%)	2,3 (74%)	54,3 (88%)
November	2	10	1	49	2	9	2	67	2,1 (75%)	10,8 (84%)	2,4 (77%)	55,8 (90%)
December	3	6	3	47	5	16	5	75	2,3 (82%)	11,6 (91%)	2,6 (84%)	58,2 (94%)
	ASW	Binnen stad	Lombok	Stad	ASW	Binnen stad	Lombok	Stad	ASW Voort-schrijdend maandgem.	Binnenstad Voort-schrijdend maandgem.	Lombok Voort-schrijdend maandgem	Stad Voort-schrijdend maandgem.
	2003	2003	2003	2003	2004	2004	2004	2004	2004	2004	2004	2004
Januari	4	12	5	65	3	6	1	59	2,2 (79%)	11,1 (87%)	2,3 (74%0	57,7 (93%)
Februari	1	12	4	57	4	9	3	62	2,4 (86%)	10,1 (79%)	2,2 (71%)	58,1 (94%)
Maart	1	12	5	48	5	16	6	75	2,8 (100%)	11,2 (88%)	2,3 (74%)	60,3 (98%)
April	4	8	2	45	5	15	6	85	2,8 (100%)	11,8 (92%)	2,6 (84%)	63,7 (103%)
Mei	1	17	3	45	5	4	1	27	--	--	--	--
Juni	2	15	2	61	--	--	--	--	--	--	--	--
Juli	1	13	0	50	--	--	--	--	--	--	--	--
Augustus	3	8	0	62	--	--	--	--	--	--	--	--
September	2	11	1	62	--	--	--	--	--	--	--	--
Oktober	1	6	2	61	--	--	--	--	--	--	--	--
November	2	9	2	67	--	--	--	--	--	--	--	--
December	5	16	5	75	--	--	--	--	--	--	--	--

Tabel 4

Overige relevante (gewelds)incidenten[11]

[10] Gekeken is naar de volgende incidenten: (gewapende) overval, geweld zonder letsel met wapen, geweld zonder letsel met vuurwapen, geweld met letsel met wapen, geweld met letsel met vuurwapen, geweld dodelijk met wapen, geweld dodelijk met vuurwapen, explosief/munitie, aantreffen wapen, wapenhandel, controle vuurwapens.

	ASW	Binnen stad	Lombok	Stad	ASW	Binnen stad	Lombok	Stad	ASW Voort-schrijdend maandgem.	Binnenstad Voort-schrijdend maandgem.	Lombok Voort-schrijdend maandgem.	Stad Voort-schrijdend maandgem.
	2002	2002	2002	2002	2003	2003	2003	2003	2003	2003	2003	2003
Januari	15	109	1	281	2	81	15	257	9,7 (100%)	105,1 (100%)	9,8 (100%)	312,4 (100%)
Februari	9	130	10	339	8	96	7	277	9,6 (99%)	102,2 (97%)	10,8 (110%)	307,3 (98%)
Maart	6	118	10	305	8	105	15	331	9,8 (101%)	101,2 (96%)	11,2 (114%)	309,4 (99%)
April	13	119	2	305	11	90	12	300	9,6 (99%)	98,8 (94%)	12 (122%)	309 (99%)
Mei	9	120	6	274	10	89	12	265	9,7 (100%)	96,2 (92%)	12,5(128%)	308,3 (99%)
Juni	4	100	6	242	15	71	20	295	10,6 (109%)	93,8 (89%)	13,7 (140%)	312,7 (100%)
Juli	14	116	16	303	10	76	17	230	10,3 (106%)	90,4 (86%)	13,8 (141%)	306,6 (98%)
Augustus	10	103	10	260	10	87	14	250	10,3 (106%)	89,1 (85%)	14,1(144%)	305,8 (98%)
September	11	93	14	295	11	99	19	318	10,3 (106%)	89,6 (85%)	14,5 (148%)	307,7(98%)
Oktober	14	86	15	293	4	100	34	344	9,4 (97%)	90,8 (86%)	16,1 (164%)	311,9 (100%)
November	17	92	19	604	8	99	21	335	8,7 (90%)	91,3 (87%)	16,3 (166%)	289,5 (93%)
December	7	103	9	272	9	85	14	263	8,8 (91%)	89,8 (85%)	16,7% (170%)	288,8 (92%)

	ASW	Binnen stad	Lombok	Stad	ASW	Binnen stad	Lombok	Stad	ASW Voort-schrijdend maandgem.	Binnenstad Voort-schrijdend maandgem.	Lombok Voort-schrijdend maandgem.	Stad Voort-schrijdend maandgem.
	2003	2003	2003	2003	2004	2004	2004	2004	2004	2004	2004	2004
Januari	2	81	15	257	7	98	18	289	9,3 (96%)	91,3 (87%)	16,9 (172%)	291,4 (93%)
Februari	8	96	7	277	9	131	15	335	9,3 (96%)	94,2 (90%)	18,2 (186%)	296,3 (95%)
Maart	8	105	15	331	9	81	21	317	9,4 (97%)	92,2 (88%)	19,3 (197%)	295,1 (94%)
April	11	90	12	300	8	97	16	341	9,2 (95%)	92,3 (88%)	18,4 (188%)	298,5 (96%)
Mei	10	89	12	265	8	41	12	158	--	--	--	--
Juni	15	71	20	295	--	--	--	--	--	--	--	--
Juli	10	76	17	230	--	--	--	--	--	--	--	--
Augustus	10	87	14	250	--	--	--	--	--	--	--	--
September	11	99	19	318	--	--	--	--	--	--	--	--
Oktober	4	100	34	344	--	--	--	--	--	--	--	--
November	8	99	21	335	--	--	--	--	--	--	--	--
December	9	85	14	263	--	--	--	--	--	--	--	--

De primaire doelstelling van de acties is gelegen in de afname van het aantal (vuur)wapengerelateerde incidenten. Kijkend naar de (vuur)wapengerelateerde incidenten, kan een aantal conclusies worden getrokken:

- Ten opzichte van het voorgaande jaar is in 2003 in de veiligheidsrisicogebieden ASW en Binnenstad sprake van een afname van het aantal incidenten.
- In het veiligheidsrisicogebied Amsterdamsestraatweg en omgeving is sprake van een afname van 23 % (27 incidenten in 2003, t.o.v. 35 in 2002). In de Binnenstad / HC / Stationsgebied valt een afname waar te nemen van 10% (139 t.o.v. 154) en in de stad als geheel ligt dit percentage op 4,3% (698 incidenten t.o.v. 729 vorig jaar).
- Als gekeken wordt naar de maanden waarin tijdens de 2e controleperiode acties werden gehouden (november 2003 tot februari 2004, vergeleken met dezelfde periode een jaar eerder), dan blijkt dat er in die periode juist sprake is van een toename van het aantal (vuur)wapengerelateerde incidenten. Deze toename is in de veiligheidsrisicogebieden wel minder sterk dan in de stad als geheel. Namelijk 11% op de Amsterdamsestraatweg e.o., 11% in de Binnenstad/HC/Stationsgebied en 25% in de stad als geheel.
- In de periode februari 2004 tot en met april 2004 is tevens sprake van een toename van het aantal (vuur)wapengelateerde incidenten in de veiligheidsrisicogebieden. Namelijk 133% op de Amsterdamsestraatweg (14 incidenten in 2004, t.o.v. 6 in 2003), 25% in de Binnenstad/HC/Stationsgebied (40 incidenten in 2004 t.o.v. 32 in 2003), 36% in de kop van Lombok (15 incidenten in 2004 t.o.v. 11 in 2003) en 48% in de stad als geheel (222 incidenten in 2004 t.o.v. 150 in 2003).

[11] Gekeken is naar de volgende incidenten: beroving/tasjesroof, geweld zonder letsel zonder wapen, geweld met letsel zonder wapen, geweld dodelijk zonder wapen, openlijk geweld tegen personen, openlijk geweld tegen goederen, softdrugs, harddrugs, controle drugs.

In tabel 4 zijn cijfers opgenomen van overige relevante incidenten (berovingen, geweld en drugsgerelateerde incidenten). Deze incidenten zeggen iets over de context van een gebied en hebben geen directe relatie met het preventief fouilleren.

5.3 reacties van het publiek

De reacties van het publiek dat in aanraking komt met de acties preventief fouilleren, kan ook gezien worden als indicator of de acties als succesvol kunnen worden beschouwd.

Zoals al eerder gemeld is door Advies- en Onderzoeksgroep Beke, tijdens een preventief fouilleeractie, een straatenquête gehouden (zie bijlage) waarmee onderzocht werd wat de attitudes ten aanzien van preventief fouilleren zijn van het publiek dat gefouilleerd werd.
Door de onderzoekers is opgemerkt dat het publiek erg bereidwillig was om mee te werken aan de preventief fouilleeractie. Door de onderzoekers werd verondersteld dat dit te maken heeft met de benaderingswijze van de politie. Het publiek werd, volgens hen, vriendelijk bejegend en duidelijk uitgelegd wat de bedoeling was van de actie.
Een overgrote meerderheid (77%) van de ondervraagden gaf aan voorstander van preventief fouilleren te zijn. Hierbij dient opgemerkt te worden dat men verhoudingsgewijs de meeste voorstanders terugvindt binnen de groep die niet eerder gefouilleerd is, namelijk 82,1% van de niet eerder gefouilleerde respondenten is voorstander. Van de mensen die wel eerder zijn gefouilleerd is 53,8% voorstander. Van de respondenten gaf 61% aan zich door dergelijke acties veiliger te voelen in het gebied. Verder vond een meerderheid (83%) dat de politie vaker dergelijke acties uit moet voeren en 80% vond dat in andere delen van de stad ook preventief gefouilleerd mag worden.

De ervaring tijdens preventief fouilleeracties in alle drie de veiligheidsrisicogebieden is dat het publiek goed meewerkt en zelfs enthousiast op de acties reageert. Aangegeven werd dat de aanwezigheid van de politie mensen een veiliger gevoel gaf. Met name publiek dat tijdens de late avond en nacht met de acties geconfronteerd werd, gaf aan de aanwezigheid van de politie als prettig te ervaren.
Het publiek werkt over het algemeen goed mee en blijkt redelijk goed op de hoogte te zijn van de acties en het doel daarvan.
Er is een zeer gering aantal aanhoudingen verricht in het verband met het niet willen meewerken met de fouilleringen. In totaal zijn er bij de politie drie klachten ingediend naar aanleiding van de fouilleringen.

Op 3 mei 2004 heeft er voor het stadhuis in Utrecht een (ludieke) actie tegen preventief fouilleren plaatsgevonden. Deze actie was georganiseerd door de actiegroep Stop de Controle Waanzin! Volgens de actiegroep is preventief fouilleren een ingrijpend middel, dat de privacy van burgers aantast.
Om het de politiek het aan den lijve te laten ondervinden, is een aantal politici door de actiegroep gefouilleerd.

5.5 Conclusies met betrekking tot resultaten en effecten:

Het is moeilijk om iets te zeggen over de effectiviteit van het instrument preventief fouilleren. Het instrument tracht het dragen van een wapen in het veiligheidsrisicogebied te ontmoedigen. Of het instrument daar werkelijk aan bijdraagt, is moeilijk aan te tonen.

Wel kan gesteld worden dat de acties preventief fouilleren een aantal direct tastbare resultaten hebben opgeleverd. Er is een aantal wapens in beslag genomen en er zijn mensen aangehouden en / of geverbaliseerd voor strafbare feiten. Hoewel er geen vuurwapens in beslag zijn genomen, zijn er wel diverse andere wapens door de politie in beslag genomen.

Voor sommigen zullen de opbrengsten van de acties tot nu toe tegenvallen, anderen zullen er juist gerust door gesteld worden. De vraag is of bij het aantreffen van relatief weinig wapens, dit betekent dat het meevalt met het aantal wapens in het gebied of dat de wapens thuis worden gelaten?
Een vergelijking kan hierbij gemaakt worden me alcoholcontroles. Indien er weinig automobilisten betrapt worden, betekent dit niet dat alcoholcontroles geen zin hebben. Het feit dat dergelijke acties door de politie worden uitgevoerd kan voor mensen een reden zijn om niet met alcohol achter het stuur te gaan zitten. Dit is het kenmerk van preventieve acties.

Kijkend naar andere regio's waar preventief gefouilleerd wordt, blijkt men het daar ook lastig te vinden om uitspraken te doen over de effectiviteit van het instrument. Een uitzondering hierop vormt Amsterdam. In het evaluatierapport van mei 2004 wordt geconcludeerd dat sinds de introductie van

preventief fouilleren in de twee veiligheidsrisicogebieden het aantal incidenten waarbij wapens worden gebruikt met 10% gedaald is. Hierbij kan dan wel de kanttekening geplaatst worden of de afname enkel te danken is aan preventief fouilleren of dat er ook andere oorzaken voor aan te dragen zijn.

6. Landelijke evaluatie preventief fouilleren

Door het Ministerie van Justitie is een (tussen)evaluatie uitgevoerd naar de toepassing van en de ervaringen met het instrument preventief fouilleren in de periode september 2002 tot september 2003 in de steden: Utrecht, Rotterdam, Amsterdam, Den Helder, Haarlemmermeer, Heerlen en Maastricht.
Eén van de conclusies is dat in alle onderzochte gemeenten de *toepassing* van preventief fouilleren op een aantal punten verschilt.
Verschillen zijn te zien inzake:

- de grootte van de veiligheidsrisicogebieden,
- de periode van de aanwijzing van het veiligheidsrisicogebied (verschilt van 2 maanden tot een jaar),
- de werkwijze bij het preventief fouilleren (handmatig / hand-detectoren),
- het al dan niet afgeven van een toelichtende folder of brief aan de gefouilleerde,
- de frequentie van de acties,
- de methoden die worden gehanteerd (gebiedsafsluiting, statische voertuigcontrole, dynamische voertuigcontrole etc.).

Ten aanzien van de vraag of preventief fouilleren wel / niet bijdraagt aan een afname van het wapengeweld, wordt in de rapportage gesteld dat dat lastig is te bepalen omdat het repressief en het preventief karakter van het instrument elkaar wederzijds positief en negatief beïnvloeden.
Verder wordt opgemerkt dat preventief fouilleren vaak onderdeel uitmaakt van een pakket aan maatregelen om de veiligheid te verbeteren, waardoor het moeilijk is om de effectiviteit van het instrument preventief fouilleren op zichzelf te meten.
Wel bestaat over het algemeen de indruk dat de veiligheidsgevoelens van de burger worden versterkt door preventief fouilleren.

Verslag PF actie Lombok 10 April 2004

Preventief fouilleren in Lombok

In Utrecht is men op 15 Mei 2003 gestart met preventief fouilleren. Dat wil zeggen dat toen het eerste gebied is aangewezen, het gebied rondom de Amsterdamsestraatweg. Na een periode van drie maanden is dit gebied na evaluatie op herhaling aangewezen als veiligheidsrisicogebied. Inmiddels hebben er ook acties plaatsgevonden in het gebied Binnenstad/Hoog Catharijne/Stationsgebied. Deze acties worden momenteel geëvalueerd. Recent is er een derde veiligheidsrisicogebied aangewezen namelijk Lombok, hier zal voor Utrecht de negentiende actie preventief fouilleren plaats vinden. Het gebied is als veiligheidsrisicogebied aangewezen op grond van een aantal heersende problemen, deze zijn: straatroof, uitgaansgeweld en drugsoverlast/criminaliteit. De actie is begeleid met een straat enquête waarmee onderzocht werd wat de attitudes ten aanzien van preventief fouilleren zijn van het publiek dat gefouilleerd werd.

Afname straat enquête

In totaal zijn er door twee personen van Advies- en Onderzoeksgroep Beke 69 enquêtes afgenomen, waarvan er achtenzestig volledig zijn ingevuld. Op het totaal van 253 mensen die gefouilleerd zijn is dit een percentage van 27% dat aan het onderzoek heeft deelgenomen. De enquêteurs merkten op dat het publiek erg bereidwillig was om mee te werken aan zowel de fouilleeractie als de straat enquête. Verondersteld wordt dat dit te maken heeft met de benaderingswijze van de politie. Het publiek werd vriendelijk bejegend en duidelijk uitgelegd wat de bedoeling was van de actie. Naderhand konden zij een folder meekrijgen met meer tekst en uitleg en de verwijzing naar een site voor meer informatie. Op navraag bij de teamleider, blijkt bij de samenstelling van de teams zorgvuldig rekening is gehouden met een goede afstemming op en benaderingswijze van het publiek. In de eerste plaats wordt gelet op sexe, maar ook ervaring en werkstijl spelen een belangrijke rol bij de samenstelling. 'Het liefst heb ik in een drietal een vrouw, een ervaren collega en een relatieve nieuweling. Dan weet ik redelijk zeker dat het goed gaat en dat iemand er van leert. Daarnaast kijk ik als dat mogelijk is ook naar de stijl van de betreffende mensen; je hebt collega's die redelijk kort van stof zijn, en collega's die geneigd zijn wat meer uit te leggen en wat meer in gesprek te gaan met burgers.' Gezien de tevredenheid en bereidheid tot medewerking onder het publiek blijken de samenstelling van het politie team en inherent hieraan: werkwijze en benaderingsstijl van het team, geen onbelangrijke factoren.

Vooraf was binnen het onderzoeksteam afgesproken alleen enquêtes af te nemen bij publiek dat al gefouilleerd was en geen arrestanten te enquêteren. Verder kon in principe bij iedereen die gefouilleerd was het onderzoek afgenomen worden, man/vrouw, jong/oud enz. Er was geen sprake van een selectie op grond van bepaalde kenmerken of eigenschappen.

Men nam de enquêtes mondeling af en liet de gefouilleerde persoon meelezen wanneer dit nodig was, bijvoorbeeld wanneer een vraag niet direct duidelijk was. Het duurde ongeveer vijf minuten om een vragenlijst af te nemen. De vragenlijst bestond uit twaalf gesloten vragen met betrekking tot: de beleving van veiligheid en de mogelijke beïnvloeding ervan door preventief fouilleren, het optreden van de politie, wapenbezit, en een aantal persoonskenmerken van de ondervraagden. Verder werd aangevinkt in welke deelnemende gemeente de vragenlijst werd afgenomen en was er ruimte voor eventuele opmerkingen en suggesties.

Resultaten straatenquête

Het merendeel van de respondenten was man (83%) en de gemiddelde leeftijd lag op negenentwintig jaar. Laatstgenoemde is hoog te noemen, zeker wanneer men in ogenschouw neemt dat men zich richt op doelgroepen en jongeren hier een belangrijk onderdeel van uit maken. Hierbij moet echter de kanttekening geplaatst worden dat

'oude' uitschieters de leeftijd omhoog trekken. De oudste respondent is achtenvijftig en 16% van de respondenten is veertig of ouder. Deze constatering kan met een aantal factoren verband houden. Ten eerste kan het zijn dat de politie al dan niet bewust een wat ouder publiek heeft gefouilleerd. Een andere mogelijkheid is dat de enquêteurs, daar zij niet iedereen die gefouilleerd is hebben kunnen ondervragen, een wat ouder publiek ondervraagd hebben. Situationele factoren zijn de mogelijkheid dat er op de tijdstippen dat gefouilleerd is een wat ouder publiek in het gebied aanwezig was en een tweede verstorende factor, en misschien nog wel de meest waarschijnlijke factor is dat binnen het tweede gedeelte voertuigen en inzittenden gecontroleerd werden. Omdat achttien de minimum leeftijd is waarop men auto mag rijden is de bestuurder in ieder geval al achttien of ouder, wat het gemiddelde omhoog haalt.

81% van de ondervraagden gaf aan nog nooit eerder gefouilleerd te zijn tijdens dergelijke acties. 77% van het totaal aantal ondervraagden geeft aan voorstander te zijn van het preventief fouilleren. Hierbij dient opgemerkt te worden dat men verhoudingsgewijs de meeste voorstanders terugvindt binnen de groep die niet eerder gefouilleerd is, namelijk 82,1 % van de mensen die niet eerder gefouilleerd is, is voorstander. Van de mensen die wel eerder zijn gefouilleerd is 53,8% voorstander. Van alle ondervraagden had 62% wel eens over preventief fouilleren gelezen of gehoord. Bijna iedereen (60%) uit deze groep was via de media op de hoogte gebracht van preventief fouilleren. 61% van de respondenten geeft aan zich door dergelijke acties veiliger te voelen in het gebied. 35% van de respondenten geeft aan dat preventief fouilleren niets heeft bijgedragen aan het zich al dan niet veilig voelen in het gebied: hun veiligheidsgevoel is onveranderd gebleven.
Over het algemeen was men goed te spreken over de uitleg die men vooraf van de politie kreeg. 83% van de respondenten vond dat de politie duidelijk vertelde waarom hij/zij gefouilleerd werd. 83% vindt dat de politie dergelijke acties vaker uit moet voeren en 80% vond dat in andere delen van de stad ook preventief gefouilleerd mag worden. Op deze vraag werd doorgevraagd naar andere wijken en plekken in Utrecht waar mogelijk preventief gefouilleerd moet worden. Opvallend is de frequentie waarmee het Kanaleneiland genoemd wordt. Deze wijk of straten binnen de wijk wordt dertien keer (24%, n=55) spontaan genoemd. Interessant is te onderzoeken of hier een cijfermatige ondersteuning voor is bijvoorbeeld in het aantal wapengerelateerde incidenten of in de frequentie waarmee de wijk met negatieve berichtgeving de media haalt. Verder is men over het algemeen wat abstracter en vindt men dat er 'overal' gefouilleerd moet worden (13%) of in gebieden met een grote dichtheid van personen zoals 'grote steden', 'het centrum', 'drukke straten' (in totaal 7%).

Wanneer gevraagd wordt naar het wapenbezit binnen het gebied liggen de getallen dicht bij elkaar. Een kleine meerderheid van 41% vermoedt dat er veel personen in het gebied een wapen bij zich dragen. 33% denkt van niet en 25% geeft aan geen idee te hebben hoe groot het wapenbezit is in het gebied.
De actie vond plaats op twee verschillende plekken: Sijpesteijnkade en -tunnel en op de kruisingen Kanaalstraat-Damstraat en Kanaalstraat-JP Coenstraat in Lombok. De twee plekken verschillen weinig wat betreft het veronderstelde wapenbezit. Aan de Sijpesteijnkade verwacht 44% van de ondervraagden dat er veel personen met wapens rondlopen in Lombok verwacht 39% van de ondervraagden dit. 37% (Sijpesteijnkade) tegenover 32% (Lombok) verwacht dat dit niet zo is en 19% (Sijpesteijnkade) tegenover 29% (Lombok) heeft hier geen idee van.

DIV

Burgemeester van Utrecht

Gemeente Utrecht

Postadres: Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Bezoekadres: Korte Minrebroederstraat 2, Utrecht
Telefoon: 030 - 286 10 00
Fax: 030 - 286 12 24
Internet: www.utrecht.nl

AAN
de leden van de commissie Bestuur en Veiligheid

06.062261

Behandeld door:	OOV	Datum:	11 mei 2006
Doorkiesnummer:		Ons kenmerk:	06.062261 OOV
e-mail:	burgemeester@utrecht.nl	Onderwerp:	Preventief fouilleren
Bijlage(n):	geen		
Uw kenmerk:		Verzonden:	11 MEI 2006
Uw brief van:		Bij antwoord datum, ons kenmerk en onderwerp vermelden	

Geachte dames en heren,

In de commissievergadering van 30 maart 2006 heeft mevrouw Bottse een vraag gesteld over de resultaten van preventief fouilleren en over de gehanteerde methodieken.

In Utrecht vinden sinds 2003 acties preventief fouilleren plaats. Het gebied Amsterdamsestraatweg e.o. was het eerste gebied waar acties werden gehouden. De eerste acties waren groot van opzet. De Amsterdamsestraatweg werd er voor afgezet en gedurende ongeveer 3 uur werd het publiek onafgebroken gefouilleerd. Daarbij werden ongeveer 75 politiemedewerkers ingezet.
Voortschrijdend inzicht heeft ertoe geleid dat op dit moment de acties op heel andere wijze worden uitgevoerd. Er vinden kleinschalige en kortdurende acties plaats.
Van 1 maart 2006 tot 1 september 2006 is een deel van de binnenstad en van de wijk Lombok aangewezen als gebied waar acties preventief fouilleren gehouden kunnen worden. Gedurende de gehele aanwijzingsperiode van 6 maanden worden 15 tot 20 acties gehouden. Deze worden gehouden op locaties en momenten waarop er een verhoogd risico is op wapengeweld, bij voorbeeld op uitgaansavonden.
Binnen een dienstverband van 8 uur wordt een paar keer gedurende een korte tijd gefouilleerd. Gemiddeld wordt er dan 2 tot 3 uur besteed aan preventief fouilleren. Deze acties vinden over het algemeen binnen het reguliere dienstverband plaats. Doorgaans worden er geen extra mensen speciaal voor het fouilleren ingeroosterd. De acties worden uitgevoerd door gemiddeld 6 tot 8 politiemedewerkers.
In de huidige aanwijzingsperiode van 6 maanden zal er 1 grotere actie uitgevoerd worden, waarbij –naast het regulier in dienst zijnde personeel- 3 koppels extra politiemedewerkers worden ingezet.

Na afloop van de huidige aanwijzingsperiode, die zoals gezegd tot 1 september 2006 duurt wordt de balans opgemaakt. Er wordt dan gekeken naar de resultaten, naar reacties van het publiek en naar de wijze van uitvoering. De commissie zal hierover geïnformeerd worden.

Hoogachtend,
De burgemeester van Utrecht,

mr. A.H. Brouwer-Korf.

Burgemeester van Utrecht

Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 030 - 286 10 00 Fax 030 - 286 12 24
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

de raadscommissie
voor Bestuur en Veiligheid

Behandeld door	Kees Molders	**Datum**	17 januari 2008
Doorkiesnummer		**Ons kenmerk**	
E-mail	k.molders@utrecht.nl	**Onderwerp**	Evaluatie preventief fouilleren
Bijlage(n)	Eén		
Uw kenmerk		**Verzonden**	
Uw brief van		Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden	

Geachte dames en heren,

Met deze brief en de bijlage informeer ik u over de Evaluatie van het Preventief Fouilleren over de periode 1 februari 2006 tot 1 september 2006. Dat is de periode waarin mijn ambtsvoorgangster voor het laatst *gepland* een 'risicogebied' als bedoeld in artikel 10b van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht (APV) heeft aangewezen. Dat gebied omvatte een deel van de Binnenstad (het uitgaansgebied), het stationsgebied en een deel van Lombok. In deze periode hebben er in het gebied tien preventieve fouilleeracties plaatsgevonden. Tijdens deze acties zijn in totaal twaalf wapens aangetroffen.

Sinds 2003 wordt er in de gemeente Utrecht gebruik gemaakt van de mogelijkheid om preventief te fouilleren. In totaal zijn er zes controleperiodes geweest waarin de politie preventief heeft gefouilleerd in een of meerdere door de burgemeester aangewezen veiligheidsrisicogebieden.
De terugblik over de aanwijzing in 2006 is afgezet tegen voorgaande aanwijzingen en acties; voorts is een summiere vergelijking gemaakt met andere grote steden.

Na de geëvalueerde periode in 2006 heeft nog één specifieke toepassing plaatsgevonden, die geen onderdeel uitmaakt van de rapportage, maar die ik voor de volledigheid toch even memoreer. In verband met de onrust in Ondiep zijn van 13 tot en met 18 maart 2007 in en rond de wijk Ondiep, het stationsgebied, de stations Lunetten en Zuilen en het stadion Galgenwaard (en omgeving) gebieden aangewezen geweest. Deze bijzondere aanwijzingen hebben in combinatie met de vele andere maatregelen goed gewerkt.
De aanwijzing in 2006 en de bijbehorende fouilleeracties konden tevoren worden gepland, die in Ondiep uiteraard niet.

Op basis van de evaluatie is door de districtschefs in de stad Utrecht geconstateerd dat er tijdens de laatste controleperiode in 2006 veel minder wapens zijn aangetroffen dan in eerdere jaren waarin preventief gefouilleerd werd. De districtschefs zien op dit moment geen noodzaak om opnieuw een veiligheidsrisicogebied aan te wijzen.

Gemeente Utrecht

Datum 17 januari 2008
Ons kenmerk

Mijn ambtsvoorgangster heeft daarom, na overleg met het driehoeksoverleg, besloten niet opnieuw een veiligheidsrisicogebied aan te wijzen, al betekent dit niet dat het middel niet meer zal worden toegepast. Indien zich in de toekomst een situatie voordoet, waarin het nuttig en nodig is preventief te fouilleren, kan en zal ik na overleg in het driehoeksoverleg, alsnog besluiten om op basis van de APV een veiligheidsrisicogebied aan te wijzen. Omdat het uitvoeren van de acties vrij veel menskracht en tijd vergt, zal ik daarbij afwegen of de benodigde politiecapaciteit in verhouding staat tot de te verwachten effecten en opbrengsten van de acties.

Hoogachtend,
de burgemeester van Utrecht,

mr. A. Wolfsen

j

POLITIE
Utrecht

Evaluatie Preventief Fouilleren

Periode 1 februari 2006 – 1 september 2006

1. Achtergrond preventief fouilleren

In September 2002 is een wettelijke regeling van kracht geworden die het mogelijk maakt dat in de gemeentelijke verordening aan de Burgemeester de bevoegdheid wordt toegekend om bij verstoring van de openbare orde door aanwezigheid van wapens, dan wel bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, een gebied, een zogenaamd veiligheidsrisicogebied, aan te wijzen waarin ruimere bevoegdheden gelden.
Het gaat dan om bevoegdheden om binnen het aangewezen gebied personen aan de kleding te onderzoeken, vervoermiddelen te onderzoeken en te vorderen dat verpakkingen die men bij zich draagt te openen. De bevoegdheid strekt zich uit tot de openbare weg en 'voor publiek toegankelijke gebouwen en daarbij behorende erven, zoals bijvoorbeeld horecagelegenheden.

Een veiligheidsrisicogebied wordt gekenmerkt door:

1. Een hoog risico op geweldsincidenten en dreigingen met (vuur)wapens. In het bijzonder kan hierbij gedacht worden aan concentraties van uitgaansgelegenheden die in avond en nacht uit een oogpunt van openbare orde en veiligheid een bijzondere gevaarzetting met zich meebrengen.
2. Ook kan gedacht worden aan grote (sport)manifestaties met een verhoogd risico op verstoring van de openbare orde en veiligheid en gebieden met voortdurende drugsoverlast (MvT Tweede Kamer der Staten-Generaal, vergaderjaar 1999-2000, 26 865 nr. 3, p.5).
3. Een in de openlucht gelegen gebied dat naar bestemming of vast gebruikt voor iedereen toegankelijk is. De publieke gedeelten van stations behoren daar ook toe (Tweede Kamer der Staten-Generaal, vergaderjaar 2000-2001, 26 865, nr. 7, p. 13).

De bevoegdheid om werkelijk over te gaan tot een algemeen onderzoek op wapens binnen een veiligheidsrisicogebied is voorbehouden aan de Officier van Justitie. Pas nadat de last is afgegeven kan door de politie worden overgegaan tot de operationele uitvoering.

2. Doelstelling van de controles

Primaire doelstelling van het preventief fouilleren in een veiligheidsrisicogebied is dat er een afname gerealiseerd wordt van het aantal (vuur)wapen gerelateerde incidenten in dat gebied.

Tevens gelden de volgende secundaire doelstellingen:

- Het in positieve zin beïnvloeden van onveiligheidsgevoelens van bewoners en gebruikers van het gebied.
- Het door preventie tegengaan van illegaal (vuur)wapenbezit.
- Het opsporen van (vuur)wapens.
- Het opsporen van vuurwapencriminaliteit en ander wapengeweld.
- Het voorkomen van verstoring van de openbare orde.

3. Preventief fouilleren in de gemeente Utrecht

In Utrecht heeft de gemeenteraad op 6 februari 2003 de 3e partiële wijziging van de APV vastgesteld, waarbij de Burgemeester de beschreven bevoegdheid heeft gekregen. Deze aanwijzing is op 19 februari 2003 gepubliceerd en op 28 februari 2003 in werking getreden.

In de gemeente Utrecht is in 2003 voor het eerst gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot preventief fouilleren. Het gebied dat door de burgemeester aangewezen werd als veiligheidsrisicogebied, waar de politie – onder bepaalde voorwaarden – de bevoegdheid had tot preventief fouilleren, betrof de Amsterdamsestraatweg en omgeving.
Omdat de resultaten positief waren, volgde er daarna nog een aantal aanwijzingen. In totaal zijn er 5 controleperiodes geweest waarin gefouilleerd is in een of meerdere door de burgemeester aangewezen veiligheidsrisicogebieden.

Van 2003 tot 2005 zijn door de stedelijke Driehoek – op basis van informatie van de politie - drie veiligheidsrisicogebieden aangewezen: de Amsterdamsestraatweg en omgeving, Binnenstad / Hoog Catharijne / Stationsgebied en de Kop van Lombok.

Hieronder staan de controleperiodes met daarbij vermeld welke veiligheidsrisicogebieden het betrof.

1. **Periode 15 mei 2003 – 15 augustus 2003**
   - Amsterdamsestraatweg en omgeving

2. **Periode 1 november 2003 – 1 februari 2004**
   - Amsterdamsestraatweg en omgeving
   - Binnenstad / Hoog Catharijne / Stationsgebied

3. **Periode 1 april – 1 juli 2004**
   - Amsterdamsestraatweg en omgeving
   - Binnenstad / Hoog Catharijne / Stationsgebied
   - Kop van Lombok

4. **Periode 1 februari 2005 – 1 augustus 2005**
   - Amsterdamsestraatweg en omgeving
   - Binnenstad / Hoog Catharijne / Stationsgebied
   - Kop van Lombok

Tijdens de laatste periode is nagenoeg nauwelijks preventief gefouilleerd. De reden hiervan was dat er tegen de aanwijzing van de Amsterdamsestraatweg en omgeving door een bewoner in het gebied een bezwaarschrift was ingediend. De juridische implicaties leidden tot het besluit van de driehoek op 22 juni 2005 om tijdelijk te stoppen met preventief fouilleren in Utrecht.

Uitspraak Raad van State
Op 9 november 2005 deed de Raad van State in bovengenoemde zaak de volgende uitspraak:

a. De vraag van de ontvankelijkheid.
De gemeente Utrecht had de lijn ingezet, dat je tegen dergelijke besluiten geen bezwaar/beroep kunt indienen, omdat niemand door zo'n aanwijzing rechtstreeks in zijn belang is getroffen. De redenering was dat niet door de aanwijzing van een gebied iemand in zijn belang wordt getroffen, maar door het afgeven van een last door de Officier van Justitie.

De Raad van State is hierin niet meegegaan, mede door verwijzing naar de parlementaire behandeling en de bedoeling van de initiatiefnemer tot deze wetgeving (kamerlid Van Camp). Dit betekent, dat personen die een rechtstreeks belang hebben bij het aanwijzen door de burgemeester van een gebied voor preventief fouilleren, daartegen in bezwaar en beroep kunnen gaan.

b. De vraag of de burgemeester in redelijkheid het gebied kon aanwijzen.
De bezwaarmaker heeft het volgende aangevoerd:

- Preventief fouilleren is in dit concrete geval een disproportioneel middel.
- Het gebied is groter dan strikt noodzakelijk.
- De aanwijzing voor 6 maanden is langer dan strikt noodzakelijk.

De Raad van State heeft hierin geoordeeld dat het besluit van de burgemeester van Utrecht voldoende gemotiveerd was. Kort gezegd: het aanwijzen van het gebied was terecht, het gebied was niet te groot en de duur van 6 maanden was redelijk.

Vervolg
Door de driehoek is vervolgens besloten om opnieuw een veiligheidsrisicogebied aan te wijzen. De driehoek was van mening dat de Amsterdamsestraatweg e.o. niet opnieuw aangewezen hoefde te worden. Omdat uit de politiecijfers bleek dat het aantal incidenten met (vuur)wapens zeer gering (geworden) was. Bovendien werd er al op andere manieren gewerkt aan het verbeteren van de veiligheid in het gebied.
Door de politie is een overzicht gemaakt met het aantal incidenten met (vuur)wapens en van overige relevante geweldsincidenten in de stad Utrecht. Op basis daarvan is besloten om één veiligheidsrisicogebied aan te wijzen. Het gebied bestond uit een gedeelte van de binnenstad (uitgaansgebied), het stationsgebied en een gedeelte van Lombok.

Het gebied is aangewezen voor de periode van: **1 februari 2006 tot 1 september 2006**.

De evaluatie richt zich op bovengenoemde periode.

4. Uitvoering: ervaringen met preventief fouilleren

Algemeen

Het veiligheidsrisicogebied waar de afgelopen periode gefouilleerd is wordt begrensd door:

Vleutenseweg, Wolf en Dekenplein, Daalsetunnel tot de spoorbaan, de spoorbaan tot Leidseveer, Leidseveer, Catharijnekade, Paardenveld, Nieuwekade, Van Asch van Wijckskade, Plompetorengracht, Drift, Keistraat, Achter Sint Pieter, Voetiusstraat, Domplein, Servetstraat, Lijnmarkt, Haverstraat, Springweg, Walsteeg, Catharijnesingel, Moreelsepark, Stationsplein, Stationshal, Van Sijpestijntunnel, Van Sijpestijnkade, Westplein, Damstraat, Kanaalstraat en de Billitonkade (de genoemde straten inclusief de gehele Van Sijpestijntunnel maken deel uit van het gebied).

Het veiligheidsrisicogebied bestaat uit de Binnenstad, Hoog Catharijne en een gedeelte van de Kop van Lombok en omvat de volgende gemeentelijke subbuurten:

- Lange Elisabethstraat, Mariaplaats, e.o.,
- Neude, Janskerkhof, Domplein e.o,
- Hoog Catharijne, CS,
- Leidseveer,
- Wijk C west,
- Wijk C oost,
- Breedstraat, Plompetorengracht, e.o.,
- Lombok-oost,
- JP Coenstraat-oost,
- JP Coenstraat-west,

De Binnenstad omvat het uitgaansgebied en kenmerkt zich derhalve door concentraties van uitgaansgelegenheden die in de avond en de nacht vanuit het oogpunt van openbare orde en veiligheid een bijzondere gevaarzetting met zich mee kunnen brengen. Geweldsincidenten vinden voornamelijk plaats in het weekend en in de nachtelijke uren.
Het gebied Kop van Lombok kenmerkt zich door problemen als straatroof, uitgaansgeweld en drugsoverlast –criminaliteit.

In de periode 1 februari 2006 tot 1 september 2006 hebben er in het gebied **tien** preventief fouilleeracties plaatsgevonden.

4.1 Voorbereiding

De acties preventief fouilleren zijn voorafgaand aan de controleperiode ingepland. Omdat dergelijke acties vrij veel capaciteit kosten, is het bijna niet mogelijk om ze tijdens de controleperiode in te plannen. Een aantal keer is de acties ingepland tijdens een 'blauwe avond', dus in combinatie met andersoortige politiecontroles (alcoholcontroles, lichtcontrole fietsen, snelheidscontrole, etc.). Dit om enerzijds effectiever gebruik te maken van de ingeplande capaciteit, anderzijds omdat acties preventief fouilleren goed gecombineerd kunnen worden met andere controles.

Voordat een actie preventief fouilleren plaats kan vinden, dient er een last te worden afgegeven door de Officier van Justitie. Voorheen werd de last door de wijkchef aangevraagd bij de Officier. Deze periode is er voor gekozen om het proces van het afgeven van de last neer te leggen bij twee vaste contactpersonen bij respectievelijk de politie en het Openbaar Ministerie. Dit werkte heel goed.

Voorafgaand aan een actie preventief fouilleren vond altijd een briefing plaats. Tijdens deze briefings werd een korte toelichting gegeven op de achtergrond (wettelijke basis) van het preventief fouilleren. Verder werd benadrukt dat de te controleren burgers geen verdachten zijn en dus niet op die manier mogen worden benaderd. Daarnaast werd de locatie getoond en de strategie die tijdens de actie gehanteerd zou gaan worden.

4.2 Toegepaste methodiek

In vergelijking met de eerste controleperiode, zijn de acties preventief fouilleren kleinschaliger en frequenter geworden. Op basis van ervaring is geconstateerd dat korter en vaker controleren

effectiever is. Omdat de acties door de politie geüniformeerd (en dus zichtbaar) worden uitgevoerd, gaat de actie snel stuk.

Binnen het veiligheidsrisicogebied vallen twee politiedistricten en drie wijken. De wijkchefs hebben in het kader van het preventief fouilleren veel samen gewerkt. Een aantal keer is er gecombineerde acties georganiseerd: binnen het veiligheidsrisicogebied vonden op verschillende plaatsen acties plaats die vanuit de verschillende districten / wijkteams georganiseerd. Tijdens dergelijke gecombineerde acties werd er in alle werkgebieden van de teams gefouilleerd.

Tijdens de laatste aanwijzingsperiode hebben er geen horecacontroles plaatsgevonden. In overleg met de districtsleiding is besloten dit niet te doen omdat een horecacontrole een grote inbreuk op de privacy van mensen betekent. Tijdens eerdere controleperiodes werden er wel horecagelegenheden gecontroleerd.
Om dezelfde reden is besloten om op Hoog Catharijne tijdens koopavonden *niet* vóór en rond sluitingstijd te fouilleren.

Uit ervaring is gebleken dat taxichauffeurs doorgaans vaker wapens in de auto hebben liggen dan de gemiddelde automobilist. Overwogen is om daarom acties preventief fouilleren op het Neude te organiseren. In overleg met de districtsleiding is ook hier vanaf gezien omdat het uitgangspunt van a-selectiviteit hiermee in het gedrang komt.

Binnen het veiligheidsrisicogebied is gebruik gemaakt van de volgende methoden: gebiedsafsluiting (mini-insluiting), statische voertuigcontrole, dynamische voertuigcontrole en passantencontrole. Deze methoden worden hieronder kort toegelicht:

Gebiedsafsluiting:
De politie sluit een gebied af (een stuk van een straat of meerdere straten) en controleert alle personen die zich op dat moment in dat gebied bevinden.

Statische voertuigcontrole:
Bij deze methode laat de politie automobilisten in een fuik rijden en controleert zo veel mogelijk auto's. Het controleren van voertuigen en bestuurders (en mogelijk inzittenden) kan worden gecombineerd met een alcoholcontrole.

Passantencontrole
Een groep politiemensen vat post op een of enkele locaties en controleert passanten.

Frequentie
Afgelopen controleperiode hebben er in totaal **tien** acties preventief fouilleren plaatsgevonden.

Zichtbaarheid
De acties worden door de politie geüniformeerd uitgevoerd.

Samenstelling teams
Bij de samenstelling van de koppels die de fouilleringen uitvoeren wordt rekening gehouden met de benaderingswijze van het publiek. Het team bestaat doorgaans uit drie personen waarbij de voorkeur in samenstelling uitgaat naar, in ieder geval, een vrouw, een ervaren collega en een relatief minder ervaren collega.

Communicatie
Door de politie wordt tijdens de actie duidelijk aan het publiek uitgelegd wat het doel van de actie is. Nadat de fouillering heeft plaatsgevonden, wordt een folder uitgereikt met meer tekst en uitleg en een verwijzing naar een website en telefoonnummer voor meer informatie.
Opvallend is dat de meeste mensen bekend zijn met het fenomeen preventief fouilleren.

Inname wapens
Bij het aantreffen van een wapen wordt doorgaans een medewerker van Bijzondere Wetten van de politie ingeschakeld. De medewerker Bijzondere Wetten bepaalt welke categorie wapen het betreft en of het wapen onder de Wet Wapens en Munitie valt.

Gebleken is dat niet altijd duidelijk is welke voorwerpen beschouwd moeten worden als categorie IV onder 7 wapen (voorwerpen die door hun aard of omstandigheden worden aangemerkt om

letsel aan personen toe te brengen of om te dreigen). Door de afdeling Bijzondere Wetten is daarom een instructie op papier gezet die bij de acties gehanteerd is. Uitgangspunt was om niet ieder zakmesje dat tijdens de acties preventief fouilleren werd aangetroffen in beslag te nemen.

A-selectiviteit
Het uitgangspunt is dat de acties preventief fouilleren a-selectief dienen plaats te vinden. Dat betekent dat – in principe – iedereen gefouilleerd wordt en er geen personen worden 'overgeslagen'. In de praktijk wordt er wel eens een uitzondering gemaakt als het gaat om oude mensen of jonge kinderen. Dit vanuit het oogpunt dat fouillering een aantasting van de privacy is en de kans erg klein is dat deze categorieën een wapen bij zich dragen.

5. Resultaten en effecten

Met betrekking tot de resultaten en effecten van de acties preventief fouilleren, is naar de volgende drie zaken gekeken:
1. de concrete opbrengsten van de acties
2. het incidentenpatroon
3. reacties van burgers

5.1 Opbrengst van de acties
In onderstaande tabel staat voor de verschillende acties weergegeven wat de personele inzet was, hoeveel controles zijn uitgevoerd, wat de tijdsduur van de acties was en wat de resultaten van de acties waren.

Tabel 1

	1 april	**13 april**	**20 april**	**26 mei**	**27 mei**	**1 juni**	**22 juni**	**13 juli**	**8 aug**	**25 aug**	**Totaal**
Aantal personen	91	75	310	150	150	275	100	31	120	250	**1.552**
Aantal auto's	13	-	15	30	30	-	10	30	-	50	**178**
Personeels-inzet	23	6	20	10	20	10	12	11	8	20	**140**
Duur (minuten)	75	90	60	120	105	150	210	180	150	180	**1.320**
Aanhoudingen	1	-	1	1	1	-	1	1	-	5	**11**
Opbrengst:											
vuurwapen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
steekwapen	2	2	4	-	-	1	-	-	-	-	**9**
slagwapen	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	**1**
Traangas	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	**1**

Aanhoudingen
In totaal zijn er door de politie tijdens de acties preventief fouilleren 11 aanhoudingen verricht:

- Hinderlijk gedrag: 2
- Wet Wapens & Munitie: 3
- Niet voldoen aan bevel of vordering: 2
- Dronken achter het stuur (art 8 wvw): 1
- Gestolen fiets: 2
- Poging diefstal af/uit auto: 1

Samenvattend:
In 2006 hebben er tien preventief fouilleeracties plaatsgevonden.
In totaal zijn er tijdens de acties in de periode 1 februari 2006 tot 1 september 2006 op basis van de Wet Wapens en Munitie in beslag genomen:

- 1 slagwapen
- 2 vlindermessen
- 1 bugknife
- 2 x pepperspray
- 6 messen

Opvallend is dat er – in vergelijking met eerdere periodes waarin er preventief gefouilleerd werd – er veel minder wapens zijn aangetroffen, dan wel in beslag zijn genomen.

In bijlage 1 van deze evaluatie treft u een uitgebreider overzicht aan van de opbrengsten van voorgaande periodes.

Aantreffen wapen op x- gefouilleerde personen
Periode 1
Gefouilleerde personen: 2.074
Aantal aangetroffen wapens: 19

Op 109 gefouilleerde personen is 1 wapen aangetroffen.

Periode 2
Gefouilleerde personen: 4.036
Aantal aangetroffen wapens: 70

Op 58 gefouilleerde personen is 1 wapen aangetroffen.

Periode 3
Gefouilleerde personen: 1.637
Aantal aangetroffen wapens: 119

Op 14 gefouilleerde personen is 1 wapen aangetroffen.

Periode 4
Gefouilleerde personen: -
Aantal aangetroffen wapens: -

Periode 5
Gefouilleerde personen: 1.552
Aantal aangetroffen wapens: 12

Op 129 gefouilleerde personen is 1 wapen aangetroffen.

5.2 Het incidentenpatroon
In onderstaande tabel (tabel 2) is ten aanzien van het huidige veiligheidsrisicogebied de ontwikkeling van het aantal (vuur)wapengerelateerde incidenten inzichtelijk gemaakt vanaf 2002. Om inzicht te krijgen in waar een daling of toename in zit, is per incident de ontwikkeling weergegeven.
In de tabel (tabel 3) eronder is hetzelfde gedaan maar dan voor de stad Utrecht als geheel.

Tabel 2

Incidenten met (vuur)wapens in het Veiligheidsrisicogebied

Incident	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2002 / 2006 Toe- /afname**
(gewapende) overval	17	11	13	5	7	- 10
Geweld z.l. met wapen	29	22	22	20	20	- 9
Geweld m.l. met wapen	81	67	50	50	42	- 39
Geweld z.l. met vuurwapen	1	5	3	1	2	+ 1
Geweld m.l. met vuurwapen	2	2	1	-	-	- 2
Geweld dodelijk met wapen	-	-	-	-	-	-
Geweld dodelijk met vuurwapen	-	-	-	-	1	+ 1
Explosief/munitie	3	6	8	3	3	-
Wapen zonder geweld	44	51	57	39	44	-
Wapenhandel	-	1	-	-	-	
Totaal	177	165	154	118	119	- 58

Incidenten met (vuur)wapens in de gehele stad Utrecht

Incident	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2002 / 2006 Toe- /afname**
(gewapende) overval	58	93	77	43	41	- 17
Geweld z.l. met wapen	107	99	86	84	98	- 9
Geweld m.l. met wapen	216	188	157	155	201	- 15
Geweld z.l. met vuurwapen	19	11	9	15	9	- 10
Geweld m.l. met vuurwapen	10	4	8	4	-	- 10
Geweld dodelijk met wapen	-	1	3	2	1	+ 1
Geweld dodelijk met vuurwapen	3	-	-	-	1	- 2
Explosief/munitie	25	27	39	24	20	- 5
Wapen zonder geweld	138	172	241	154	175	+ 37
Wapenhandel	-	1	2	1	5	+ 5
Totaal	576	596	622	482	551	- 25

5.3 Reacties van het publiek
De reacties van het publiek dat geconfronteerd wordt met acties preventief fouilleren, kan ook gezien worden als indicator of de acties als succesvol kunnen worden beschouwd.

De ervaring tijdens preventief fouilleeracties in het veiligheidsrisicogebied, is dat het publiek goed meewerkt. Opvallend is dat door de politie weinig uitleg gegeven hoeft te worden. Het blijkt dat burgers goed op de hoogte zijn van wat dergelijke acties inhouden.
Meerdere malen is aangegeven dat de aanwezigheid van de politie in het gebied, burgers een veiliger gevoel gaf. Met name publiek dat tijdens de late avond en nacht met de acties geconfronteerd werd, gaf aan de aanwezigheid van de politie als prettig te ervaren.
Over het algemeen werkte het publiek goed mee, in twee gevallen werd er geweigerd aan de actie mee te werken. Deze personen zijn door de politie aangehouden in verband met het niet voldoen aan bevel of vordering.

5.4 Conclusies met betrekking tot resultaten en effecten
Het doel van preventief fouilleren is preventief. Hiermee wordt bedoeld dat acties preventief fouilleren er niet op gericht zijn om zoveel mogelijk wapens in beslag te nemen maar het doel is burgers ertoe bewegen om hun wapens thuis te laten.
Hiermee wordt beoogd dat er een afname gerealiseerd zal worden van het aantal (vuur)wapen gerelateerde incidenten in het veiligheidsrisicogebied, dat hierdoor verstoring van de openbare orde (gelinkt aan wapengeweld) wordt voorkomen en dat burgers zich veiliger zullen voelen in het gebied.

Als er gekeken wordt naar het aantal wapens dat tijdens de acties in de periode 1 februari 2006 tot 1 september 2006 in beslag is genomen, valt op dat dit veel minder is dan tijdens de voorgaande periodes. Gesteld zou kunnen worden dat acties preventief fouilleren kennelijk effect gehad hebben en dat minder burgers met een wapen de straat op gaan. Deze conclusie lijkt voorbarig te zijn vanwege het feit dat een één-op-één relatie moeilijk is te maken.
Bij een eerdere evaluatie is in dit kader een vergelijking gemaakt met alcoholcontroles. Als door de politie een alcoholcontrole wordt uitgevoerd en er worden geen automobilisten aangetroffen met een te hoog alcoholpercentage, betekent dit dan dat alcoholcontroles voor niets uitgevoerd worden of dat het feit dat dergelijke acties door de politie worden uitgevoerd voor mensen een reden is om niet met alcohol achter het stuur te gaan zitten?

Eén van de verklaringen voor de minder grote opbrengst is dat de politie zich iets terughoudender heeft opgesteld bij het in beslag nemen van aangetroffen voorwerpen/wapens. Met name ten aanzien van voorwerpen die niet onder de Wet Wapens en Munitie vallen, de zogenaamde categorie 4 onder 7 wapens (door aard en omstandigheid te gebruiken als wapen). Voorheen werd van vrijwel ieder zakmesje dat aangetroffen werd, gevraagd vrijwillig afstand te doen. Gedurende de afgelopen periode werd bij het aantreffen van een dergelijk voorwerp gevraagd naar de reden waarom de persoon dit bij zich droeg en gekeken onder welke omstandigheden het voorwerp aangetroffen werd. Er werd door de politie gevraagd afstand te doen van het zakmes als de persoon, bijvoorbeeld, verklaarde het zakmes bij zich te dragen om zich veiliger te voelen. Als de persoon verklaarde het voorwerp te gebruiken om tijdens de lunch een appel te schillen, gebeurde dat niet.
Ook de omstandigheden waarbij een voorwerp wordt aangetroffen, spelen een rol. Of een honkbalknuppel in een auto naast de passagiersstoel rond mindernacht aangetroffen wordt of overdag in het weekend naast een sporttas, zijn twee verschillende situaties.

Voorts kan ook nog opgemerkt worden dat het niet alleen gaat om het aantal wapens maar ook om het soort wapens (de kwalitatieve kenmerken ervan). Kijkend naar de totale opbrengst van het preventief fouilleren tot nu toe, zijn er, bijvoorbeeld, geen vuurwapens in beslag genomen. Dit is anders voor steden als Amsterdam en Rotterdam (zie 6. Vergelijking met andere steden). Daar zijn respectievelijk 30 en 84 vuurwapen in beslag genomen tijdens acties preventief fouilleren.

Als er gekeken wordt naar de incidenten met (vuur)wapens in het veiligheidsrisicogebied, kan geconcludeerd worden dat het aantal incidenten – in vergelijking met 2002 – is afgenomen. Met name geweld dat met een wapen is gepleegd en dat heeft geleid tot letsel, is fors afgenomen.

In de stad Utrecht als geheel is van dit incident ook een afname te zien, alleen is die afname minder sterk dan in het veiligheidsrisicogebied. In de stad als geheel is wel een toename te zien van het aantreffen van een wapen (wapen zonder geweld).
Het is heel moeilijk om iets te zeggen over het effect dat preventief fouilleren heeft gehad op het incidentenpatroon. Preventief fouilleren is daarbij ook niet het enige instrument dat wordt ingezet om (wapen)geweld te voorkomen / bestrijden. Er is dan ook geen causaal verband aan te geven tussen de inzet van het instrument preventief fouilleren en het incidentenpatroon.

Voor de toekomst zal wel gekeken moeten worden of de benodigde politiecapaiteit wel in verhouding staat met de effecten c.q. opbrengsten van de acties preventief fouilleren.

6. Vergelijking met andere steden

6.1 Amsterdam

In Amsterdam wordt sinds november 2002 preventief gefouilleerd in twee veiligheidsrisicogebieden, te weten Binnenstad en Zuidoost.
Gedurende de periode november 2002 tot en met maart 2006 hebben er:

- 119 controleacties plaatsgevonden,
- Zijn er 57.237 personen gecontroleerd,
- 6.661 voertuigen doorzocht,
- 1.203 wapens aangetroffen.

Kijkend naar het type wapen:

- 30 vuurwapens (waarvan 13 nep),
- 93 slagwapens,
- 951 steekwapens,
- 129 overige wapens

6.2 Rotterdam

Sinds 20 september 2002 voert de politie in Rotterdam preventief fouilleeracties uit.
Vanaf 20 september 2002 tot en met september 2007 zijn 2.539 wapens in beslag genomen.
Kijkend naar het type wapen:

- 84 vuurwapens
- 462 slagwapens
- 1.745 steekwapens
- 248 overige wapens

BIJLAGE 1

Opbrengst preventief fouilleren stad Utrecht

Periodes:
Periode 1:
Voor de periode 15 mei 2003 – 15 augustus 2003 is de Amsterdamsestraatweg en omgeving door de burgemeester aangewezen als veiligheidsrisicogebied.
In periode 1 hebben **4** acties plaatsgevonden.

Periode 2:
Voor de periode 1 november 2003 – 1 februari 2004 zijn de Amsterdamsestraatweg en omgeving en het gebied Binnenstad / Hoog Catharijne / Stationsgebied door burgemeester aangewezen als veiligheidsrisicogebieden.
In periode 2 hebben **14** acties plaatsgevonden.

Periode 3:
Voor de periode 1 april 2004 – 1 juli 2004 zijn de Amsterdamsestraatweg en omgeving en het gebied Binnenstad / Hoog Catharijne / Stationsgebied en de Kop van Lombok door de burgemeester aangewezen als veiligheidsrisicogebieden.
In periode 3 hebben **15** acties plaatsgevonden.

Periode 4:
In deze periode hebben nagenoeg geen acties plaatsgevonden omdat de driehoek besloten had om – in afwachting van de uitspraak van de Raad van State in het kader van het gemaakte bezwaar van een bewoner van de Amsterdamsestraatweg – geen acties preventief fouilleren te laten plaatsvinden.

Periode 5:
Voor de periode 1 februari 2006 – 1 september 2006 zijn in het door de burgemeester aangewezen veiligheidsrisicogebied **10** acties plaatsgevonden.

Opbrengsten:
Periode 1:
- 2 steekwapens
- 2 traangas
- 3 x Wet Wapens Munitie divers: 2 zwaarden + categorie 4 onder 7 wapen (voorwerp door aard en omstandigheid te gebruiken als wapen).
- 12 x vrijwillige afstand (potentiële) wapens (niet te verbaliseren, zoals bepaalde messen): 10 messen, 1 stang en 1 houten knuppel / stok.

Periode 2:
- 8 steekwapens
- 6 slagwapens
- 2 traangas
- 3 x Wet Wapens Munitie divers
- 51 x vrijwillige afstand (potentiële) wapens. Ingenomen zijn: 33 messen, 11 knuppels / houten stokken, 2 bijltjes, 1 schroevendraaier, 1 moersleutel, 1 peperspray, 1 flesopener, 1 dartpijltje.

Periode 3:
- 2 steekwapen
- 12 slagwapens
- 3 traangas
- 7 x Wet Wapens Munitie divers (1 hakbijl, 2 hakmes, 1 geprepareerde fietsketting, 1 pepperspray, 2 patronen 9 mm en 1 x onbekend).
- 95 x vrijwillige afstand (potentiële) wapens. Ingenomen zijn: 75 messen, 5 (houten) knuppels, 1 slagersmes, 4 schroevendraaiers, 4 slagwapens, 3 steekvoorwerp, 1 traangas, 1 stofzuigerslang met electriciteitskabel, 1 aansteker in de vorm van een pistooltje.

Periode 4:
Geen opbrengsten.

Periode 5:

- 1 slagwapen
- 2 vlindermessen
- 1 bugknife
- 2 x pepperspray
- 6 messen

Totaal opbrengst preventief fouilleren (15 mei 2003 tot en met 1 september 2006):
43 acties preventief fouilleren hebben opgeleverd:

Steekwapens: 12
Slagwapens: 19
Traangas: 7
Wet Wapens Munitie divers: 16
Vrijwillige afstand (potentiële) wapens: 166

Waarvan:	124 messen
	17 knuppels / houten stokken
	1 stang
	2 bijltjes
	5 schroevendraaier
	4 slagwapens
	3 steekvoorwerp
	1 moersleutel
	3 peperspray
	1 traangas
	1 flesopener
	1 dartpijltje
	1 slagersmes
	1 aansteker in de vorm van een pistooltje
	1 stofzuigerslang met electriciteitskabel

Incidenten met (vuur)wapens[1] 2004								
	ASW	**Binnen stad**	**Lombok**	**Stad**	**ASW** Voort-schrijdend maand-gemiddelde	**Binnenstad** Voort-schrijdend maand-gemiddelde	**Lombok** Voort-schrijdend maand-gemiddelde	**Stad** Voort-schrijdend maand-gemiddelde
	2004	**2004**	**2004**	**2004**	**2004**	**2004**	**2004**	**2004**
Januari	3	6	1	59	2,2 (100%)	11,1 (100%)	2,3 (100%)	57,7 (100%)
Februari	4	9	3	62	2,4 (109%)	11,1 (100%)	2,2 (96%)	58,1 (101%)
Maart	5	16	6	75	2,7 (123%)	11,2 (101%)	2,3 (100%)	60,3 (105%)
April	5	15	6	85	2,8 (127%)	11,8 (106%)	2,6 (113%)	63,7 (110%)
Mei	5	9	4	56	3,1 (141%)	11,1 (100%)	2,7 (117%)	64,6 (112%)
Juni	3	8	5	74	3,2 ((146%)	10,5 (95%)	2,9 (126%)	65,7 (114%)
Juli	-	11	3	52	3,1 (141%)	10,3 (93%)	3,2 (139%)	65,8 (114%)
Augustus	2	13	2	64	3,3 (150%)	10,8 (97%)	3,3 (143%)	66 (114%)
September	4	11	3	64	3,3 (150%)	10,8 (97%)	3,5 (152%)	66,2 (115%)
Oktober	-	14	3	72	3,2 (145%)	11,4 (103%)	3,6 (157%)	67,1 (116%)
November	-	10	2	59	3 (136%)	11,5 (104%)	3,9 (170%)	66,4 (115%)
December	3	10	4	49	2,8 (127%)	11 (99%)	3,5 (152%)	64,3 (111%)

Incidenten met (vuur)wapens[2] 2005								
	ASW	**Binnen stad**	**Lombok**	**Stad**	**ASW** Voort-schrijdend maand-gemiddelde	**Binnenstad** Voort-schrijdend maand-gemiddelde	**Lombok** Voort-schrijdend maand-gemiddelde	**Stad** Voort-schrijdend maand-gemiddelde
	2005	**2005**	**2005**	**2005**	**2005**	**2005**	**2005**	**2005**
Januari	1	11	-	42	2,8(127%)	11,4 (103%)	3,4 (148%)	62,8 (109%)
Februari	1	13	2	37	2,4(109%)	11,8 (106%)	3,3 (143%)	60,1 (104%)
Maart	2	6	3	57	2,2(100%)	10,9 (98%)	3,1 (135%)	59,3 (103%)
April	-	11	2	53	1,8(82%)	10,6 (95%)	2,8 (122%)	56,6 (98%)
Mei								
Juni								
Juli								
Augustus								
September								
Oktober								
November								
December								

In de tabellen wordt voor de stad als geheel en voor de afzonderlijke veiligheidsrisicogebieden inzichtelijk gemaakt wat het aantal (vuur)wapengerelateerde incidenten in 2004 en 2005 is. Tevens wordt de cijfermatige ontwikkeling van een aantal overige relevante (gewelds-) incidenten weergegeven. Bij deze incidenten zijn niet perse wapens gebruikt, maar zij zeggen wel iets over de context van het gebied. Het gaat dan om berovingen, geweld- en drugsgerelateerde incidenten. Overigens is hierbij dezelfde indeling gehanteerd als in de eerdere notities over preventief fouilleren.

Tot slot wordt ook het voortschrijdend maandgemiddelde weergegeven. Het voortschrijdend maandgemiddelde toont het gemiddeld aantal incidenten over de laatste 12 maanden. Door op deze wijze naar de cijfers te kijken worden eventuele seizoensinvloeden gecorrigeerd. Tussen haakjes staat achter het voortschrijdend maandgemiddelde de ontwikkeling in percentages weergegeven (met januari 2004 als ijkpunt).

[1] Gekeken is naar de volgende incidenten: (gewapende) overval, geweld zonder letsel met wapen, geweld zonder letsel met vuurwapen, geweld met letsel met wapen, geweld met letsel met vuurwapen, geweld dodelijk met wapen, geweld dodelijk met vuurwapen, explosief/munitie, aantreffen wapen, wapenhandel, controle vuurwapens.

[2] Gekeken is naar de volgende incidenten: (gewapende) overval, geweld zonder letsel met wapen, geweld zonder letsel met vuurwapen, geweld met letsel met wapen, geweld met letsel met vuurwapen, geweld dodelijk met wapen, geweld dodelijk met vuurwapen, explosief/munitie, aantreffen wapen, wapenhandel, controle vuurwapens.

Overige relevante (gewelds)incidenten[3] 2004								
	ASW	**Binnen stad**	**Lombok**	**Stad**	**ASW** Voort-schrijdend maand-gemiddelde	**Binnenstad** Voort-schrijdend maand-gemiddelde	**Lombok** Voort-schrijdend maand-gemiddelde	**Stad** Voort-schrijdend maand-gemiddelde
	2004	**2004**	**2004**	**2004**	**2004**	**2004**	**2004**	**2004**
Januari	7	98	18	289	9,3 (100%)	91,3 (100%)	16,9 (100%)	291,4 (100%)
Februari	9	131	15	335	9,3 (100%0	94,2 (103%)	17,6 (104%)	296,3 (102%)
Maart	9	81	21	317	9,4 (101%)	92,2 (101%)	18,1 (107%)	295,1 (101%)
April	8	97	16	341	9,2 (99%)	92,8 (102%)	18,4 (109%)	298,5 (102%)
Mei	14	73	14	288	9,5 (102%)	91,4 (100%)	18,6 (110%)	300,4 (103%)
Juni	8	101	5	298	8,9 (96%)	93,9 (103%)	17,3 (102%)	300,7 (103%)
Juli	14	71	12	217	9,3 (100%)	93,5 (102%)	16,9 (100%)	299,6 (103%)
Augustus	13	63	16	252	9,5 (102%)	91,5 (100%)	17,1 (101%)	299,8 (103%)
September	14	77	22	312	9,8 (105%)	89,7 (98%)	17,3 (102%)	299,3 (103%)
Oktober	6	102	14	370	9,9 (106%)	89,8 (98%)	15,7 (93%)	301,4 (103%)
November	7	76	12	264	9,8 (105%)	87,9 (96%)	14,9 (88%)	295,5 (102%)
December	8	89	11	335	9,8 (105%)	88,3 (97%)	14,7 (87%)	301,5 (103%)

Overige relevante (gewelds)incidenten[4] 2005								
	ASW	**Binnen stad**	**Lombok**	**Stad**	**ASW** Voort-schrijdend maand-gemiddelde	**Binnenstad** Voort-schrijdend maand-gemiddelde	**Lombok** Voort-schrijdend maand-gemiddelde	**Stad** Voort-schrijdend maand-gemiddelde
	2005	**2005**	**2005**	**2005**	**2005**	**2005**	**2005**	**2005**
Januari	11	72	6	289	10,1 (109%)	86,1 (94%)	13,7 (81%)	301,5 (103%)
Februari	13	70	9	278	10,4 (112%)	81 (89%)	13,2 (78%)	296,8 (102%)
Maart	9	72	13	319	10,4 (112%)	80,3 (88%)	12,5 (74%)	296,9 (102%)
April	20	83	11	312	11,4 (123%)	79,1 (87%)	12,1 (72%)	294,5 (101%)
Mei								
Juni								
Juli								
Augustus								
September								
Oktober								
November								
December								

[3] Gekeken is naar de volgende incidenten: beroving/tasjesroof, geweld zonder letsel zonder wapen, geweld met letsel zonder wapen, geweld dodelijk zonder wapen, openlijk geweld tegen personen, openlijk geweld tegen goederen, softdrugs, harddrugs, controle drugs.

[4] Gekeken is naar de volgende incidenten: beroving/tasjesroof, geweld zonder letsel zonder wapen, geweld met letsel zonder wapen, geweld dodelijk zonder wapen, openlijk geweld tegen personen, openlijk geweld tegen goederen, softdrugs, harddrugs, controle drugs.

dep

Burgemeester van Utrecht

Gemeente Utrecht

Adres: Stadhuisbrug 1
Postadres: Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Bezoekadres: Korte Minrebroederstraat 2, Utrecht
Telefoon: 030 - 286 10 00
Fax: 030 - 286 12 24
Internet: www.utrecht.nl

AAN
de leden van de Gemeenteraad

03.006886

Doorkiesnummer:	286 10 36	Datum:	14 mei 2003
e-mail:	Burgemeester@Utrecht.nl	Ons kenmerk:	03.6886 OVB
Bijlage(n):	1	Onderwerp:	preventief fouilleren
Uw kenmerk:			
Uw brief van:		Verzonden:	14 mei 2003

Bij antwoord datum, ons kenmerk en onderwerp vermelden

Geachte dames en heren,

Op 6 februari 2003 heeft uw Raad ingestemd met een wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht. Daarbij heeft u mij de bevoegdheid gegeven zogenaamde veiligheidsrisicogebieden aan te wijzen. Binnen zo'n gebied kan de politie op last van de officier van justitie overgaan tot preventief fouilleren.

Ik deel u hierbij mee, dat ik heb besloten om voor de duur van drie maanden een deel van de Amsterdamsestraatweg e.o. aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied. Mijn besluit treft u hierbij als bijlage aan. Het besluit gaat in op 15 mei 2003 en heeft rechtskracht tot 15 augustus 2003. Er is voor het bewuste gebied gekozen op advies van de politie en na overleg in de stadsdriehoek. Uit politie-onderzoek blijkt dat zich in dit gebied meer incidenten met wapens hebben voorgedaan dan elders in de stad.

Tijdens de drie maanden dat het aanwijzingsbesluit rechtskracht heeft kan de officier van justitie de politie opdragen over te gaan tot preventief fouilleren. Een dergelijke last heeft een maximale werkingsduur van 12 uur. In het driehoeksoverleg is afgesproken dat een aantal acties zal worden uitgevoerd. De exacte momenten waarop preventief fouilleren plaats heeft zullen om tactische redenen niet vooraf bekend gemaakt worden.

Na afloop van elke actie zal ik worden geïnformeerd over het verloop en het resultaat ervan. Uiteraard zal ik u hierover informeren.

Ik vertrouw u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De Burgemeester van Utrecht,

mr A.H. Brouwer-Korf

raadscommissie informeren

Gemeente Utrecht

Nummer:
Toestel: 030 - 286 10 36
Onderwerp: Preventief fouilleren

Datum: 28 oktober 2003
Bijlagen: Evaluatienotitie van de politie en uitvoeringsbesluiten: bijgevoegd

Geachte dames en heren,

Inleiding
Hierbij informeer ik u over:
* De door de politie uitgevoerde evaluatie van preventief fouilleren op de Amsterdamsestraatweg tussen 15 mei 2003 en 15 augustus 2003
* Het besluit van het driehoeksoverleg (burgemeester, officier van justitie en politie) om door te gaan met preventief fouilleren op de Amsterdamsestraatweg en ermee te starten in de binnenstad/stationsgebied
* Mijn besluit om de gebieden Amsterdamsestraatweg e.o. en binnenstad/ stationsgebied voor de periode 1 november 2003 tot 1 februari 2004 aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied ten behoeve van preventief fouilleren.

Context
De Gemeenteraad heeft op 6 februari 2003 de Algemene Plaatselijke Verordening gewijzigd en mij de bevoegdheid toegekend om gebieden aan te wijzen waar preventief gefouilleerd kan worden.
Na een gedegen voorbereiding in het driehoeksoverleg heb ik op 9 mei 2003 besloten om een gebied rond de Amsterdamsestraatweg aan te wijzen voor het uitvoeren van preventief fouilleren. De aanwijzing was geldig voor een periode van drie maanden (15 mei 2003 tot 15 augustus 2003). Op last van de officier van justitie zijn in deze periode vier fouilleeracties door de politie uitgevoerd in het aangewezen gebied.
De politie heeft de uitvoering van de acties en de resultaten geëvalueerd. Deze notitie is bijgevoegd en ik verwijs ernaar. De evaluatie mondt uit in enkele conclusies en aanbevelingen. De belangrijkste conclusies zijn:
1. dat de methode van fouilleren op een aantal punten verbeterd kan worden
2. dat het moeilijk is nu al de resultaten van de acties te bepalen, omdat de echte wapenopbrengst weliswaar gering is, maar er wel een sterkere daling van (vuur)wapengerelateerde incidenten dan ergens anders in de stad wordt vastgesteld
3. dat bewoners over het algemeen erg positief op de fouilleeracties hebben gereageerd.
De politie heeft de aanbeveling aan de driehoek gedaan om door te gaan met preventief fouilleren op de Amsterdamsestraatweg e.o. en te starten in de binnenstad/stationsgebied.
De evaluatienotitie is op 22 september 2003 besproken in het driehoeksoverleg (overleg burgemeester, officier van justitie en politie). Het driehoeksoverleg heeft ingestemd met de conclusies en aanbevelingen. Bovendien heeft de driehoek besloten om de evaluatienotitie van de politie te beschouwen als een tussenevaluatie. En om na een jaar te bezien wat de resultaten van preventief fouilleren in Utrecht zijn en welke conclusies daaruit op dat moment getrokken kunnen worden. Die evaluatie wordt medio 2004 uitgevoerd.
Naar aanleiding van de tussenevaluatie en de discussie daarover in de driehoek heb ik besloten twee veiligheidsrisicogebieden aan te wijzen voor een periode van drie maanden. Deze besluiten gaan in op 1 november 2003 en zijn tot 1 februari 2004 geldig. Het gebied Amsterdamsestraatweg e.o. is voor de tweede keer aangewezen en het gebied binnenstad/stationsgebied voor de eerste keer.
Beide uitvoeringsbesluiten zijn bijgevoegd.

Uitvoering.
In de periode 1 november 2003 tot 1 februari 2004 zal de politie op last van de officier van justitie diverse acties preventief fouilleren in de aangewezen gebieden uitvoeren. De politie bespreekt de voorbereiding, uitvoering en resultaten van de acties in het driehoeksoverleg.

Aan: de commissie voor Bestuur en Veiligheid

Medio 2004 worden de resultaten en effecten van preventief fouilleren in Utrecht geëvalueerd.

Ik vertrouw u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De Burgemeester van Utrecht,
mr A.H. Brouwer-Korf.

POLITIE

Regio Utrecht

Preventief fouilleren

Amsterdamsestraatweg, Utrecht
15 mei 2003 tot 15 augustus 2003

Evaluatie

September 2003

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 2

1 Inleiding 3

2 Aanleiding en voorbereiding op preventief fouilleren 3

3 Doelstelling van de controles 4

4 Uitvoering: ervaringen met preventief fouilleren op de Amterdamsestraatweg 4
4.1 Algemeen 4
4.2 Toegepaste methodiek 4
4.3 Resultaten en effecten 6
4.4 Conclusies m.b.t. resultaten en effecten 10

5 Vervolg van preventief fouilleren in Utrecht 10

6 Conclusies en aanbevelingen 11

1 Inleiding

In de gemeente Utrecht is in 2003 voor het eerst gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot preventief fouilleren. Het gebied Amsterdamsestraatweg en omgeving is door de Burgemeester voor de periode van 15 mei tot 15 augustus aangewezen als veiligheidsrisicogebied. In genoemde periode had de politie, onder bepaalde voorwaarden, de bevoegdheid tot preventief fouilleren.

Op basis van de eerste ervaringen zullen in deze evaluatie op hoofdlijnen conclusies worden getrokken inzake de voorbereiding, uitvoering, doelstelling, resultaten en het vervolg van preventief fouilleren in Utrecht. Met betrekking tot de resultaten kunnen wel een aantal conclusies worden getrokken, maar het is nog te vroeg om al definitieve uitspraken te kunnen doen over de effecten op de objectieve en subjectieve veiligheid.

Deze evaluatie is mono-disciplinair, namelijk alleen opgesteld door de politie. Doel van de evaluatie is primair om terug te kijken op de eerste ervaringen en daar lering uit te trekken. Daarnaast kan de evaluatie ook gezien worden als verantwoording van de politie aan het bevoegd gezag en als discussiestuk over het vervolg van preventief fouilleren in de gemeente Utrecht. Mogelijk dat deze evaluatie ook te gebruiken is om de gemeenteraad te informeren.

De opbouw van de notitie is als volgt: eerst komt de voorbereiding op preventief fouilleren aan de orde, dan de doelstelling van preventief fouilleren in Utrecht, de eerste (operationele) ervaringen op de Amsterdamsestraatweg, het verdere vervolg van de acties en tot slot conclusies en aanbevelingen.

2 Aanleiding en voorbereiding op preventief fouilleren

In september 2002 is een wettelijke regeling van kracht geworden die het mogelijk maakt dat in de gemeentelijke verordening aan de Burgemeester de bevoegdheid wordt toegekend om bij verstoring van de openbare orde door aanwezigheid van wapens, dan wel bij ernstige vrees voor het ontstaan daarvan, een gebied aan te wijzen waarin ruimere bevoegdheden gelden. Het gaat dan om bevoegdheden om binnen het aangewezen gebied personen aan de kleding te onderzoeken, vervoermiddelen te onderzoeken en te vorderen dat verpakkingen die men bij zich draagt worden geopend. De bevoegdheid strekt zich uit tot 'voor publiek toegankelijke gebouwen en daarbij behorende erven' zoals bijvoorbeeld horecagelegenheden.
In Utrecht heeft de gemeenteraad op 6 februari 2003 de 3e partiële wijziging van de APV vastgesteld, waarbij de burgemeester beschreven bevoegdheid heeft gekregen. Deze wijziging is op 19 februari 2003 gepubliceerd en is op 28 februari 2003 in werking getreden.

In de gemeente Utrecht zijn, zoals uit analyse door de politie is gebleken, verschillende gebieden die in aanmerking kunnen komen als in de wet beschreven veiligheidsrisicogebied. Op verzoek van de stedelijke driehoek heeft de politie vervolgens voor drie gebieden een nadere uitwerking op schrift gesteld. Deze uitwerking richtte zich vooral op de toepasbaarheid van het instrument preventief fouilleren.

Op basis van bovenstaande informatie van de politie, en na overleg met en instemming van de partners in de stedelijke driehoek, heeft de Burgemeester van Utrecht op 9 mei besloten om de Amsterdamsestraatweg en omgeving aan te wijzen als veiligheidsrisicogebied voor een periode van drie maanden (15 mei tot 15 augustus). De gebiedsaanwijzing is een besluit van algemene strekking en valt daardoor onder de Algemene wet Bestuursrecht (Awb). De beslissing is, ingevolge van artikel 3:42 Awb, bekendgemaakt door een kennisgeving in het huis aan huisblad 'Ons Utrecht'.

De politie heeft een algemeen draaiboek opgesteld voor de acties preventief fouilleren. Dit draaiboek is besproken in en geaccordeerd in het stedelijk driehoeksoverleg. Per actie is vervolgens ook steeds een kort operationeel draaiboek opgesteld. Op 17 mei vond de eerst fouilleringactie plaats. Andere acties waren op 20 juni, 18 juli en 14 augustus.

3 Doelstelling van de controles

Primaire doelstelling van het preventief fouilleren in een veiligheidsrisicogebied is dat er een afname gerealiseerd wordt van het aantal (vuur) wapengerelateerde incidenten in dat gebied.

Tevens gelden de volgende secundaire doelstellingen:

- Het in positieve zin beïnvloeden van onveiligheidsgevoelens van bewoners en gebruikers van het gebied
- Het door preventie tegengaan van illegaal (vuur)wapenbezit.
- Het opsporen van (vuur)wapens.
- Het opsporen van vuurwapencriminaliteit en ander wapengeweld.
- Het voorkomen van verstoring van de openbare orde.

4 Uitvoering: ervaringen met preventief fouilleren op de Amsterdamsestraatweg

4.1 Algemeen

In totaal zijn er vier fouilleringacties geweest, waarvan bij één het accent lag op de horeca. De eerste fouilleringactie was groot van opzet, wat betreft personele inzet. Naast de operationele doelstellingen had deze eerste actie het secundaire doel om de controleactiviteiten bij een breed publiek bekend te maken. Om diezelfde reden is de pers uitgenodigd om bij de eerste actie aanwezig te zijn. Bij de volgende acties is de pers niet meer actief benaderd of geïnformeerd. Wel is na iedere actie een persbericht gepubliceerd met de resultaten van de actie.

4.2 Toegepaste methodiek

In het algemene draaiboek preventief fouilleren stond een aantal methodieken beschreven die tijdens de actie toegepast konden worden. Een aantal van deze methodes zijn ook daadwerkelijk toegepast tijdens de acties op en rond de Amsterdamsestraatweg. Hoewel de vooraf uitgewerkte methodieken in de praktijk uitvoerbaar bleken, is de wijze waarop de acties werden uitgevoerd toch veranderd. De wijzigingen waren steeds gebaseerd op de opgedane ervaring en hadden als doel het instrument preventief fouilleren zo effectief mogelijk in te zetten met een evenredige inzet van politiepersoneel. Op een aantal items volgt nu een korte toelichting van de aanpassingen.

Personeelsinzet

Voor de eerste actie op 17 mei was het lastig te bepalen hoeveel personeel nodig zou zijn. Aangezien het in Utrecht de eerste ervaring met preventief fouilleren betekende, was het vooraf onduidelijk wat de actie zou opleveren aan wapens, maar ook aan reacties bij het publiek. Omdat de eerste actie tevens als doel had om het preventief fouilleren bij een groot publiek kenbaar te maken, is gekozen voor een grote actie met relatief veel personeel (75 personen).

De ervaring van de eerste actie maakte duidelijk dat volgende fouilleringen met minder personeel gerealiseerd konden worden. Tijdens de tweede actie zijn 30 man ingezet, en omdat zelfs dat aantal (voor de Amsterdamsestraatweg) aan de forse kant was is tijdens de derde actie een inzet geweest van 18 personen. Dat bleek goed te werken. Voordeel van die constatering is dat het organisatorisch makkelijker wordt om een fouilleringactie te houden. Bij de vierde actie zijn weer meer mensen ingezet (48), omdat dit een actie was gericht op de horecagelegenheden aan de Amsterdamsestraatweg. Dat vroeg om een andere, meer arbeidsintensieve aanpak.

Duur van de acties
De ervaringen op de Amsterdamsestraatweg hebben ook meer duidelijkheid gegeven over de tijdsduur van de acties. De eerste actie duurde bijna zes uur en de tweede bijna vier uur. Om een aantal redenen bleken de eerste twee actie te lang te duren. Het verrassingseffect van een actie is relatief snel weg, omdat het nieuws van de actie zich snel verspreidt. Daarnaast kwam het al vrij snel voor dat mensen meer dan eens gecontroleerd werden. Dat is erg vervelend, maar ook niet te verhelpen. Mensen na een controle een kenmerk geven (bijvoorbeeld een stempel) zodat ze niet nogmaals gecontroleerd worden kan niet, omdat zij dan een wapen van iemand anders kunnen meedragen. Overigens is de verwachting dat dubbele controles ook vooral een probleem zijn op de Amsterdamsestraatweg, omdat het een doorgaande weg is. Iemand die aan het begin wordt gecontroleerd, komt daarna zeker nog een aantal fouilleringkoppels tegen.

Tijdens de derde reguliere fouilleringactie is daarom gekozen voor twee korte prikacties van ieder een uur.

Frequentie van de acties
In de periode dat de Amsterdamsestraatweg als veiligheidsrisicogebied is aangewezen zijn vier acties georganiseerd. Dat is relatief weinig. De indruk bestaat dat indien de acties met een grotere frequentie plaatsvinden, deze (in preventieve zin) effectiever zullen zijn.
Een deel van de oorzaak dat er weinig acties hebben plaatsgevonden, zit in het feit dat de acties in eerste instantie veel personeel vergden. Dat bemoeilijkt de flexibiliteit om acties te organiseren. Na verloop van tijd werd echter duidelijk dat de acties met minder personele inzet uitgevoerd konden worden. Ook kan efficiënter gewerkt worden door de fouilleringgroepen te verkleinen naar drie personen. Daardoor moet het in de toekomst mogelijk zijn de acties vaker te houden. Dat kan door een kleine groep mensen in te plannen voor een actie preventief fouilleren, maar ook door vaker aan te haken bij reeds geplande controles van bijvoorbeeld het wijkteam. Een deel van de tijd kan dan preventief gefouilleerd worden.

Werkwijze van de koppels
Tijdens de eerste twee acties werd steeds gewerkt met fouilleringgroepen van vier personen. In de praktijk bleek echter dat vier personen redelijk fors was en dat de fouilleringgroepen meerdere personen tegelijkertijd gingen fouilleren, hetgeen voor een onoverzichtelijke situatie zorgde. Tijdens de derde actie is daarom gekozen om in groepen van drie te gaan werken. Dat gaf een heldere taakverdeling: één iemand doet de fouillering en twee personen de afscherming (één van hen verzorgt tevens de registratie). Wel is het zaak dat de fouilleringgroepen dicht bij elkaar opereren zodat men onderling snel assistentie kan verlenen. Bijkomend voordeel van de inzet van drie personen per fouilleringgroep is dat een actie minder personeelsinzet vergt.

Zichtbaarheid
Tijdens de acties is steeds gekozen voor duidelijke zichtbaarheid van de politie. Dit gebeurde door de actie geüniformeerd te doen, de pet te dragen en gele hesjes te dragen. Overweging om steeds zichtbaar te opereren is dat een dergelijke wijze van optreden het dichtst bij de doelstelling van de acties blijft, omdat er een preventieve werking vanuit gaat en omdat het voor iedereen duidelijk is dat er een actie plaatsvindt. Dat laatste heeft een positieve bijdrage aan de veiligheidsgevoelens van bewoners en het vertrouwen in de politie.
Een andere overweging om niet in burger te opereren is dat het op burgers vreemd overkomt als mensen op straat gefouilleerd worden door niet als politiemensen herkenbare mensen. Dat zou mogelijk onrust kunnen veroorzaken.

Een uitzondering op bovenstaande vormde de horeca actie. In dat geval werd niet in uniform opgetreden omdat het binnentreden van de politie plotseling en bij wijze van verrassing moest gaan. Wel werd een jack met politielogo gedragen.

Diversiteit acties
Tijdens de acties op de Amsterdamsestraatweg en omgeving is steeds gebruik gemaakt van een combinatie van typen controles: controles op straat, voertuigcontroles en horecacontroles. De diversiteit van acties wordt van belang geacht om de kans op het aantreffen van wapens te vergroten, maar ook om de preventieve werking van de acties te vergroten: mensen die wapens bij zich dragen moeten het gevoel krijgen dat ze op en rond de Amsterdamsestraatweg overal betrapt kunnen worden.

Communicatie
Iedereen die tijdens de acties preventief fouilleren gefouilleerd werd, kreeg eerst uitleg van de politie over de actie en waarom die gehouden werd. Daarvoor werd door de politie, indien nodig, voldoende tijd genomen. Deze professionele houding heeft vermoedelijk bijgedragen aan het feit dat er vrijwel geen tegenwerking is geweest om mee te werken aan de acties. Nadat men gefouilleerd was, kreeg iedereen een folder van de gemeente uitgereikt waarop nogmaals uitgelegd stond wat preventief fouilleren inhoudt en waar men meer informatie kon vinden. Aangezien op deze folder nog enkele op- en aanmerkingen waren, is besloten een andere folder te ontwikkelen. Deze is inmiddels beschikbaar.

Opvallend was verder dat de meeste burgers reeds bekend waren met de aanwijzing van de Amsterdamsestraatweg e.o. als veiligheidsrisicogebied en dat binnen dat gebied preventief gefouilleerd mocht worden. Dat maakte de uitvoering voor de politie makkelijker. Bovendien gaat daar ook een preventieve werking vanuit.

Conclusies m.b.t. methodiek
- Een bescheiden inzet van personeel kan afdoende zijn voor de uitvoering van reguliere fouilleringacties;
- In geval van reguliere fouilleringacties lijkt het effectiever om korte prikacties te houden;
- De effectiviteit van de acties neemt vermoedelijk toe als de frequentie van de acties groter is;
- Het werken in fouilleringgroepen werkt met drie personen beter dan met vier;
- Tijdens de acties wordt zichtbaar geopereerd hetgeen het beste past bij de doelstelling van preventief fouilleren omdat er een preventieve werking vanuit gaat. Ook is voor burgers zichtbaar dat er een actie preventief fouilleren plaatsvindt.
- Door diversiteit in de acties te realiseren wordt getracht maximaal effect te behalen met betrekking tot de preventieve werking (mensen met wapens merken dat ze overal betrapt kunnen worden) en het aantreffen van wapens.
- De communicatie en toelichting over de acties blijken afdoende te zijn, zeker wanneer de folder is aangepast.

4.3 Resultaten en effecten

Gekeken naar de resultaten en effecten van de acties preventief fouilleren, kan naar drie zaken gekeken worden:
1. de concrete opbrengsten van de acties
2. het incidentenpatroon
3. reacties van burgers

Per item volgt nu een uitwerking.

1. opbrengst van de acties

In onderstaande tabel (tabel 1) staat voor de verschillende acties weergegeven wat de personele inzet was, hoeveel fouilleringen en controles zijn uitgevoerd en wat de resultaten van de acties waren.

Tabel 1 Overzicht resultaten acties preventief fouilleren Amsterdamsestraatweg e.o

	Amsterdamsestraatweg e.o.				
	Actie 17-5	Actie 20-6	Actie 18-7	Actie 14-8	**Totaal**
Inzet politie	75	30	18	48	171
Fouilleringen[1]	1232	303	205	334	2074
Autocontroles	176	83	52	12	323
Horecazaken	2	0	0	6	8
Aanhoudingen	12	0	0	1	13
Aanhoudingen en/of verbalen voor:					
Vuurwapens	0	0	0	0	0
Steekwapens	0	2	0	0	2
Slagwapens	0	0	0	0	0
Traangas	2	0	0	0	2
Wet Wapens Munitie divers	3[2]	0	0	0	3
Opiumwet	2	0	0	0	2
Openstaande boete	0	0	0	0	
Verzet/niet voldoen bevel of vordering	2	0	0	1	3
Overig	7[3]	0	0	2[4]	9
Vrijwillige afstand (potentiële) wapens (niet te verbaliseren, zoals bepaalde messen)	1	6	5	0	12
Vrijwillige afstand drugs	0	1	1	0	2

In totaal zijn er bij vier acties 2 steekwapens, 2 busjes traangas en 3 overige Wet Wapens en Munitie-zaken in beslaggenomen. Verder is van 12 (potentiële) wapens vrijwillig afstand gedaan. In het kader van de opiumwet zijn twee verbalen opgemaakt. Tevens is twee maal vrijwillig afstand gedaan van een kleine (niet strafbare) hoeveelheid drugs.

Bovenstaande opbrengsten zullen sommige mensen tegenvallen en anderen gerust stellen. Het is lastig te bepalen hoe deze cijfers geïnterpreteerd moeten worden. Betekent het feit dat er relatief weinig wapens aangetroffen zijn, dat het wel meevalt met het aantal wapens, of betekent het juist dat mensen hun wapen thuis hebben gelaten of het veiligheidsrisicogebied hebben gemeden? In dat eerste geval kan er, net als bij een alcoholcontrole waar weinig mensen worden betrapt, tevredenheid zijn over de resultaten van de controle. In het tweede geval kan geconstateerd worden dat de preventieve werking van de acties goed gewerkt heeft. Het kan uiteraard ook betekenen dat door de wijze waarop de politie haar acties uitvoert, de kans op het aantreffen van een wapen verkleint. Om daadwerkelijk te boordelen of de acties succesvol zijn geweest, moet dus breder gekeken worden dan de concrete opbrengst van de acties.

[1] Het aantal fouilleringen is niet gelijk aan het aantal gefouilleerde mensen, aangezien verschillende mensen meer dan eens zijn gefouilleerd.
[2] 1 persoon had twee zwaarden bij zich; 2 maal een categorie 4 onder 7 wapen (voorwerp door aard en omstandigheid te gebruiken als wapen)
[3] Het gaat hier om verbalen/aanhoudingen inzake openlijk geweld tegen personen (2x), heling, controles bijzondere wetten (3x) en een illegale vreemdeling.
[4] Het gaat hier om twee verbalen inzake controle bijzondere wetten.

2. het incidentenpatroon

In tabel 2 wordt voor de stad en voor de Amsterdamsestraatweg e.o. inzichtelijk gemaakt wat het aantal (vuur)wapengerelateerde incidenten in 2002 en 2003 is. Tevens wordt de cijfermatige ontwikkeling van een aantal overige relevante (gewelds) incidenten weergegeven. Bij deze incidenten zijn niet perse wapens gebruikt, maar zij zeggen wel iets over de context van het gebied. Het gaat dan om berovingen, geweld- en drugsgerelateerde incidenten. Overigens is hierbij dezelfde indeling gehanteerd als in de eerdere notities over preventief fouilleren.
Tot slot wordt ook het voortschrijdend maandgemiddelde weergegeven. Het voortschrijdend maandgemiddelde toont het gemiddeld aantal incidenten over de laatste 12 maanden. Door op deze wijze naar de cijfers te kijken worden eventuele seizoensinvloeden gecorrigeerd. Tussen haakjes staat achter het voortschrijdend maandgemiddelde de ontwikkeling in percentages weergegeven (met januari als ijkpunt).

Tabel 2 Overzicht incidentenpatroon Amsterdamsestraatweg e.o.[5] en hele stad

Incidenten met (vuur)wapens[6]

	ASW 2002	Stad 2002	ASW 2003[7]	Stad 2003	ASW Voortschrijdend maandgemiddelde 2003	Stad Voortschrijdend maandgemiddelde 2003
Januari	5	53	4	65	2,8 (100%)	61,8 (100%)
Februari	0	55	1	57	2,9 (104%)	61,9 (100%)
Maart	0	57	1	48	3,0 (107%)	61,2 (99%)
April	5	70	4	45	2,9 (104%)	59,1 (96%)
Mei	2	59	1	45	2,8 (100%)	57,9 (94%)
Juni	6	69	2	61	2,5 (89%)	57,3 (93%)
Juli	3	73	1	50	2,3 (82%)	55,3 (89%)
Augustus	2	54	3	62	2,4 (86%)	56 (91%)
September	2	77	--	--	--	--
Oktober	5	66	--	--	--	--
November	2	49	--	--	--	--
December	3	47	--	--	--	--

Overige relevante (gewelds)incidenten[8]

	ASW 2002	Stad 2002	ASW 2003[9]	Stad 2003	ASW Voortschrijdend maandgemiddelde 2003	Stad Voortschrijdend maandgemiddelde 2003
Januari	15	281	2	257	9,7 (100%)	312,4 (100%)
Februari	9	339	8	277	9,6 (99%)	307,3 (98%)
Maart	6	305	8	331	9,8 (101%)	309,4 (99%)
April	13	305	11	300	9,6 (99%)	309 (99%)
Mei	9	274	10	265	9,7 (100%)	308,3 (99%)
Juni	4	242	15	295	10,6 (109%)	312,7 (100%)
Juli	14	303	10	230	10,3 (106%)	306,6 (98%)
Augustus	10	260	10	250	10,3 (106%)	305,8 (98%)
September	11	295	--	--	--	--
Oktober	14	293	--	--	--	--
November	17	604	--	--	--	--
December	7	272	--	--	--	--

[5] ASW e.o. beslaat de WBS-gebieden 311, 314, 315.
[6] Gekeken is naar de volgende incidenten: 241 overval (gewapende), 302 geweld z.l. met wapen, 303 geweld z.l. met vuurwapen, 312 geweld m.l. met wapen, 313 geweld m.l. met vuurwapen, 322 geweld dodelijk met wapen, 323 geweld dodelijk met vuurwapen, 361 explosief/munitie, 383 aantreffen wapen, 387 wapenhandel, 863 controle vuurwapens.
[7] De incidenten die het directe gevolg zijn van de acties preventief fouilleren (bijvoorbeeld een mutatie als gevolg van het aantreffen van een wapen tijdens de actie) zijn van de totalen afgetrokken. Dit heeft dus betrekking op de dagen dat de acties plaatsvonden in mei, juni, juli en augustus.
[8] Gekeken is naar de volgende incidenten: 242 beroving/tasjesroof, 301 geweld zonder letsel zonder wapen, 311 geweld met letsel zonder wapen, 321 geweld dodelijk zonder wapen, 325 openlijk geweld tegen personen, 326 openlijk geweld tegen goederen, 384 softdrugs, 385 harddrugs, 862 controle drugs.
[9] De incidenten die het directe gevolg zijn van de acties preventief fouilleren (bijvoorbeeld een mutatie als gevolg van het aantreffen van drugs) zijn van de totalen afgetrokken. Dit heeft dus betrekking op de dagen dat de acties plaatsvonden in mei, juni, juli en augustus.

De primaire doelstelling van de acties is gelegen in de afname van het aantal (vuur)wapengerelateerde incidenten. Gekeken naar de (vuur)wapengerelateerde incidenten zoals opgenomen in tabel twee, dan kunnen een aantal zaken geconstateerd worden:

- ten opzichte van het vorig jaar is er in het veiligheidsrisicogebied sprake van een afname van het aantal (vuur) wapengerelateerde incidenten.
- Voor de periode januari t/m augustus geldt dat er sprake is van een afname van 26% (23 incidenten in 2002, 17 in 2003). Voor de stad als geheel valt in diezelfde periode een minder sterke daling te constateren, namelijk 12% (490 incidenten in 2002, 433 in 2003).
- Indien alleen wordt gekeken naar de maanden waarin de acties werden gehouden (mei tot en met augustus), dan blijkt dat er in die periode ook sprake is van een sterkere afname van het aantal (vuur)wapengerelateerde incidenten in het veiligheidsrisicogebied dan in de stad als geheel. Namelijk 46% in de Amsterdamsestraatweg e.o. en 38% in de stad.
- Ook in het voortschrijdend maandgemiddelde komt tot uiting dat er in de Amsterdamsestraatweg e.o. sinds het begin van de actie preventief fouilleren sprake is van een afname van het aantal (vuur)wapengerelateerde incidenten, die bovendien sterker is dan de stedelijke afname.

Hoewel bovenstaande constateringen bemoedigend lijken voor wat betreft de resultaten van het preventief fouilleren, is enige terughoudendheid op zijn plaats. Het is namelijk niet vast te stellen of en in welke mate preventief fouilleren heeft bijgedragen aan de sterkere daling van (vuur)wapengerelateerde incidenten in het veiligheidsrisicogebied. Bovendien zijn de absolute aantallen van de incidenten relatief klein, hetgeen snel grote procentuele dalingen tot gevolg kan hebben.

In tabel 2 zijn ook de cijfers opgenomen van overige relevante incidenten (berovingen, geweld en drugsgerelateerde incidenten). Deze incidenten zeggen iets over de context van een gebied en hebben geen directe relatie met het preventief fouilleren. Hoewel er in de periode januari t/m augustus sprake is van een daling van het aantal incidenten ten opzichte van dezelfde periode in het voorgaande jaar (-7,5%; in de stad –4,5%), valt op dat deze incidenten juist zijn toegenomen in de periode van het preventief fouilleren. Deze toename komt ook tot uiting in het voortschrijdend maandgemiddelde van de Amsterdamsestraatweg en omgeving. Voor de stad als geheel valt deze ontwikkeling niet waar te nemen. Het voortschrijdend maandgemiddelde voor de stad blijft redelijk stabiel. Een verklaring voor deze ontwikkeling op de Amsterdamsestraatweg e.o. is niet voorhanden.

3. reacties van het publiek

Een derde indicator over de mate waarin de acties preventief fouilleren als succesvol kunnen worden beschouwd, betreft de reacties van het publiek dat in aanraking komt met de acties.

Wat tijdens de acties op de Amsterdamsestraatweg en omgeving erg opviel was dat vrijwel iedereen medewerking wilde verlenen en dat een groot deel van de mensen actief steun betuigde aan het preventief fouilleren. Schijnbaar ziet men het nut van preventief fouilleren en is men blij dat er iets gebeurt om geweldsincidenten en wapengebruik in te dammen. Het is dus interessant om te zien wat de uitkomsten zijn van de door Groen Links aangekondigde enquête onder bewoners van de Amsterdamsestraatweg en omgeving. Tevens gaven mensen aan dat zij blij waren met de aanwezigheid en zichtbaarheid van de politie in het gebied.

De acties preventief fouilleren hebben slechts tot twee zaken geleid waarbij mensen niet wilden meewerken aan de fouillering. De drie personen die het betrof waren ofwel tegen de actie en wilden niet meewerken, of zij weigerden voor een tweede maal mee te werken. Daarnaast is vanuit het Steunpunt Illegalen (STIL) de nodige actie ondernomen tegen het preventief fouilleren. STIL heeft in het veiligheidsrisicogebied pamfletten verspreid waarin duidelijk wordt gemaakt welke rechten burgers en illegalen hebben in geval zij preventief gefouilleerd worden. Tevens is door STIL een klacht ingediend tegen de wijze waarop de actie werd uitgevoerd. Volgens hen zou er sprake zijn van discriminatie. Naar aanleiding van de

klacht heeft een gesprek met hen plaatsgevonden waarin de werkwijze van de politie is toegelicht. STIL beschouwde de klacht na dat gesprek als afgedaan.

4.4 Conclusies m.b.t. resultaten en effecten

Het is op dit moment, zo kort na de acties, niet mogelijk om harde conclusies te trekken inzake de resultaten en effecten van het preventief fouilleren.

Met betrekking tot de primaire doelstelling, een afname realiseren van (vuur)wapen gerelateerde incidenten, kunnen op dit moment geen definitieve uitspraken worden gedaan omdat een directe relatie met de acties thans lastig te bepalen is en omdat eventuele effecten op langere termijn niet duidelijk zijn. Tevens geldt juist voor dit soort acties dat die langduriger toegepast moeten worden om effect te hebben.
Wel kan geconstateerd worden dat er sprake is van een afname van het aantal (vuur)wapengerelateerde incidenten in de maanden dat de acties preventief fouilleren werden gehouden. Deze afname is in het veiligheidsrisicogebied sterker dan in de stad als geheel. Preventief fouilleren heeft hier mogelijk een bijdrage aan geleverd.

De acties preventief fouilleren hebben wel een aantal direct tastbare resultaten opgeleverd: er is een aantal wapens in beslag genomen en er zijn mensen aangehouden en/of geverbaliseerd voor strafbare feiten (zie tabel 1). Hoewel er geen vuurwapens in beslag zijn genomen, zijn er wel diverse wapens aan de samenleving onttrokken.
Met betrekking tot het aantreffen van vuurwapens geldt dat ervaringen elders divers zijn: in Amsterdam zijn na de fouillering van 8925 personen en 1358 voertuigen 2 vuurwapens aangetroffen en in Rotterdam zijn 9 vuurwapens aangetroffen na fouillering van circa 5990 personen en circa 480 voertuigen[10].

Tot slot kan met betrekking tot de resultaten en effecten van het preventief fouilleren geconstateerd worden dat nagenoeg al het publiek dat in aanraking kwam met de acties zeer positief heeft gereageerd op de verschillende acties. De verwachting is dat de acties bijdragen aan de gevoelens van veiligheid en het vertrouwen in de overheid vergroten. Dit wordt echter niet gemeten.

5 Vervolg van preventief fouilleren in Utrecht

Nu de eerste periode van aanwijzing van een veiligheidsrisicogebied voorbij is, zijn er een viertal opties te benoemen inzake het vervolg van preventief fouilleren in Utrecht:

1. stoppen met preventief fouilleren;
2. doorgaan op de Amsterdamsestraatweg e.o.;
3. doorgaan op de Amsterdamsestraatweg e.o. en starten in het veiligheidsrisicogebied Binnenstad/HC/Stationsgebied.
4. stoppen op de Amsterdamsestraatweg e.o. en starten in Binnenstad/HC/Stationsgebied.

De eerste mogelijkheid is wat de betreft de politie geen wenselijke optie. Stoppen zou te vroeg zijn. Uit deze evaluatie blijkt dat er nog voldoende leerpunten zijn om het preventief fouilleren effectiever uit te voeren. Daarnaast is een middel zoals preventief fouilleren niet iets dat kortstondig kan worden toegepast en dat onmiddellijk effect heeft. De preventieve werking heeft tijd nodig.

Indien optie één buiten beschouwing wordt gelaten, blijven nog twee vragen open: wordt de Amsterdamsestraatweg e.o. nogmaals aangewezen als veiligheidsrisicogebied? Wordt het gebied van de Binnenstad/HC/Stationsgebied aangewezen als veiligheidsrisicogebied? De

[10] Het aantal fouilleringen en controles is deels geschat, omdat tijdens de eerste vier acties in Rotterdam geen registratie heeft plaatsgevonden. Bij de acht daaropvolgende acties is wel geregistreerd. De gemiddelde gegevens van die acht acties zijn met 12 vermenigvuldigd om een schatting te krijgen van het totaal aantal fouilleringen.

voorkeur van de politie gaat uit naar de derde optie waarbij beide gebieden worden aangewezen als veiligheidsrisicogebied.

Voor de Amsterdamsestraatweg geldt dat een verlenging van de bevoegdheid uiteindelijk tot betere resultaten zal moeten gaan leiden. Zeker wanneer de methodiek wordt aangepast (bijvoorbeeld meer acties, korter van duur) zal de preventieve werking van de acties (beter) tot zijn recht moeten komen.
De uitbreiding naar het gebied van de Binnenstad/HC/Stationsgebied is eerder in de driehoek al voorgenomen. Gezien de ervaringen die nu zijn opgedaan is de verwachting dat de toepassing van de bevoegdheid tot preventief fouilleren daar gerichter kan zijn. Bovendien is het gebied gevarieerder en groter, waardoor de methodologische mogelijkheden toenemen.

Het voorstel is om beide gebieden voor drie maanden als veiligheidsrisicogebied te benoemen. De voorkeur gaat dan uit naar de periode van 15 oktober 2003 t/m 15 januari 2004. Voordeel van die periode is dat de jaarwisseling in deze periode is inbegrepen. Tevens biedt het de mogelijkheid om de acties in de Binnenstad/HC/Stationsgebied zorgvuldig voor te bereiden.

6 Conclusies en aanbevelingen

Wat betreft de resultaten en effecten van de eerste drie maanden kan worden geconstateerd dat:

- qua methodiek nog een aantal verbeterpunten zijn door te voeren die de uitvoering en effectiviteit van de acties ten goede moeten komen;
- het moeilijk is om de resultaten van de acties (nu) te bepalen. De fysieke opbrengst van de acties is mager, maar de betekenis van dat gegeven kan op meerdere manieren uitgelegd worden. Wat betreft het incidentenpatroon geldt dat er wel sprake is van een daling van het aantal (vuur)wapengerelateerde incidenten. De daling is in het veiligheidsrisicogebied bovendien sterker dan in de stad als geheel. Tot slot is duidelijk dat burgers in het algemeen zeer positief reageren op de acties preventief fouilleren.

Gebaseerd op de eerste ervaringen met preventief fouilleren, en de punten voor verbetering die duidelijk zijn geworden, doet de politie de aanbeveling om de aanwijzing van de Amsterdamsestraatweg en omgeving als veiligheidsrisicogebied te verlengen, en het gebied Binnenstad/HC/Stationsgebied als veiligheidsrisicogebied aan te wijzen.
Het voorstel is om beide gebieden voor drie maanden als veiligheidsrisicogebied te benoemen. Vanwege eerder genoemde reden gaat de voorkeur dan uit naar de periode van 15 oktober t/m 15 januari.

Gemeente Utrecht

2004
36

SCHRIFTELIJKE VRAGEN
Vragen van de heer J.H. Berends
(ingekomen 7 april 2004)

De fractie van Leefbaar Utrecht constateert dat de korpschef van de Utrechts politie de heer Vogelzang zich heeft uitgesproken voor een drastische afzwakking van het preventief fouilleren. Hij is van mening dat dit veiligheidsinstrument enkel en alleen op veelplegers ingezet dient te worden.

Hierover heeft Leefbaar Utrecht de volgende vragen:

1. Is in het driehoeksoverleg geconcludeerd dat het huidige beleid t.a.v. preventief fouilleren mislukt is? Onderschrijft de burgemeester de uitlatingen van dhr. Vogelzang?
2. Waarom is de commissie Bestuur en Veiligheid niet van tevoren geïnformeerd over deze mogelijke beleidswijziging? Wanneer is de burgemeester van zins deze omissie recht te zetten?

De heer Vogelzang stelt dat de politie graag het fouilleren wil beperken tot die mensen die in hun ogen interessant genoeg zijn.

3. Betekent dit dat de politie beschikt over geactualiseerd bestand veelplegers, en hebben alle bij het fouilleren betrokken agenten dit bestand paraat? Of wordt er geselecteerd op uiterlijke kenmerken als houding, het dragen van petjes, kleding enzovoorts?
4. Past de wens van de korpschef in het landelijk beleid t.a.v. veelplegers, of is dit het laatste proefballonnetje voor zijn vertrek?

Bijlage: artikel Utrechts Nieuwsblad Online d.d. 7 april 2004.

Korpschef: preventief fouilleren beperken

UTRECHT (ANP) - De Utrechtse korpschef P. Vogelzang wil preventief fouilleren alleen toepassen op veelplegers. Hij vindt het een uitstekend middel in de strijd tegen de criminaliteit, maar vindt het onzin dat iedereen zich tijdens een actie moet laten controleren. Dat zei een woordvoerder van zijn korps woensdag. Vogelzang zou graag zien dat politiemensen zich tijdens een fouilleeractie mogen beperken tot mensen die in hun ogen interessant zijn. "Nu moeten we iedereen controleren, terwijl de mensen die het aangaat, weglopen", zo liet hij via zijn woordvoerder weten. De korpschef vindt preventief fouilleren daarom voor de gewone burger een te zwaar middel en meent dat het nuttiger is om burgers niet te hinderen, maar hen juist te betrekken bij het bestrijden van de criminaliteit.
Preventief fouilleren is in Utrecht mogelijk sinds mei vorig jaar. Sindsdien zijn ongeveer 5000 mensen gecontroleerd op wapens en verdovende middelen. Daarbij zijn behalve elf verboden wapens vooral veel spullen boven water gekomen die als wapen gebruikt zouden kunnen worden.

Antwoord van de burgemeester
(verzonden ....)

Inleiding.
In het dagblad Trouw van 7 april jl. heeft een artikel gestaan met als hoofdthema aantasting van de privacy bij het gebruik van instrumenten zoals preventief fouilleren. De vraag kwam aan de orde of er voldoende evenwicht bestaat tussen een collectieve aantasting van de privacy en de aantasting van de privacy van personen die problemen veroorzaken.
De heer Vogelzang heeft gesteld dat het maken van onderscheid tussen personen een kernverantwoordelijkheid van de politie is. Uiteraard niet op basis van willekeur, maar op basis van professionele overwegingen, zoals bestaande politie-informatie over personen, plaats, tijdstip, modus operandi, ervaring of een combinatie hiervan.

De heer Vogelzang heeft aangegeven er de voorkeur aan te geven om zo min mogelijk inbreuk op de privacy te maken. Preventief fouilleren is daarbij als voorbeeld genoemd. Preventief fouilleren dient a-selectief te worden uitgevoerd, wat inhoudt dat bij een actie iedereen onderwerp van onderzoek is.
In het bewuste artikel is op geen enkele wijze het nut van bestaande wetgeving op dit punt ter discussie gesteld. Integendeel. Zolang er geen andere -naar de persoonlijke mening van de heer Vogelzang betere- regelgeving is, is ook de heer Vogelzang van mening dat dit een passende bevoegdheid is. Bovendien staat hiermee op zich niet ter discussie of preventief fouilleren in de gemeente Utrecht wel of niet succesvol genoeg is om voort te zetten.
Het artikel ging dan ook niet over het huidige beleid in de gemeente Utrecht, waarbij uitvoering wordt gegeven aan de mogelijkheden van de bestaande wetgeving.

Antwoord op de vragen.

1. In juni 2004 wordt het toepassen van het instrument preventief fouilleren in de gemeente Utrecht geëvalueerd. De evaluatie wordt besproken in het driehoeksoverleg en het standpunt van het driehoeksoverleg wordt dan bepaald. Dit wordt vervolgens voorgelegd aan het college van burgemeester en wethouders en aan de raadscommissie Bestuur en Veiligheid.
Verder verwijs ik naar de hierboven beschreven context waarin de opmerkingen zijn gemaakt.

2. Er is geen sprake van een beleidswijziging, zie het antwoord op vraag 1.

3. Uiteraard heeft de politie actuele informatie over veelplegers, maar in het kader van preventief fouilleren is dit niet relevant. Immers, zoals hierboven aangegeven, wordt preventief fouilleren in de gemeente Utrecht uitgevoerd binnen de huidige wettelijke mogelijkheden, dus a-selectief.

4. Zoals hierboven aangegeven moeten de opmerkingen van de heer Vogelzang in Trouw in de juiste context van het bewuste artikel worden gezien.